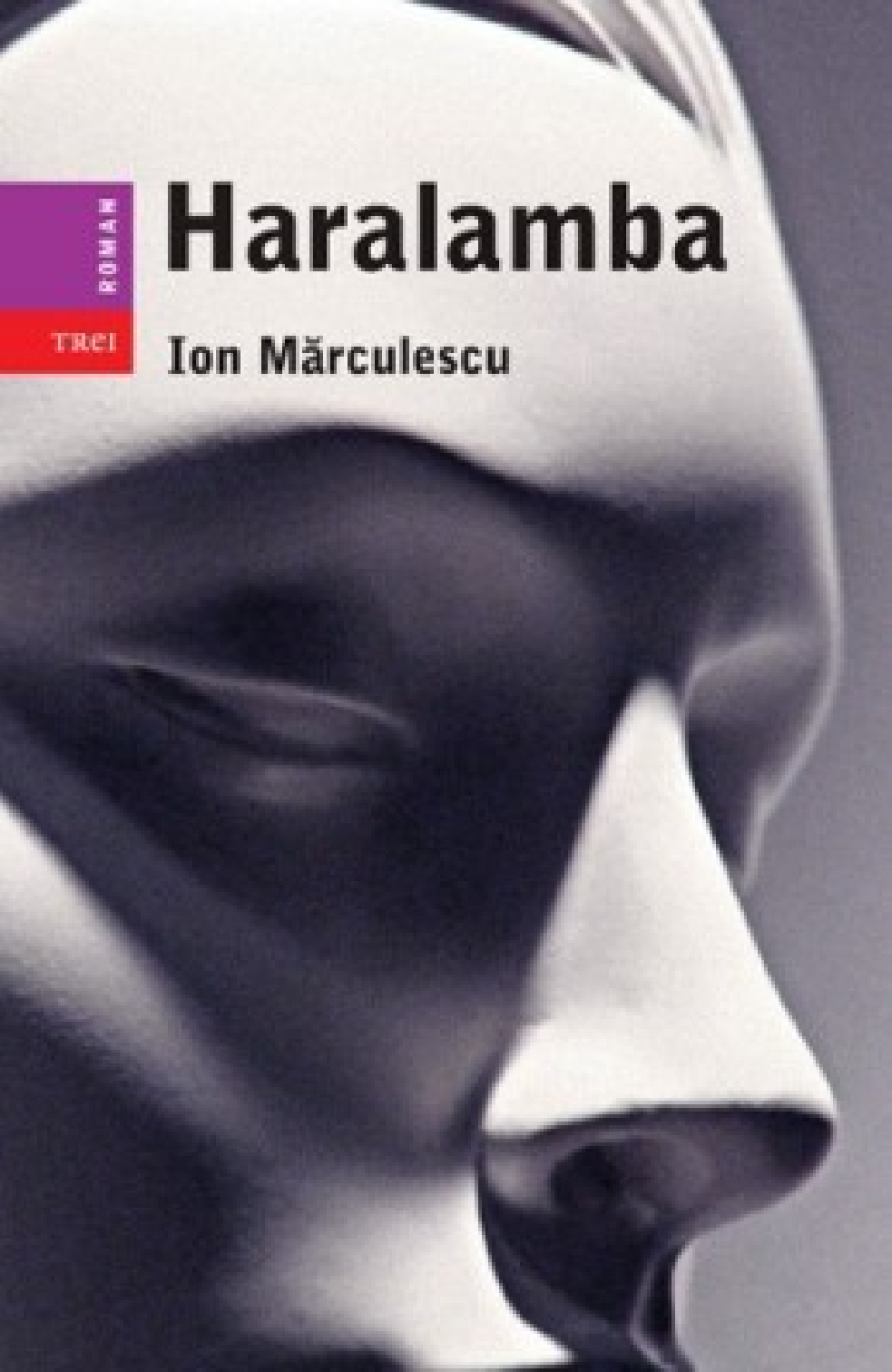
ROMAN
TREI
Haralamba
Ion Mărculescu

Ion Mărculescu

HARALAMBA

Ion Mărculescu

Haralamba

Cartea a patra din ciclul „Jurnalul de la Marcona“

3
TREI

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Design: Radu Manelici

Director producţie:
Cristian Claudiu Coban

Lector:
Victor Petrescu

Dtp:
Eugenia Ursu

Corectură:
Lorina Chiţan
Cătălina Ioancea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
MĂRCULESCU, ION
Haralamba / Ion Mărculescu. - Bucureşti :
Editura Trei, 2012
ISBN 978-973-707-618-2

821.135.1-31

Copyright © Editura Trei, 2012

C. P. 27-0490, Bucureşti
Tel. /Fax: +4 021 300 60 90
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-973-707-618-2

Într-o bună zi, simţind că existenţa lui o pune în pericol pe a mea, va trebui să-l omor pe acest Haralambie inventat de mine. Deocamdată nu ştiu cum s-o fac, prin împuşcare, prin spânzurare sau, cel mai bine, provocându-i un stop cardiac în timp ce doarme. Un stop banal m-ar scuti de bănuiala că eu sunt autorul crimei.

ÎMPĂRATUL auzea rumoarea mulţimii adunate să-i asculte discursul, în piaţa largă a palatului. Nu se grăbi să iasă la balcon, aşa că mai întârzie timp de două minute ca să admire vasul de Murano cu filigran aurit, încercând să trăiască o stare de beatitudine, dar, în două secunde, ştie oricine, nu este destul timp să fii pătruns de trăiri artistice emoţionale, iar de stări de extaz nici nu poate fi vorba, în cazul de faţă. Aşa că Împăratul a rămas în continuare calm, drept şi liniştit în gândirea lui. Aproape nepăsător.

Haralambie, personaj foarte cunoscut după nume, în timp ce ieşi dimineaţa din locuinţă, îşi aruncă (a câta oară?) privirea spre tulpina iederei plantate chiar de el în primăvară, lângă zid. Aproape emoţionat, o mângâie cu palma. Stârnit de mângâierea lui, un stol de ţânţari îşi luă zborul dintre frunze. Pe mâinile lui Haralambie rămase ploaia picăturilor fine de rouă. Haralambie este un funcţionar modest, conştiincios, poartă numărul 28,5 la pantofi şi, de aceea, este un mare anonim.

Haralamba, dublura de sex opus a lui Haralambie, îşi luă la umăr târşurile cu care zi de zi mătură strada.

Haralambie nu-şi cunoaşte dublura, nici măcar nu a auzit de existenţa ei, deoarece Haralamba locuieşte în alt oraş, la mare distanţă. Înţelegi matale ce vreau să spun!

Împăratul apăsă butonul roşu pentru ca aghiotanţii şi înalţii sfetnici să se prezinte la ordinele sale. N-avea ordine de dat.

Haralambie porni spre staţia de autobuz.

Haralamba surâse la gândul că, într-o zi, va scăpa de târşurile astea nenorocite şi va mătura strada cu ajutorul unei maşini din astea moderne de măturat, la al cărei volan o să stea chiar ea. Apăsă, în gând, pe claxon, certându-i pe cei care încă mai dormeau: sculaţi-vă, puturoşilor, că s-a făcut prânzul. Doi bărboşi care lucraseră în schimbul de noapte, treziţi de sunetul claxonului, scoaseră feţele lor mototolite pe fereastră: fire-ai a dracului de curvă, cu maşina ta cu tot!

Împăratul le spuse aghiotanţilor, sfetnicilor şi miniştrilor că are de gând să iasă la balcon şi să vorbească mulţimii care îl ovaţiona în piaţă.

Haralamba tocmai lua colţul la o curbă de 90 de grade, a şoselei. Trase tare de volan. Un ministru încercă să-i spună Împăratului că mulţimea nu-l ovaţiona, ci, dimpotrivă, îl înjura şi îl blestema. Involuntar, fără a auzi cele spuse de ministru, Împăratul schiţă gestul acela care îi bagă în sperieţi pe toţi. Eu nu pot să explic cum arată acel gest, dar, chiar dacă aş şti să vă explic, tot n-aţi pricepe.

Haralambie furase iedera aceea dintr-o grădină publică. Nu că nu ar fi avut de unde să o procure altfel, dar o superstiţie spune că un copac sau o plantă, ca să se prindă când o sădeşti, apoi să crească mare şi stufoasă, trebuie furată.

Un elicopter ţâşni şi răscoli gheaţa cerului.

Plantase iedera lângă zid şi ea crescuse veselă, stufoasă şi de un verde ca dintr-un tablou de Veronesse. În curând avea să se întindă pe tot peretele. Dracii de copii îi mai rupeau, din când în când, câte o frunză. Dracii de copii!

La ieşirea în balcon, Împăratul fu întâmpinat de un tunet de huiduieli. Ce zic? Ce zic? întrebă el.

Din când în când, Haralamba mai apărea în lume cu câte un ochi vânăt. Bărbatu-său, un beţiv notoriu, avea pumnul tare greu.

Ce spun? Ce spun? întrebă el.

Alteţă!... încercă să-i spună primul-ministru...

Ce dracu zbârnâie elicopterul ăsta?

Cei mai atenţi erau ziariştii străini. Veniseră cu sutele din ţări îndepărtate, nu ştiu cine mama focului îi anunţase că va fi ce va fi. Căci va fi!

Elicopterul zbârnâia.

Împăratul făcu din mână arhicunoscutul gest, arătând că vrea să se adreseze mulţimii din piaţă. Elicopterul zbârnâia. Mulţimea tuna cumplit. Huiduieli. Înjurături. Zbârnâit de elicopter.

Haralambie ajunse în faţa biroului său, o masă cu colţuri tocite de bătrâneţe şi cu urme de cerneală printre pete de grăsime. Ce zic? Ce zic? Haralambie simţi o acreală în gât revăzându-şi biroul rablagit lângă care stătea umil şi ruşinat un scaun de lemn curbat. Se gândi la Haralamba.

Întâi începură să arunce cu steagurile şi cu pancartele pe care apărea chiar portretul Împăratului. Nimeni n-avea voie să vină şi să-l elogieze pe Împărat, fără steag şi fără pancartă. Pe care, neapărat, trebuia să apară chipul lui, al celui mai iubit fiu al naţiunii. Împăratul se

gândi la Haralamba. Dar nu prea mult timp, doar aşa, un gând fugar. Primul-ministru şi şeful serviciului de pază şi protecţie încercară să-i explice cât este de periculos pentru Împărat să stea la balcon, în faţa acestei mulţimi tumultuoase care nici ea nu ştia ce vrea. Haralamba, cu maşina ei englezească de măturat, cu volanul pe dreapta, era cât pe-aci să dea peste un pieton cumsecade, dar şchiop, care abia putu să se ferească în ultima secundă. Dar asta nu interesează pe nimeni. Era doar un pensionar amărât şi, pe deasupra, şi veteran de război. Atunci începură unii să tragă cu armele alea cu microunde. Degetele lui Haralambie se plimbară pe tastatura maşinii de scris. Maşina scoase gemete şi ţăcăneli. Când unda glonţului atingea vreun demonstrant, acela răcnea ca atins de un fier înroşit în foc. Alteţă!… armele!… şopti galben şeful serviciului de pază şi ordine. Dar împăratul nu-l luă în seamă. Aceia trăgeau cu microundele mai ales în poponeţele femeilor. Erau mai grase, mai apetisante şi, de reţinut, femeile ţipau mai tare decât bărbaţii. Aveau capacitatea de a se emoţiona mai tare decât aceştia. Ce dracu' bubuie pe capota maşinii mele de măturat strada? se întrebă electrocutată Haralamba. Una dintre mături îi zbură de pe umăr cât colo. Ea îşi duse mâna la buca dreaptă unde simţise o împunsătură de cuţit. Oricât de tare se străduia Haralambie să nu facă greşeli la maşina de scris, gândul îi alerga la tufişul de iederă care, verde, umed şi în special plin de ţânţari, avea să se întindă, într-un an – doi, pe tot peretele casei. Tunetele mulţimii agitate erau inimaginabile. O mare de mâini înota pe deasupra capetelor. O rază de microunde lovi într-una din coloanele canelate ale balconului. Pulberea de tencuială cauzată de lovitură… Împăratul îşi dete seama de pericol şi se retrase

precipitat în luxosul şi spaţiosul său birou unde domina un vas de Murano cu filigran aurit. Peste câteva zile, Împăratul, conform prezicerilor vrăjitoarei Mama Omida, un fel de talpa iadului, urma să apară în faţa plutonului de execuţie şi să cânte imnul sărăntocilor şi al amărâţilor. Soldaţii îl mitraliaseră cu nepotolită sete. Haralamba urma să treacă cu maşina şi să şteargă urmele de sânge de pe ciment. Haralambie, cu un inacceptabil număr de greşeli de dactilografiere, îşi va termina transpiratul, chinuitul raport în care va povesti, de la cap la coadă, cum s-au petrecut faptele de-adevăratelea. Şi asta cu mult înainte ca ziarele să apuce să trâmbiţeze în toată ţara că a început Revoluţia. Însă lucrurile nu se vor opri aici, pentru că nu este nici prima, nici ultima revoluţie. Oamenii încearcă tot timpul câte ceva!

CEI CARE SE PRICEP spun că omenirea urmează să se confrunte cu dificultăţi care ar putea să-i pună în pericol chiar şi existenţa. Astfel că homo sapiens se află într-o stare psihică apocaliptică.

Cu toate astea, există şi unele semne liniştitoare, altele decât cum ar fi că se ieftineşte untul şi nu se scumpeşte benzina săptămâna viitoare. Altele! De exemplu, ne-a parvenit o veste care pare să rezolve în proporţie de nouăzeci şi nouă la sută problemele care privesc soarta noastră. Astfel, ştirea alarmantă (care a măcinat presa mondială în ultimul timp, şi mai cu seamă pe cea americană), cum că preşedintele şi-a vopsit părul, a fost infirmată. Şi nu oricum, ci la modul absolut, după ce a pus pe jar atât de tare populaţia planetei. Această ştire provenea de la două persoane care păreau a fi în regulă cu tărtăcuţa şi demne de toată încrederea. Într-o dimineaţă, acestea l-au văzut pe preşedinte cărunt la tâmple, iar după-amiază nu mai avea niciun firişor alb. Ele precizau chiar şi marca vopselei de păr folosite. O marcă deosebită, cum dă bine pentru liderul celei mai vânjoase democraţii din lume şi din univers.

Apoi, pe la orele prânzului, informaţia s-a dovedit a fi un fals bine pus la punct de unele servicii secrete, probabil cele arabe, ca răspuns la faptul că americanii le tot trimit pe cap, fără odihnă, bombe şi rachete teleghidate.

Poate că inimile noastre nu s-ar fi liniştit complet dacă nu am fi aflat chiar din guriţa primei doamne (declaraţie preluată de toate televiziunile, de toate ziarele, de analişti politici şi economici, de strategii marilor teatre de război), cum că preşedintele, adică soţul dumneaei, nu numai că nu-şi vopseşte părul, dar nici nu este interesat de propria ţinută vestimentară. Şi că, dacă nu ar fi dânsa care să-l controleze în fiecare dimineaţă, bietul de el ar fi în stare să plece la serviciu în izmene şi în papuci (chiar a şi făcut-o de vreo două ori!), aşa de aiurit este! Şi tot doamna afirmă că a reuşit să-l dezveţe de fumat, i-a zis bă, dacă nu te laşi de tabacioc, ai dat de belea cu mine, pun reteveiul pe spinarea ta şi te fac de râs în faţa naţiunilor unite!

Astfel că, purificat de păcat şi, pe deasupra, moral până şi în ţinuta vestimentară, preşedintele a devenit o garanţie, cea mai sigură garanţie pentru viitorul luminos al omenirii! Iar noi n-ar mai trebui să ne aplecăm urechea la ce spun tot felul de babe paranoice!

CÂNDVA, demult, nişte extratereştri au venit cu maşinile lor trăsnite. Dar, la plecare de pe Pământ, nu au observat (fiind de felul lor cam uituci!) absenţa a doi dintre ei care, nu se ştie din ce motive, încă nu urcaseră în navă. Ceea ce, după unii analişti şi istorici, ăsta ar fi primul păcat originar.

Pentru că erau de-acum departe în spaţiu, după un consiliu scurt, comandantul navei a hotărât să nu se mai întoarcă pentru a-i lua pe cei doi şi să-şi continue drumul fără ei. Comandantul nu-i prea avea la inimă pentru că erau cam nătărăi, neserioşi, nu-şi prea vedeau de treabă şi se giugiuleau toată ziua, ceea ce, după unii teologi, analişti şi istorici, ăsta ar fi al doilea păcat originar.

Cei doi rămaşi pe Pământ erau un bărbat şi o femeie. Ei s-au înmulţit pentru că, din nava care-i adusese, li s-a transmis, nu ştiu prin ce sistem de comunicare, probabil prin radio, iubiţi-vă, înmulţiţi-vă şi umpleţi pământul! Lucru pe care l-au şi făcut, rata prolificităţii lor fiind de neimaginat chiar şi pentru cel care a dat ordinul.

Luna. Oamenii de ştiinţă de azi sunt frământaţi şi de întrebarea ce se va întâmpla cu Luna, astrul ceresc al

poeţilor pe care nişte americani (primii presupuşi selenauţi) au dus cu ei, din greşeală, câţiva acarieni.

Acarienii au o prolificitate de mii de ori mai mare decât a celor doi extratereştri care au rămas cândva pe melagurile noastre. Ei sunt nişte ăia aşa de mici, că nici nu-i vezi cu ochiul liber. Pot fi întâlniţi peste tot unde trăieşte omul, dar nu numai. Hrana lor principală sunt resturile de piele care se descuamează tot timpul de pe corpul uman, dar, la nevoie, se hrănesc cu orice, chiar şi cu rocă lunară. Alcoolul nu le place. Acarienii se vor iubi, se vor înmulţi şi vor sufoca biata Lună! Tot aşa cum extratereştrii, adică cei doi rămaşi, s-au înmulţit, umplând până la refuz pământul. Şi de-aici îngrijorarea pentru soarta Lunii!

De chestia asta mi-am adus aminte astăzi, când m-am întâlnit cu Nana, chiar dacă nu are nicio legătură una cu cealaltă. De Nana am fost îndrăgostit cândva, mai demult, aproape o zi întreagă. Eu am fost îndrăgostit, şi încă la o intensitate aproape devastatoare, de multe femei! Principiul meu este că, dacă nu te îndrăgosteşti la maxim şi copleşitor, degeaba mai pierzi timpul făcând declaraţii amoroase. De unele femei am fost îndrăgostit pe o durată mai scurtă, de exemplu cinci minute. De altele, zece minute, iar de altele am fost îndrăgostit chiar o zi întreagă, cum a fost cazul cu Nana. Au fost zile când m-am îndrăgostit de două–trei femei şi aproape că mi-am dat sufletul din cauza suferinţei imense provocate de iubire. Pentru că, atunci când iubeşti, musai trebuie să suferi! Iar ca să suferi, e nevoie să faci şi ceva efort. Cine n-a păţit-o nu poate înţelege!

Niciodată nu le-am mărturisit acelor femei că le-am iubit. Mai întâi pentru că ele nu înţeleg cum devine

treaba şi, la un moment dat, te acaparează, nu mai scapi de ele şi îţi pierzi cel mai mare dar pe care l-ai primit odată cu viaţa, libertatea. Mai apoi şi pentru că… Dar nu cred că trebuie să fac eu aici o listă de motive! Cine pricepe pricepe şi gata!

Cu ocazia întâlnirii de azi cu Nana, am fost frapat de două lucruri, primul că nu mai am niciun fel de emoţie, de trăire, de magnetism pentru ea şi, al doilea, pentru că ea n-a fost în stare să priceapă niciodată cât de tare am iubit-o eu. O zi întreagă! De unde se vede, vorba nu ştiu cui a zis-o, că femeile sunt nişte fiinţe atât de superficiale!

SE FĂCEA că este o dimineaţă însorită. Asta pentru că Haralambie este un tip solar, deşi lui nu-i place să recunoască şi, de aceea, stă mai mult încruntat, aspect care-i face pe necunoscători să-l ia drept un tip mofluz, răutăcios şi aşa mai departe.

O pisică neagră traversă strada în viteză. Privind-o de la balcon şi simţindu-se cam fără rost pe lumea asta, Haralambie îşi aduse aminte, fără să vrea, ce a citit el într-o carte, anume că Sisif a fost un om fericit. Că adică ştia foarte clar ce trebuie să facă în viaţă, adică să se ocupe conştiincios de bolovanul său, chiar dacă asta e o muncă monotonă şi fără niciun sens. Ba a fost un tâmpit! ripostă enervat Haralambie, dând amplu din ambele mâini. Văzându-l gesticulând atât de energic, Haralamba, din balconul de vizavi, se retrase înapoi speriată şi se ascunse după o draperie, crezând că Haralambie vrea s-o lovească peste ochi. Haralamba, de felul ei, nu suportă s-o lovească cineva peste faţă. Dar se întâmplă şi cazuri când nu are scăpare.

Aşa că, impresionată până la lacrimi, Haralamba scăpă un oh! de spaimă, cum ziceam, şi se întrebă cine oare

este bărbatul ăsta atletic, musculos, hotărât, cu mult păr pe piept. Trebuie spus că, până în această dimineaţă, Haralamba nu l-a văzut pe Haralambie dezbrăcat, aşa că chestia cu părul de pe piept des şi aspru ca peria de paie se petrece doar în mintea ei. Nu-mi dau seama ce se petrece în mintea cititorului! Şi nici într-a mea!

Haralamba este, după unele păreri, dar eu nu cred aşa ceva, tipul de femeie „câţi cu nădragi, toţi mi-s dragi!“ Nu! Hotărât nu! Haralamba nu este aşa! Spun asta cu tărie, pentru că eu sunt dator să-mi apăr personajul pe care l-am creat! Haralamba este o persoană echilibrată, manierată, educată, nu prea complicată. Până la sfârşitul acestei poveşti în care intenţionăm să-i facem pe cei doi să se întâlnească faţă în faţă, pe Haralambie şi Haralamba, poate vom reuşi să-i facem acesteiea portretul cel mai credibil.

Haralamba se uită şi ea la pisica neagră care traversă strada în cea mai mare viteză. Abia atunci îşi dete seama că necazul cel mare al dimineţii se produsese deja: uitase cafeaua pusă la fiert şi aceasta dăduse în foc. Noaptea visase pisică neagră. În vis, scuipase şi zisese fugi fire-ai a dracului de pagubă! La rândul său, Haralambie se convinse încă o dată că pisica neagră este chiar mai mult decât o superstiţie.

De undeva din vecini, la un aparat de radio tocmai se anunţa că un kilowatt de curent obţinut într-o centrală atomoelectrică este de două ori mai scump decât unul obţinut într-o centrală pe combustibili fosili. Dar, evident, ştirea asta este doar pentru noi şi nu are niciun fel de legătură cu personajele noastre. De altfel, cine poate numi două lucruri pe lumea asta, care să se afle într-o strânsă legătură logică? Nimeni! Logica este o invenţie, un defect al minţii omeneşti!

DESPRE MARILE evenimente ale zilei.

O bătrânică de nouăzeci şi doi de ani, din Florida, furioasă pe vecinul ei mai tânăr cu cinzeci de ani care a refuzat să o sărute, şi-a luat pistolul şi a tras mai multe focuri spre casa acestuia. Deşi un glonţ i-a trecut prin fereastră, iar altul i-a găurit capota autoturismului, omul a scăpat nevătămat. Nu este primul acces de furie al distinsei doamne, cunoscută pe mapamond pentru crizele de furie pe care le făcea în tinereţe. Cu un an în urmă, a tras de mai multe ori după o femeie care se pare că se întâlnea cam des cu vecinul. Gelozia este o treabă foarte bengoasă!

Fotbalistul Şchiopu se pregăteşte să-şi facă cel de-al nouălea tatuaj, cum reiese dintr-un interviu de-al lui foarte cult şi televizat pe toate canalele, aşa cum îi stă bine individului într-un asemenea moment istoric. În timpul zilei de azi, marele fotbalist s-a crestat cu lama în timp ce se bărbierea. Deocamdată, nimeni din presa scrisă n-a reuşit să afle marca lamei folosite de el, însă panica antrenorilor, doctorilor, maseurilor şi microbiştilor creată de acest eveniment nefericit şi deosebit de periculos

atinge cote maxime tocmai acum, cu o zi înainte de meciul cu nişte sârbi din liga a doua, când se aşteaptă ca Şchiopu să dea golul de aur. În timp ce atât eu, cât şi ei aşteptăm cu sufletul la gură, televiziunile de pe glob comentează evenimentul. Cu mass-media nu e de joacă!

Un post de radio obscur anunţă că în Japonia a explodat un mare reactor nuclear şi sunt pe cale să căpieze şi alte patru, chestiune în care, se pare, sunt implicate nu ştiu care organizaţii secrete, precum şi guvernul mondial care conduce omenirea din umbră. Este posibil ca în orele următoare să obţinem ştiri mai detaliate despre această întâmplare aproape banală, soldată doar cu câteva mii de morţi.

Post-scriptum: este miezul nopţii şi încă mă mai frământă întrebarea dacă, de-a lungul zilei, i-a trecut lui Şchiopu usturimea de la lama de ras. Mă macină grija!... Mai ales că mâine va avea loc meciul... Toate posturile de emisie tac, de parcă e normal să taci în asemenea momente cruciale şi de maximă importanţă!...

CONFERINŢĂ despre Vlad Spinosul – ţinută în faţa unui public respectabil.

Într-o ţară îndepărtată, trăia un domnitor care se numea Vlad Spinosul.

El a fost o personalitate nu numai complexă şi interesantă, ci şi eficientă şi de o intransigenţă de netăgăduit. Dacă sistemul lui judiciar ar fi fost implementat pe scară largă, astăzi nu s-ar mai vorbi de hoţi în parlament şi parazitism social la tot pasul. Se pare însă că interesele partidelor din opoziţie au prevalat atunci. Ca şi în ziua de azi. Până la urmă, inamicii i-au făcut de petrecanie!

Din documente, se ştie că toţi aceia care furaseră, tâlhăriseră, cerşiseră sau invadaseră cu armatele lor graniţele sfinte ale naţiunii aveau parte de un spin. Popular, pentru că era puţin mai mare, spinul era denumit ţeapă. Se făcea din lemn de salcâm, întrucât acesta era nu numai foarte tare, dar se şi găsea din belşug. Salcâmii creşteau peste tot, de unde şi melodia „românul este frate cu salcâmul!“

Spinul era un par lung de vreo patru metri, bine şlefuit doar la vârf, unde era foarte ascuţit. Se folosea astfel:

condamnatul, oricât de tare se zbătea, era ţinut de mâini şi de picioare de patru haidamaci care, în prealabil, îl dezbrăcaseră la pielea goală. Alţii, doi, se opinteau şi îi împingeau spinul în fund, până ce vârful acestuia ieşea prin altă parte a corpului, de regulă prin spinare. În timpul ăsta, condamnatul avea voie să zică orice. Apoi parul era înălţat şi înfipt în pământ, cu ţepuitul sus, în vârf, asemeni unui drapel bătut de vânt. Totul în faţa unui public larg, adus special ca să bage de seamă ce şi cum. N-am ştire dacă privitorii chiar se entuziasmau.

Unii condamnaţi erau norocoşi, mureau imediat. Alţii petreceau în vârful ţepii ore, uneori şi zile întregi. Îi ardea soarele, le ciuguleau păsările ochii, urlau, plângeau şi promiteau că nu vor mai face ticăloşii în viaţa lor, că vor deveni cetăţeni cuminţi ai neamului. Nu e mare lucru să promiţi!

Uneori spinul secţiona măduva spinării condamnatului, întrerupând toate legăturile nervoase. Acesta nu mai simţea nimic. Nu plângea şi nu ţipa pentru că nu-l durea nimic. Stătea în vârful parului uneori şi câte-o săptămână, povestea trecătorilor ce s-a întâmplat, le dădea sfaturi pentru viaţă şi le cerea ţigări. Spunea bancuri şi mânca seminţe.

Cronicile amintesc de două cazuri când înţepatul juca şah. Pokerul încă nu se inventase. Cronicarul descrie scena cu mult rafinament: la poala ţepii exista un jucător, de fapt un spion trimis, evident, de sadicul domnitor. Acesta trebuia să raporteze despre comportamentul condamnatului, întrucât domnitorul tocmai scria un tratat despre psihologia proscrişilor, care n-a mai apucat să fie tipărit din cauza vitregiei vremurilor. Aşadar, înţepatul, care nu se putea da jos, spunea de acolo, de sus, ce

şi unde trebuie mutată piesa pe tabla de şah. De exemplu, mutare nebun la H4. Cel de jos, adversarul, ar fi putut să trişeze ca să câştige partida, să mute după bunul său plac piesele adversarului, dar frica de a nu ajunge şi el hrană la ciori pe motiv de necinste era atât de mare, încât nici prin minte nu-i trecea să facă vreo măgărie.

În zilele noastre, salcâmii s-au rărit atât de mult! Nici n-am mai şti despre ei dacă nu ar fi unele documente vechi.

MAI DEMULT, domnul Florin, mare specialist în computere, a fost muşcat de o potaie care a ţâşnit dintre boschete, exact de buca dreaptă. Nu s-a dus la doctor pentru tratamentul recomandat în asemenea situaţii, care constă în douăsprezece injecţii făcute în burtă. A avut noroc, pentru că potaia nu a fost turbată, altfel domnul Florin murea în chinuri groaznice.

În oraşul nostru, fiecărui cetăţean îi revin 0,9762 câini vagabonzi. Sub fereastra apartamentului în care locuieşte domnul Florin, vine seară de seară o căţea, Lolita, bolnavă de cea mai neagră şi chinuitoare insomnie. Şi latră toată noaptea. Fără oprire. Dimineaţa, toţi vecinii din bloc au ochii umflaţi de nesomn.

Furios, într-o zi, domnul Florin a aruncat cu o piatră şi a lovit-o pe Lolita în caninul drept superior, care i s-a rupt. Aceasta a chelălăit şi a fugit de durere. De atunci, nu a mai fost văzută de nimeni. Se pare că ar fi luat-o hingherii.

În nu ştiu care ţară orientală, carnea de câine este o delicatesă mult superioară celei de miel sau de pui de găină. Cei mai mulţi câini care ajung în bucătăriile restaurantelor

de aici şi se transformă în fripturi, chifteluţe şi cârnăciori, sunt importaţi, de multe ori, prin reţele ilegale, la negru.

Toate lucrurile astea mi-ar fi rămas necunoscute dacă nu dădea norocul peste domnul Florin. Îl las pe el să povestească în continuare. Cu un bilet de numai cinci lei, am câştigat la loto o excursie, unde credeţi? În ţara C! (Domnul Florin se fereşte să-i rostească numele, ca să nu fie acuzat de publicitate mascată.) A fost foarte frumos! Avion! Primiri impresionante! Oameni amabili şi foarte zâmbăreţi, aş putea spune rânjiţi de-a dreptul! Mărfuri ieftine! Amintiri, amintiri! Momentul de vârf s-a petrecut când am fost invitat la cel mai luxos restaurant al lor, unde m-au întrebat dacă doresc să mi se servească specialitatea casei, ceva ce se oferă numai unor oameni de seamă. Oameni de seamă! E modul lor ipocrit de a te flata! Bineînţeles că am acceptat. Cum era să refuz? Nu mai descriu acum tot ceremonialul cu adevărat fastuos al aducerii preparatului, atâta vreau să spun că, în final, pe un platou decorat ca în stampele orientale şi mai abitir decât în cărţile cele mai luxoase despre arta culinară, mi s-a adus „specialitatea". N-am încotro şi spun direct ce era acolo: un cap de câine! Nu mă aşteptam! Dar, curios din fire, am dat cu paiul într-o parte nişte frunze de sub care a apărut bine friptă, arămie şi zâmbitoare căpăţâna Lolitei! Am cunoscut-o după caninul lipsă, pe care i-l spărsesem eu cu piatra pentru că îmi făcea nopţile de coşmar!

HARALAMBIE tocmai se afla în faţa unei ceşti cu ţuică de prune fiartă şi împănată cu scorţişoară şi piper. Pentru cine nu cunoaşte, precizăm că nu poate exista fericire mai mare.

Dar, exact în momentele acestea petrecute în faţa ceştii cu ţuică de prune fiartă, a sunat telefonul! Era madam Carvase, o băbătie poreclită Şoloampa, vechea şi eterna antipatie a lui Haralambie.

Haralambie n-a înţeles prea bine de ce suna scorpia. Dar, în politeţea lui nativă, s-a grăbit să ridice receptorul telefonului. Mişcare rapidă şi cauzatoare de dezastre! Entuziasm prostesc! Grabă neghioabă! Şi, mai ales, pentru cine? Pentru bărcuţa fără roţi!…

Grăbindu-se, Haralambie a lovit cu mâna şi a răsturnat ceaşca cu ţuică de prune fiartă şi îndulcită cu miere de albine. Ce dezastru poate fi mai mare? Ţuica opărită s-a întins pe blatul mesei de mahon lustruite cu nişte lacuri poliamidico-răşinoase de cea mai bună calitate. În

revărsare, s-a năpustit şi peste mileul model Louis XIV, cumpărat de la o ţigancă din obor.

Necăjit, Haralambie a luat un prosop pluşat căpătat la înmormântarea unei rude. A şters masa şi a dat drumul la o sumedenie de sudălmi de genul fire-ai a dracului de mătrăgună! adresate doamnei Carvase, poreclită Şoloampa. Din cauza căreia răsturnase ceaşca cu bunătate de ţuică de prune, veche de patru ani şi galbenă la culoare pentru că fusese ţinută într-un butoi de dud.

ÎN TIMPUL unui interviu televizat transmis în direct, întregul popor american, ba chiar şi noi ăştia de peste ocean l-am putut vedea pe preşedinte enervat că îl bâzâia o muscă. Omul, adică preşedintele, că şi el e om, a dat de câteva ori din mână, încercând s-o alunge, ba chiar i-a zis cu vorbă bună hai, pleacă de aici! Dacă nu mă înşel, a folosit chiar expresia „draga mea". Numai că musca era una needucată, insistentă, de neam prost şi s-a aşezat pe mâna preşedintelui care, aflat într-o asemenea situaţie clară şi jenantă, i-a tras o lovitură şi a omorât-o.

Mai întâi a fost un moment hilar. Apoi preşedintele şi-a revenit şi le-a zis râzând cameramanilor uite-o acolo, filmaţi-o! Musca era într-adevăr căzută pe covor, cu picioarele înţepenite în aer.

La toată povestea asta au urmat scandalurile. Cele mai vehemente au fost organizaţiile pentru protecţia animalelor: cum să omori o muscă lipsită de apărare? Este sadism! Răutate! Cruzime! Este imoralitate! Este abatere de la normele morale americane! Este deviere de la învăţătura creştină! Nu de-aia l-am ales noi ca să ne fie preşedinte!

În tot vălmăşagul ăsta, nimeni nu a amintit că trupele americane se află în Irak. Adică ce înseamnă trupele? Trupele sunt nişte oameni care împuşcă oameni! Nu s-a amintit nici de trupele americane amplasate în Afganistan, care fac şi ele acelaşi lucru ca în Irak, sau cele aflate actualmente în mai multe părţi ale globului. Trag cu puşcoacele fără să aibă probleme de morală. Şi, evident, nici nu încalcă legile pentru protecţia animalelor! Ele nu împuşcă muşte!

Totuşi, eu cred că, şmecheri şi negustori cum sunt americanii, scena asta cu musca nici măcar nu este autentică. E o înscenare!

Un nas de detectiv fin (un fel de Sherlock Holmes în variantă modernă!) poate să descopere imediat păcăleala, modul de a vinde marfa la preţul maxim: preşedintelui i s-a îmbunătăţit astfel imaginea, cei mai mulţi l-au simpatizat pentru firescul cu care a scăpat de muscă, iar organizaţiile pentru protecţia animalelor au găsit momentul să-şi facă publicitate pe gratis.

Un fotograf de renume a explicat că imaginea acelei muşte răsturnate pe covor este, din punct de vedere tehnic, una fabricată! Musca era prea semeaţă chiar şi aşa moartă, nu storcită de palma grea şi apăsată a preşedintelui. Prea stătea dumneaei frumos şi demonstrativ cu picioarele în sus! Şi e prea mică posibilitatea să fi avut cameramanii televiziunii la îndemână tocmai acele obiective speciale, macro, folosite la camerele de luat vederi de la câţiva centimetri!

Concluziile mele sunt următoarele: 1. americanii, că despre ei este vorba, sunt maeştri în diversiune şi publicitate; 2. din afacerea asta a câştigat toată lumea, şi preşedintele, şi organizaţiile pentru protecţia animalelor, dar

şi televiziunile care au ieşit cu un asemenea subiect din platitudinile de fiecare zi. Şi chiar şi noi am câştigat, pentru că am stat ca fraierii cu gurile căscate în faţa televizorului şi astfel viaţa ni s-a părut mai interesantă.

Toată lumea a câştigat, cu excepţia bietei muşte care, lovită sau nelovită de mâna preşedintelui, era cu adevărat moartă! Sunt un om cu simţul măsurii şi cred că era o muscă ucisă dinainte, premeditat, anume pentru această emisiune, şi nu una care a murit de bătrâneţe! În esenţă, un adevărat act de sadism! De ce n-aş avea şi eu scenariile mele?

Şi mai am o nedumerire: unde au fost gărzile de corp ale preşedintelui? Cum de a putut pătrunde musca în studioul în care se etala cel mai mare jandarm al lumii? Ce au făcut pistolarii de nu au ciuruit-o? Dacă se nimerea să fie o muscă arăbească infestată şi trimisă să comită un atentat microbiologic asupra preşedintelui, ce se făceau ei?

PESTE CÂTEVA mii de ani, nimeni nu va mai munci, pentru că, în locul oamenilor, toate treburile vor fi făcute de maşini supersofisticate, capabile să se autoreproducă şi să se autorepare, să se autoapere şi aşa mai departe.

Cele câteva descoperiri importante cerute de dialectica progresului vor fi făcute tot de maşini, ca efect al unor porniri inexplicabile, aproape omeneşti, în fapt manifestări ale unor roboţi neliniştiţi, de genul lui Newton, Einstein, Mendeleev sau alţii de seama lor.

Oamenii, în final, nu vor mai avea decât două nevoi de împlinit: mâncarea şi sexul. Îmbrăcămintea, jucăriile, mobilierul şi toate amănuntele astea vor exista de la sine, ca aerul, aşa cum există el acum şi noi aproape nici nu ne dăm seama.

Nimeni nu va mai avea nevoie să înveţe carte, să-şi bată capul cu toate tâmpeniile şi teoriile matematicii, nimeni nu va mai trebui să meargă zilnic la slujbă unde să fie hăituiţi de şefi cu apucături teroriste.

Nu vor mai exista decât două feluri de magazine: cele alimentare şi sex-shopurile. Până la urmă, va fi rezolvată şi problema hranei, oamenii nu vor mai fi siliţi

să se hrănească, vor fi alimentaţi nu ştiu cum, prin nişte unde, într-un fel pe care nici Jules Verne nu şi l-a putut imagina.

Pentru că nu vor mai mânca, aşa cum facem noi astăzi, oamenilor le vor dispărea dinţii, ca orice organ supus evoluţiei, dar devenit inutil. Toţi oamenii vor fi ştirbi. Rar de tot se va întâmpla vreun caz de atavism şi să-i crească cuiva vreun dinte în gură, care va stârni curiozitatea comunităţii. Fericitul „dinţos" va fi invidiat cât se poate de mult într-o asemenea lume ştirbă pentru care noţiunea de dinte nu va mai exista decât în dicţionare. Doctorii dinţari nu vor pieri, dar nu se vor mai obosi cu repararea cariilor de la premolari sau de la măseaua de minte. Ei vor fi solicitaţi de clienţi să le pună câte-un dinte sau măsea, ca podoabă, la fel de necesari pe cât sunt astăzi cerceii în urechi, în nas sau în buric.

În sarcina oamenilor nu va mai rămâne decât sexul. Toată lumea, cât e ziua de lungă, va face sex ca să nu se plictisească. Plictiseala este o boală grea şi n-am auzit să existe medicamente care să o vindece. Probabil că, din cauza ei, vor apărea noi griji, dar nu putem bănui, deocamdată, de ce natură vor fi ele.

Muritorii de astăzi, care nu vor apuca acele vremuri, au ce regreta!

CAM CUM se scriu cărţile.

Odată, eram la Chişinău într-un grup de intelectuali de seamă, pe jumătate prieteni. Fiecare dintre noi trebuia să ţină un discurs, lucru la care eu nu mă pricep cine ştie ce. Dar, cum de multe ori facem exact ceea ce nu trebuie şi nu ne pricepem, n-am avut încotro.

Când m-am ridicat în picioare ca să vorbesc, n-aveam nicio idee despre ceea ce urma să spun. Aşa că am început să mărturisesc cum, încă de mic copil, mi-am propus ca, dacă voi ajunge vreodată bogat, să construiesc o mânăstire. Voi cumpăra terenul pentru aceasta, voi adăuga cele opt pogoane pe care le moştenesc de la străbunii mei şi voi construi o mânăstire pe malul Neajlovului, la locul numit Buduroaie. Buduroiul este un izvor cu apă minunată de care nu te mai saturi dacă o bei. Mai ales pe arşiţă. Habar n-aveţi cât de mare este adevărul ăsta! Dar n-a fost să fie! Pentru a construi o mânăstire ai nevoie de foarte mulţi bani. Aşa că a trebuit, cu timpul, să mă mulţumesc cu gândul de a construi o biserică, doar o biserică. Într-un loc mai uitat de Dumnezeu şi de lume. Bineînţeles, cu condiţia să am banii necesari. Dar

n-a fost să fie nici de data asta! Aşa că, atunci când buzunarul mi-a permis, m-am apucat de ceva mai modest, mai de bun-simţ şi, desigur, pe măsura puterilor mele. Am construit o troiţă. O troiţă prin faţa căreia să treacă lumea, să-şi aducă aminte de cele sfinte şi să se pocăiască de câte păcate, de câtă minciună, hoţie, beţie şi curvăsărie a făcut. Şi să-şi facă semnul crucii atunci când trece prin faţa ei.

Şi am reuşit! Mulţumesc lui Dumnezeu, oamenii trec şi azi prin faţa troiţei şi se închină! N-am cum să ştiu dacă au devenit mai puţin păcătoşi.

Ajungând cu vorbirea aici, fără să-mi dau seama de ce, au început să mi se înece cuvintele în gât. De fapt, am început să plâng de-a binelea. Nu mă mai puteam abţine. Mă emoţionasem aşa de tare!

Nimeni dintre ascultători nu-şi dădea seama cine şi cu ce m-a supărat de am început să plâng aşa, nitam-nisam ca prostul. Poate că unii s-or fi gândit că eram beat şi, ca orice beţiv autentic, am devenit sentimental. Cam toţi ascultătorii erau consternaţi de felul în care mă manifestam.

Atunci mi-a venit o idee şi le-am spus: de fapt, vreau să vă povestesc o carte de-a mea. Care e tot un fel de troiţă!

Acum pot să mărturisesc: nu scrisesem cartea aceea, nici măcar nu mă gândisem la ea până atunci. Dar de scris am scris-o mult mai târziu. Acea carte este povestea unui tip care are obiceiul să-şi privească ore întregi degetele de la picioare şi de la mâini şi să se mire cât de caraghioase şi cât de stupide sunt. Priviţi-vă degetele de la mâini, le-am zis ascultătorilor mei de la Chişinău, priviţi-le îndelung, priviţi aceste cioate în care se termină

corpul nostru şi vă va umfla şi pe voi râsul. Nu există nimic mai ridicol pe lumea asta! Uitaţi-vă numai şi o să-mi daţi dreptate!

Le-am povestit cum îmi privesc eu degetele de la picioare când mă spăl în ligheanul cu apă călduţă, cum vorbesc cu ele, cum le desenez sprâncene, ochi şi mustaţă şi cum visez ca ele să fie, într-o bună zi, personaje care să joace într-o piesă de teatru, dacă s-ar putea chiar „Hamlet“.

Prietenii mei de la Chişinău se uitau la mine miraţi, dar serioşi, gravi. Se uitau ca la unul, ăhăă, plecat de-a binelea! Atunci eu am rostit acele cuvinte cu care, mai târziu, aveam să-mi încep cartea pe care tocmai le-o povesteam, deşi n-o scrisesem. Acele cuvinte sunt: Vă avertizez că sunt un om normal!

Apropo de normal! Demult, la scurt timp după ce m-am însurat, am surprins o discuţie între soţia mea şi maică-sa, soacră-mea. Întâmplător, mă aflam în spatele unei uşi, deşi nu-mi place obiceiul de a asculta astfel ce vorbesc oamenii. Îl detest! Maică, zicea soacră-mea (soţia mea suspina ca tot omul vinovat de faptele sale!), te-am învăţat încă de când erai mică să te măriţi cu un om întreg la cap! Şi ce-mi făcuşi! Îl aduseşi p-ăsta!

Se înţelege că ăsta eram eu. Atunci am tăcut, n-am zis nimic, dar, după vreo două zile, când mă plimbam cu bicicleta prin curte (soacră-mea avea o curte foarte largă!), m-am făcut că mi-a scăpat piciorul de pe pedala bicicletei şi, în cădere, i-am dat un brânci soacră-mii. Dumneaei a căzut grămadă. Nu i-am rupt niciun picior, dar, vreo două–trei zile, tot a trebuit să stea la pat! I-o plătisem!

*

De fapt, cartea de care vorbesc este făcută din petice, din mai multe poveşti, una mai ţicnită decât cealaltă. De pildă, povestesc despre un puşti, Negrobono, dintr-o localitate africană Asokobongo, care s-a născut cu un al treilea picior. Nu prea bun, de fapt beteag şi inutil. În tribul lui, puştiul era considerat a fi normal, nimeni nu se mira de ciudăţenia lui, ba era chiar pitoresc. Mai ales pentru turiştii care-l întâlneau şi-i dădeau bani şi dulciuri. Dar nişte medici fără frontiere, care l-au descoperit, au pus mână de la mână şi l-au operat într-un renumit spital american. De ce american? Nu ştiu! Am eu, aşa, un fix, cum că spitalele cele mai bune sunt în America. Nu ca la noi! Din spitalele noastre am amintirile cele mai terifiante. Cel mai tare nu pot uita cum ne făcea Nea Nicu Sanitarul injecţii contra poliomielitei când eram elevi în clasele primare. Când îl vedeam intrând pe uşa clasei, ne apucau bâţâielile. Unii dintre noi, de frică, dădeau în crize de epilepsie. Nea Nicu Sanitarul avea o singură seringă şi un singur ac cu care ne făcea injecţiile la toţi. Dar ce ac! Mare cât un cui! De fapt, seringa aia, cu ac cu tot, o primise şi el de la un agent veterinar pentru cai. Nea Nicu purta acul înfipt în reverul de la haină. Ca să ne facă injecţii, îl scotea de acolo, îl ştergea cu spirt şi trecea la treabă. Nu pot să descriu durerea de la împunsăturile acelui ac. O singură dată am mai avut o durere asemănătoare, când am călcat pe un vârf de par foarte ascuţit!

După operaţie, puştiul devine normal, ca noi toţi cei purtători de două picioare. Dar el nu este şi nici nu se simte normal! Normal era înainte de operaţie! Acum,

vraciul tribului nu-l mai cheamă când face descântece, turiştii nu-l mai mângâie pe creştet şi nu-i mai dau cadouri, iar caprele, pe care chiar el le-a crescut de când erau mici, fug de el speriate ca de altă ciudăţenie. Nefericit, Negrobono din Asokobongo le trimite o scrisoare medicilor din America cerându-le nici mai mult, nici mai puţin decât să-i pună la loc al treilea picior şi astfel să-i redea fericirea pierdută. Dacă stau să mă gândesc bine, nu cred că există vreun om pe lume care să nu fi trăit asemenea momente în viaţă! Cărui om nu i s-a părut, măcar o dată, că i-a fost furată fericirea!

Dar şi în cartea mea există un personaj asemănător lui Negrobono, un fel de ego care se trezeşte într-o dimineaţă că i-a crescut al treilea picior. Pe moment, crede că, de fapt, acest al treilea picior este un simbol şi că semnifică talentul care, ca de obicei, cade pe capul omului ca o pedeapsă, atâta timp cât el, omul, nu l-a cerut, nu şi l-a dorit şi nici nu-l vrea. Un capriciu al Providenţei! Nu e prea uşor să fii talentat!

La început, personajul din carte se crede un monstru. În scurt timp însă, constată că nimeni nu-l bagă în seamă. Nimeni! Toţi îl privesc ca pe omul cel mai normal. Cu excepţia unui copil care a observat ceva şi chiar l-a arătat cu degetul, uite nenea ăla. Dar aşa sunt copiii, curioşi, naivi, sinceri, prostănaci şi trăncănitori.

Mă rog, zic eu, şi ce dacă sunt sinceri? Eu ştiu cum sunt copiii pentru că, de felul meu, sunt sincer ca un copil. Atâta de sincer, încât soacră-mea râdea de mine că nu m-au dat părinţii la o şcoală ca lumea unde tot omul învaţă să mintă, că altfel moare de prost. Nu ştii să minţi, înseamnă că degeaba ai trecut prin şcoală! Pronosticul soacră-mii a fost că, într-o bună zi, am să mor de prost.

Ce e drept, până în momentul ăsta nu mi s-a întâmplat, cu toată lipsa mea de educaţie. Între timp, soacră-mea a murit tristă că nu i s-a împlinit prezicerea.

În timp ce îmi luasem avânt cu poveştile mele, cineva din sală s-a ridicat şi m-a întrebat ce părere am despre cum se scrie un roman. Pentru că m-a prins pe picior greşit, am stat un pic, m-am scărpinat în barbă de parcă aveam purici, apoi i-am răspuns cu mare siguranţă, de parcă mă pregătisem o viaţă pentru răspunsul ăsta. Poţi să vorbeşti, am zis eu, sau chiar poţi să scrii un roman despre tot şi nimic. Aşa ceva poate fi chiar un program literar! Să scrii despre tot şi să nu spui nimic, să scrii despre nimic şi să spui tot. Să spui tot despre tot şi nimic despre nimic. Să nu spui nimic, dar prin asta să spui tot. Să nu spui nimic şi nimic să rămână.

Cel mai greu este să spui! Chiar şi când spui nimic.

Cred că acela care mi-a pus întrebarea a fost pe deplin mulţumit!

*

Am băgat de seamă că prietenii de la Chişinău, auditoriul, se relaxaseră. Le plăcea cum povestesc cartea pe care n-o scrisesem, dar ei n-aveau de unde să ştie asta. Eu mă simţeam bine, deşi sunt un orator ca vai de capul meu, sunt bâlbâit, nu-mi găsesc cuvintele, îmi pierd şirul ideilor şi aşa mai departe. În asemenea ocazii mă simt ca şi cum aş fi în avion. Trebuie să spun că, după părerea mea, într-o altă viaţă am fost aviator, şi nu unul oarecare, ci un kamikaze japonez care a pierit în cel de-al Doilea Război Mondial. După moartea japonezului, spiritul

lui s-a întrupat în mine. Am beţia zborului în sânge. De câte ori îmi povestesc vreuna din cărţile scrise, parcă aş zbura pe deasupra norilor. Îmi vâjâie capul şi am tot felul de ameţeli!

Într-o zi, personajul nostru, cel cu al treilea picior, fără să ştie nici el cum de s-a întâmplat asta, se trezeşte încălţat cu ceva ce pare a fi mai degrabă nişte găleţi de tablă cu toarta din sârmă de trei milimetri. Apoi, ca într-un vis zbanghiu, toată lumea de pe stradă începe să aibă încălţări asemănătoare, astfel că se instalează moda găleţilor de tablă ca încălţări. Cererea este mare pentru că toată lumea vrea să fie în pas cu moda. Apar fabrici care produc încălţări zi şi noapte. Apoi moda găleţilor de tablă se combină cu moda celui de-al treilea picior încălţat cu găleţi de tablă şi, cum al treilea picior este, din punct de vedere natural, o raritate, dacă nu chiar o fantezie, fiecare şi-l confecţionează din ce poate, din vreun scaun rupt, de la vreo masă stricată, căci inventivitatea oamenilor este nemărginită.

Odată am încercat să-i povestesc asta şi neveste-mii, dar mi-a aruncat o privire care m-a îngheţat: trebuie să mărturisesc că şi eu, ca orice bărbat normal, ştiu de frica nevestei. Mai ales că, de vreo câteva ori, m-a cotonogit cu o scândură, lovindu-mă fără milă şi nerespectând Rezoluţia 214, art. 1, lit. b şi d a Congresului de la Montevideo, care stipulează că lovirea bărbaţilor de către femei este interzisă. Nevastă-mea s-a uitat cumva la mine, cu o privire de robot, şi-a subţiat şi mai mult buzele vinete, nu mai late decât lama cuţitului, şi mi-a zis, printre dinţi, găleţi de tablă, hai! Al treilea picior carevasăzică! Ce-ar zice mama dacă te-ar auzi?

Ce e drept, soacră-mea nu avea cum să mă audă, a plecat de mult timp să se odihnească, a plecat în concediu

la loc liniştit, la loc cu verdeaţă, unde nu e nici întristare şi nici suspinare.

După capitolul cu găleţile de tablă, le-am povestit prietenilor de la Chişinău pe acela cu verişoara mea din America. Eu chiar am, de-adevăratelea, o verişoară în America şi-i mulţumesc pe această cale că mi-a descris cu atâta pricepere viaţa de acolo. Anume că americanii muncesc ca roboţii şi de-aia au de toate, muncesc ca nişte tâmpiţi, nu ştiu altceva decât muncă, muncă şi iar muncă, iar dacă nu-ţi place să munceşti, te cheamă şeful la el şi, la modul cel mai politicos, îţi spune că de mâine nu mai ai ce căuta pe acolo. Aşa e în America! Ştiu cu precizie, mi-a povestit verişoară-mea!

Dar să nu uit un amănunt legat de soacre! Într-o zi eram într-o librărie şi m-am întâlnit cu un vechi prieten, un avocat pe care nu-l mai văzusem de mult timp. Ce mai faci, cum o mai duci, mă rog, întrebările obişnuite. Nu-mi amintesc cine a zis primul, eu sau el, că o duc bine şi aş duce-o şi mai bine dacă nu m-ar bătea nevasta. Dar şi pe mine mă bate, a recunoscut el, dar la mine situaţia e mai gravă, pe mine mă bate şi soacra! Ce e drept, eu nu cred că există ceva mai revoltător şi mai penibil decât să te bată soacra! Zău aşa! Dă-o-n mă-sa de treabă!

În timp ce ne povesteam noi cum o luăm pe coajă de la consoarte şi cam pe unde avem vânătăile, pentru că pe faţă nu ni se vede nimic, ceea ce înseamnă că avem neveste discrete, mai multe persoane îşi vedeau de treabă prin librăria aceea. Cu excepţia unui tip care ne privea cu nişte ochi ca de melc din spatele unei cărţi pe care se prefăcea că o citeşte. Vreo două persoane chiar râdeau, auzindu-ne mărturisirile, probabil credeau că glumim, că suntem niscaiva actori şi tocmai facem repetiţie la vreo

piesă de teatru în care jucăm. La un moment dat, eu am zis ceva care mi s-a părut genial, anume că bărbatul care nu este bătut de nevastă nu se poate numi bărbat. La care tipul pitit după carte, omul–ochi de melc, n-a mai putut rezista, a pus cartea furios pe raft şi a ieşit ca furtuna pe uşă înjurându-mă cum încă nu m-a înjurat nimeni în viaţa mea, bălăcărindu-mă şi făcându-mă prost. Vă daţi seama ce-a mai râs lumea prezentă! Dar râdea degeaba! Eu eram prostul proştilor! De-adevăratelea!

*

Verişoara asta a mea din America nu prea se îndemna la treabă, întârzia la serviciu, iar când ajungea acolo mai mult dormita ori stătea la palavre, aşa că, într-o zi, conform bunelor reguli şi maniere americane, şeful a dat-o afară, a lăsat-o şomeră şi muritoare de foame. Dar iarba rea nu piere cu una, cu două! Tipa a furat ideea cu încălţările de tablă şi a pus pe picioare o afacere. Moda a prins şi la ei, s-a extins fulgerător, acum toată lumea de la mic la mare umblă încălţată cu găleţi de tablă, iar verişoara mea a ajuns bogată–bogată. Atât de bogată, încât poate să plătească personajului din carte, cel cu al treilea picior, o operaţie în America. Şi să devină şi el om normal.

La un moment dat, fiind într-o sărăcie de idei, m-am prefăcut că mi s-a uscat gâtul, am băut un pahar cu apă. Apoi încă unul şi încă unul. Prietenii mei de la Chişinău, oameni curioşi de felul lor, au început să o laude pe verişoara mea pentru isteţimea de care a dat dovadă şi să întrebe cam cum arată, de fapt cam câţi bani a reuşit să strângă de pe urma comerţului cu încălţări din

tablă galvanizată cu toartă din sârmă cu diametrul de exact trei milimetri. Unul m-a întrebat dacă este cumva căsătorită, căci şi el este burlac şi i-ar plăcea să găsească pe cineva în America. Văzând interesul lor pentru conversaţie şi mai ales pentru că nu-mi mai veneau idei pentru povestit (repet, cartea nu se scrisese, tocmai o inventam eu atunci, pe loc!), i-am lăsat să discute şi alte subiecte. M-a distrat faptul că pe doi dintre ei îi interesa soacra mea. Dacă o fi fost brunetă, căci blondă nu putea fi, în niciun caz. Dacă era grasă sau era o aşchie. Dacă avea mustăţi. Asta cu mustăţile îmi aduce aminte de faptul că, în localitatea Băleni prosperă o frizerie. Dar nu una oarecare, ci o frizerie pentru muieri, deoarece nimeni nu poate să explice cum de se poate aşa ceva, toate femeile din satul acela au mustăţi (dar şi barbă!), mai abitir ca bărbaţii. Este şi un cântec local pe tema asta: Slăbiciunea mea în viaţă./ E muierea cu mustaţă! Folclor autentic.

În finalul discursului meu nu puteam face altceva mai bun decât să povestesc finalul cărţii. În mica pauză de care am avut parte, reuşisem să găsesc, totuşi, ideea esenţială. Ideea era că şeful statului, pe care îl descriam ca pe un om de nimic, ca pe un încurcă-lume, ca pe un om limitat, retrograd şi cu vederi înguste, promulgase legea prin care se interzicea purtatul găleţilor de tablă. Bun! Nu mai e voie! Dar faptul a bulversat grav omenirea! Lumea nu mai ştia încotro s-o apuce! Spectrul sfârşitului lumii se aşternea pe pământ sub forma unui văl negru. Ştiu, figura asta de stil cu vălul negru e o banalitate, dar alta nu am la îndemână.

În ceea ce mă priveşte, am simţit cum visul meu se spulberase. Eu visam viitorul! Eu visam o omenire încălţată

în totalitatea ei în găleţi de tablă cu toarte din sârmă de trei milimetri. O omenire mărşăluind spre un viitor luminos peste dealuri, peste munţi şi prăpăstii: rap! rap! rap! rap! Chiar dacă, în esenţa ei, această omenire rămânea ceea ce a fost şi până acuma, adică o mare adunătură de tinichele!

La sfârşit, ascultătorii au zis bravo, au aplaudat, iar eu am plâns din nou. Mi-a venit aşa, dintr-odată!

După care, amfitrioana grupului ne-a invitat la o cafea pe care o înnobilase cu un coniac de calitate. Lângă care pusese şi nişte fursecuri. Încet, încet, de la coniac mi-a trecut şi plânsul.

ELENA DIN TROIA nu era atât de frumoasă pe cât se zice şi e de neînţeles cum de s-au bătut atâţia pentru ea ca chiorii. N-aş vrea să se creadă că sunt misogin şi că sunt vulpea care nu ajunge la struguri pentru că sunt prea acri. Încerc să fiu cât se poate de obiectiv. Probabil că alta a fost adevărata pricină a războiului troian. Oamenii se războiesc dintr-o nimica toată, stârniţi nu de motive estetice, ci de pornirile asasine cu care se nasc.

Elena din Troia era scundă, o doapă neagră şi grasă, călca paniu, se uita câş, avea nasul borcănat, părul ciufulit, gras şi încâlcit, era clevetitoare ca o ţaţă şi mahalagioaica cea mai certăreaţă şi, ca să respectăm adevărul istoric până la capăt, trebuie să spunem că era şi cam proastă. Proastă de-a binelea! Dar, pentru un poet nevăzător, cum a fost Homer, cel care a scris despre încrâncenările dintre troieni, felul în care arăta Elena nu a contat. Tot aşa cum, pentru un surd din naştere, muzica lui Wagner nu există. Numai astfel se explică faptul că poetul Homer a putut să scoată, din ditamai pocitania, un portret de muieruşcă arzoaie şi de o frumuseţe cotropitoare. Altă explicaţie nu există!

Se ştie că aprecierile cele mai reprezentative asupra unui om important, celebru sau intrat în istorie, indiferent prin ce uşă – cea din spate sau cea din faţă – se concentrează în câteva cuvinte. Şi, ca să fim mai clari şi mai aproape de adevăr, nu sunt puţine exemplele când oameni dintre cei mai importanţi au încăput într-un singur cuvânt. De exemplu Homer, că tot l-am pomenit aici! Când zici Homer, zici poet! Nicăieri nu se mai spune ce metehne avea Homer, dacă era înalt sau scund, dacă era sănătos ori suferea de hemoroizi. Sau, alt exemplu, Hamurabi, împărat şi legiuitor. Două cuvinte! Ce altceva mai poţi spune despre el? Ce mâncăruri prefera? Era curvar? Era beţiv? Scandalagiu? Se spăla pe picioare? Îi plăcea să facă excursii şi să stea în hoteluri luxoase construite numai pentru baştani? Ei bine, şi dacă tot am şti nimicurile astea inutile, pe cine ar mai putea să intereseze?

Din poziţia în care mă aflu, aştept să se găsească şi pentru mine cuvântul potrivit, cuvântul care să mă reprezinte! Sunt şi eu un om important şi e dreptul meu la acesta! În curând s-ar putea să fiu celebru şi cunoscut în toată lumea! Voi fi recunoscut! Mă întreb, mă tot întreb, care ar putea fi acel cuvânt care să mă reprezinte?

Nici sfinţii cei mai moderaţi nu-şi pot stăpâni dorinţa de celebritate! De ce eu aş fi mai prejos?

LECŢIA DESPRE NEMURIRE.

Băi, să fie! În ce hal l-au hărtănit! zise doctorul, arătând spre cadavrul întins pe masa de la morgă.

Cadavrul de pe masa de la morgă, deşi hărtănit şi sfâşiat la modul cel mai înfiorător, uşor de recunoscut, era al lui Sandu.

Sandu este un nume aiurea care nu are niciun fel de rezonanţă, şi mie nu-mi place deloc, aşa cum nu mi-a plăcut niciodată nici purtătorul lui despre care am mai şi scris nişte pagini într-o carte, mai demult. Despre el a mai scris şi un american care, ca să fie cât mai convingător, îi pusese fotografia într-un roman despre bombardarea oraşului Dresda în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. În poza respectivă, Sandu apărea fără picioare, scriitorul spunând că i-au fost retezate de la şolduri de o schijă de proiectil. Fals! Mai mult ca sigur, Sandu n-a participat la acel război pentru că abia se născuse. Apoi, se ştie, el n-a rămas fără picioare nici măcar cinci minute în toată viaţa lui. Dar se pare că nici americanului nu i-a plăcut de moaca lui Sandu şi l-a ironizat, întrebându-l dacă se simte rău din cauza frigului, la care Sandu i-a

răspuns cu o falsă înţelepciune că frigul te ia totdeauna de la picioare, dar, cum el nu le are, nu simte frigul niciodată. Şi i-a arătat ironic picioarele pe care le avea la locul lor încă de când se născuse. Dar asta nu l-a impresionat pe american, care a hotărât, contrar tuturor evidenţelor, că rămâne aşa cum a zis el: o schijă i-a retezat ambele picioare! Fără alte comentarii inutile!

Sunt oameni pe pământul ăsta care, orice ar face, nu stârnesc decât antipatii şi, deşi Sandu este unul dintre aceştia, n-am fost niciodată de acord cu ironiile americanului.

Când l-am cunoscut eu pe Sandu, tocmai mă mutasem într-un cartier nou, pe strada Radu cel Mare. Radu cel Mare nu a fost doar domnitor al ţării noastre, ci şi olog! Foarte ciudată coincidenţă, dacă mă gândesc cum i-a amputat americanul, dintr-un condei, picioarele lui Sandu, în cartea lui pe care a scris-o despre bombardarea oraşului Dresda!

De la primele ore ale dimineţii, când mă uitam pe fereastra mea de la etajul trei, îl vedeam pe Sandu la colţul străzii, aproape de chioşcul acela de ziare şi reviste. Neîngrijit, neras şi cu o căciulă trasă adânc pe ochi. Şi avea picioarele întregi, nu ca în viziunea americanului care, nu ştiu de ce, simţise nevoia să-l schilodească în cartea despre bombardamentul oraşului Dresda.

Nu aş putea să explic de ce nu mi-a plăcut Sandu încă de la prima vedere. Şi, pentru că mă indispunea vederea lui zi de zi lângă chioşcul acela de ziare şi reviste, am luat puşca. L-am ochit direct în cap, ca să moară instantaneu, am tras, a căzut fulgerat la pământ, după care mi-am strâns puşca, am aranjat-o în tocul ei, am pus-o în dulap, am încuiat lacătul, mi-am făcut o cafea şi

m-am aşezat în fotoliu aşteptând să vină poliţia şi să mă aresteze pentru omor. Pe la orele după-amiezii, poliţia încă nu venise, aşa că, a doua zi când l-am văzut din nou pe Sandu la locul lui, lângă chioşcul de ziare şi reviste, am luat din nou puşca, l-am ochit direct în inimă, am tras, el a căzut ca trăsnit de fulger, după care mi-am făcut o cafea, m-am aşezat în fotoliu şi am aşteptat să vină poliţia să mă salte. Cum nici de data asta nu s-a întâmplat nimic, împuşcarea lui Sandu a devenit un fapt obişnuit, matinal, o preocupare prin care puteam să-mi revărs, zi de zi, toată ranchiuna şi rugina sufletească pe care o adunasem în mine de-a lungul vieţii. Cred că psihologii ar putea explica mult mai bine cum stau lucrurile din acest punct de vedere. Cred, dar nu-i cred în stare!

Datorită acestor întâmplări, mai vechea mea idee şi credinţă despre nemurire a căpătat contururi noi. Există oameni nemuritori! Sandu este unul dintre ei. Sandu este nemuritor! Nu trebuie să ne luăm după înfăţişarea lui, care ar putea să ne înşele. Sandu ar putea fi un filosof, un geniu, un sfânt sau cam aşa ceva. Argumentele mele se sprijineau şi pe spusele americanului care povestise cu lux de amănunte cum a scăpat Sandu — minune mare! — din cumplitul bombardament asupra oraşului Dresda, transformat în moloz şi cioburi de bombele americane şi englezeşti. Plus experienţa mea proprie: de fiecare dată îl împuşcam pe Sandu cu gloanţele cele mai adevărate, calibru 7,62, îl nimeream de fiecare dată exact în organele vitale, acelea care te fac să mori în câteva secunde, el cădea de fiecare dată mort la pământ, mai mort de-atâta nici nu se putea, atâta doar că a doua zi îl vedeam întreg la locul lui de pândă. Se întâmpla ca vreun trecător,

văzându-l, să-l ia drept cerşetor şi să-i dea bani. Sandu nu refuza niciodată.

Ziua în care l-au atacat câinii nu părea cu nimic deosebită. Când haita s-a adunat în jurul lui, totul părea normal pentru că, de obicei, Sandu era acceptat de maidanezi, într-un fel era de-al lor, vorbea cu ei şi îi mângâia. Cineva spunea că l-a auzit recitându-le poezii de Mallarmé şi Villon, iar javrele stăteau cuminţi şi îl ascultau. Dar chestia asta eu nu o pot crede, prea ar fi de tot!

Aici ar trebui să mă opresc un pic şi, aşa cum e obiceiul când scrii o poveste, să fac nişte descrieri despre natură, despre cum era vremea, soare, cald, lumină, lumea care se plimba bezmetică dintr-o parte în alta etcetera etcetera. Artificii scriitoriceşti, lălăieli ca să lungească povestea. Chestiile astea pe mine mă enervează. Totuşi, soarele dogorea puternic. Eu nu apucasem să-l împuşc, ca de obicei, pe Sandu. De la o vreme, preocuparea asta începuse să mă plictisească. Vederea sângelui pe asfalt nu-mi mai stârnea adrenalina. Bag seamă că astea sunt semne de bătrâneţe! Totdeauna vrem ceva nou în viaţă, dar ne este lene să căutăm. Şi nici nu ne este prea clar ce dorim.

Atacul câinilor s-a petrecut fulgerător, ca la o comandă, ca un scurtcircuit electric. Nici până astăzi n-a reuşit cineva să explice fenomenul. Sandu a dispărut sub grămada de câini, câteva zeci, care viermuiau deasupra lui cu urlete feroce, încercând să apuce o bucăţică oricât de mică de carne, un zgârci sau un oscior.

Cum trecătorii de pe stradă îşi vedeau netulburaţi de treburile lor, am luat puşca, am tras mai multe focuri în grămadă şi câţiva câini au rămas morţi pe trotuar. Apoi au venit maşinile poliţiei şi ale pompierilor să ridice ceea ce mai rămăsese din Sandu.

Băi, să fie! În ce hal l-au hărtănit, zisese doctorul de la morgă atunci când l-au adus pe targă. Mai târziu, când şi-a mai revenit în fire, doctorul a declarat că a văzut multe la viaţa lui, dar aşa ceva nu.

Eu am fost mult mai decepţionat decât doctorul respectiv. S-a dus naibii speranţa mea devenită credinţă, că există oameni nemuritori. Sandu murise de-adevăratelea, cu certificat medical semnat de un specialist în medicină juridică. Nu mai exista vreo îndoială! Nici chiar când după vreo două luni de la întâmplare l-am întâlnit pe stradă pe acest Sandu, nu mi-am revenit din marea mea decepţie. Mergea ţanţoş, era îmbrăcat într-un costum comandat la o casă renumită de modă şi purta o cravată roşie. Foarte roşie! Dat dracului Sandu ăsta!

CÂT DE CURÂND, populaţia globului va fi de zece miliarde de suflete. Cine s-ar fi gândit la aşa ceva?

Prin consumurile produse, poluare şi mizerie, planeta se va sufoca. Nimic nu este mai cumplit ca mizeria umană.

Planeta, în întregimea ei, se va sufoca şi vom muri cu toţii. Privind chestiunea din acest unghi, se spune că orice metodă de reducere a populaţiei cam la trei sute de milioane de locuitori este bine-venită. Că asta ar fi salvarea. Cam trei sute de milioane de oameni ar trebui să mai rămână! Cam câţi locuitori are acum Rusia. Sau câţi are America. Restul nu mai contează. Restul să dispară! Să moară cine nu merită să consume oxigenul planetei! Să dispară proştii lumii!

Aşadar, îl sun pe Neluţă Zegheru şi-l întreb, coane, noi doi mai merităm să trăim când vor veni ăştia cu listele lor de exterminare?

Neluţă este un om cu picioarele pe pământ, precis, inginer, a făcut multă matematică la viaţa lui şi ştie cum funcţionează mecanismele. Soluţia dată de el mi se pare

nu doar de bun-simţ, dar şi salvatoare: să moară ei! Adică ăia care au zis că…

Da, numai că ăştia care au zis sunt oameni cu ştaif, conduc lumea, nume grele care nu fac altceva decât să gândească în locul altora, să propună soluţii, unele chiar asasine, dar să şi plângă de mila omenirii cu lacrimi de crocodil. Uite, îţi citez numele câtorva dintre ei: David Rockefeller, Bill Gates, Theodore Roosevelt, Ted Turner, Thomas Ferguson, Alexander King – fondator al Clubului de la Roma, Paul Erlich – prof. univ. Stanford, Jacques Cousteau – reprezentantul UNESCO, Mihail Gorbaciov – fost preşedinte al ruşilor, Henry Kissinger – oare cine n-a auzit de el?, Eric Pianka – prof. de ecologie Univ. din Texas, David Spangler – ONU – director al Iniţiativei Planetare (ce titulatură aiurea şi pompoasă!), prinţul Philip – soţul reginei Elisabeta, Oliver Wendell Holmes – Curtea Supremă de Justiţie a SUA. Şi încă o armată întreagă de asemenea indivizi pe cât de serioşi, pe atât de dubioşi. Le-a intrat în cap că trebuie să moară lumea!

Neluţă, încăpăţânat ca un catâr, o ţine pe a lui: să moară mai întâi ei! Cum Neluţă îmi este un bun prieten, nu-mi rămâne decât să fiu de acord cu el. Ce treabă am eu cu ceilalţi? Noi doi suntem şi împotriva următoarei perle umaniste rostite de un nenea John P. Olden – consultant în ştiinţă al preşedintelui american Obama: „ Un regim planetar ar trebui să fie responsabil pentru determinarea populaţiei optime în întreaga lume, dar şi în fiecare regiune, precum şi pentru a arbitra diferitele ţări în împărţirile regionale. Constatarea mărimii populaţiei ar putea să rămână responsabilitatea fiecărui guvern, dar

regimul planetar ar trebui să aibă puterea de a aplica limitele convenite“. Punct!

Recitim textul yankeului John şi îl avertizăm că, în final, concluzia noastră, a mea şi a lui Neluţă, rămâne neschimbată: să moară mai întâi el, cu guvernul lui mondial cu tot! Mânca-l-ar chinezii, care sunt un sfert din populaţia lumii! Că îi va fi greu de tot, foarte greu să omoare unu virgulă cinci miliarde de chinezi!

AM UN PRIETEN, Mişu. De fapt, se numeşte Petre, dar nu ştiu de ce cunoscuţii îl strigă Mişu. Ocupaţia lui de bază este să ţină tot felul de conferinţe. Asta e slujba lui! Pentru asta l-a angajat patronul şi de aici îşi câştigă pâinea cea de toate zilele. Este conştiincios, se scoală în fiecare dimineaţă la ora şase, ia o carte din raftul bibliotecii, o deschide la întâmplare şi primul cuvânt de pe pagina unde s-a deschis cartea este subiectul exerciţiului.

Exerciţiul este o conferinţă în faţa oglinzii, pe care el o rosteşte studiindu-şi cu atenţie mimica. Nu contează subiectul conferinţei, acesta poate fi, de exemplu, raţa, ursul alb, păpădia ori strănutul. Din orice subiect, cu darul divin pe care îl ai, dacă îl ai, poţi scoate o operă de artă.

Există însă un lucru pe care puţini dintre cei care lucrează în branşa asta l-au observat: orice conferinţă, indiferent de subiect, produce plictiseală! La un moment dat, când conferenţiarul este lac de sudoare şi are impresia că a atins apogeul carierei sale, publicul din sală începe să caşte, să sforăie şi nu sunt rare cazurile când adormiţii cad din scaun, bubuind pe duşumeaua

sălii de conferinţe. După care se ridică, se uită năuciţi în jur, îşi cer scuze şi se aşază din nou pe scaun ca să adoarmă din nou.

Prietenul meu Mişu, inventiv din fire, a găsit soluţia antiplictiseală: le vorbeşte oamenilor despre soacra lui, indiferent de subiectul conferinţei. Asta cu soacra îmi place şi mie la nebunie, pentru că sunt şi eu un Stan Păţitul! De la început, când intră în sala plină de oameni şi urcă la tribună, se împiedică atât de tare, încât crezi că o să-şi rupă nasul în cădere. Dar nu cade! E doar un truc. Se întoarce spre public, prefăcându-se ruşinat, îşi cere scuze şi povesteşte ce a păţit înainte de a veni aici. Acum două zile ne-a vizitat soacră-mea, zice el, pe mine şi pe nevastă-mea. Ca o bună gazdă ce sunt, m-am repezit la bucătărie să fac o cafea. Când am dat să intru în sufragerie, m-am împiedicat de prag şi am vărsat ceaşca. Atunci am auzit-o pe soacră-mea zicând printre dinţi neveste-mii aoleu, maică, cu ce tont te-ai mai măritat şi tu!

Bineînţeles, publicul din sală râde într-un mod inteligent! Aşa că Mişu poate să-şi înceapă conferinţa. Numai că, după nici zece minute, în sală se aud primele căscături şi sforăieli. Am un prieten, zice Mişu, pe care îl bate soacră-sa. Mişu are bunul-simţ să nu precizeze că „prietenul" de care aminteşte sunt eu, cel care scrie aici. Ce e drept, şi pe mine mă mai bate din când în când nevastă-mea, zice Mişu, dar să te bată soacra mi se pare ceva ieşit din comun. Ceva exagerat! Ceva prea de tot! Şi mie mi s-a întâmplat o dată, recunoaşte el. Venise soacră-mea pe la noi, făcea nişte dulceaţă de prune în bucătărie şi, nu mai ţin minte de ce, s-a înfuriat, a scos lingura din cratiţa încinsă în care mesteca şi mi-a dat cu ea în cap. Dar nici eu n-am rămas mai prejos: i-am aruncat cu

cafeaua între ochi! De atunci nu a mai avut curajul să facă pe nebuna cu mine.

Există în sală cineva care a mai păţit aşa ceva? Nu? Dar întrebări aveţi? Da, domnul de acolo! Da, sigur, am avut şi eu un caz asemănător. Nu contest, sunt bune şi soacrele la ceva. De exemplu, astă-primăvară m-a oprit un poliţist în localitatea istorică Răcari pentru că circulam cu viteză mare. Să-mi dea amendă şi nimic mai mult! Într-un moment de inspiraţie, m-am întristat şi i-am zis: domnule poliţist, iată cum se leagă două necazuri între ele! Ce necazuri? m-a întrebat el curios. Păi, uite, dumneata îmi dai amendă, şi eu sunt atât de supărat, dar ce zic supărat, necăjit până la loc comanda, pentru că o am pe soacră-mea moartă! Milos din fire, poliţistul mi-a dat înapoi permisul de conducere şi m-a lăsat să plec fără să mă amendeze. De unde să ştie el că soacră-mea este moartă de douăzeci de ani? Dar nici eu nu i-am spus, că doar nu eram diliu la cap! Acesta este un exemplu că şi soacrele sunt bune la ceva.

Suntem cam pe la jumătatea conferinţei. Dar mai consemnăm aici şi alte texte despre soacră introduse de Mişu pentru stimularea atenţiei auditoriului care încearcă fără nicio şansă măcar să moţăie un pic. Până la acest moment, nimeni n-a căzut din pat (pardon, din scaun!), nimeni n-a sforăit, toată lumea e atentă.

Pe prietenul acela al meu, de care aminteam, îl bate nevastă-sa cu o scândură de fag pe care o au în casă şi o folosesc drept pârghie când mută vreun obiect greu, vreun şifonier, vreun pat dintr-o cameră în alta. L-am sfătuit să divorţeze şi m-a ascultat. Dar, în faţa judecătorului, a spus da, domnule judecător, aşa este, mă bate de mă cotonogeşte, după cum am arătat şi în plângere.

Mă bate! Şi este adevărat că eu am intentat acţiune de divorţ, dar renunţ, domnule judecător. Nu pot trăi fără ea! O iubesc enorm, domnule judecător, şi vă rog să mă iertaţi!

Dar să ştiţi, doamnelor şi domnilor ascultători, că nici când este vorba de relaţiile dintre femei lucrurile nu stau altfel. Nu trebuie să citim piesele lui Shakespeare ca să ne dăm seama de asta, e de ajuns să ne uităm în jur. De aceea, tinerelor fete care vor să se mărite le vorbesc ori de câte ori am ocazia despre Sun-Ţî, un mare filosof chinez în materie de războaie. El are o teorie valabilă şi astăzi, că acela care dă prima lovitură câştigă războiul! Observaţi că toate vieţuitoarele pământului, începând de la parameci şi euglenă până la om, se luptă să-şi impună punctul de vedere, se bat pentru primul loc. Aşadar, fetelor, le zic, între voi şi soacră va avea loc un inevitabil război. Veţi fi două femei care iubesc, fiecare în felul ei, acelaşi bărbat! De ce? Asta nu prea ştiu să vă explic, dar întrebaţi-l pe domnul Freud, care s-a specializat în tot felul de bălmăjeli despre sex. Părerea mea este că, după nuntă, atunci când soacra se dă pe lângă tine, linguşindu-te cu vocea ei parşivă, şi îţi va spune ceva de genul o, ce noră frumoasă şi deşteaptă am, tu să te întorci spre ea, să te uiţi cu ură, să-i zici ceva de genul vezi-ţi de treaba ta, neghioabo, şi, dacă e posibil, chiar să-i altoieşti un dos de labă peste mutră. Dacă n-ai dat tu, mai târziu va da ea! Fii sigură! Va da şi va câştiga războiul. Aşa le învăţ eu pe tinerele fete!

Într-o poezie de Bolintineanu se povesteşte cum, într-o noapte, la poarta castelului a apărut Ştefan cel Mare şi a cerut să i se deschidă poarta pentru că vine rănit de la război, unde mica lui oştire fuse sfărâmată.

Profitând de întuneric, muma lui i-a răspuns de la fereastră că acela nu e fiul ei, că fiul ei e un viteaz care nu fuge de pe câmpul de luptă, aşadar, du-te la oştire, pentru ţară mori şi-ţi va da nevasta un copil din flori.

Adevărul-adevărat este că baba, de fapt, era în cameră cu un amant polonez şi nu i-ar fi stat deloc bine să fie prinsă asupra faptului. Dar aşa este istoria, mistifică întotdeauna adevărul. Până şi noi ne întrebăm ce mamă mai este aia care nu-şi cheamă fiul în casă şi-i dă să mănânce o ciorbă caldă de fasole, apoi să-i schimbe ciorapii cu alţii uscaţi şi abia după aceea să-l trimită la război. Dar mai e ceva: nişte cercetări recente au scos la iveală că Bolintineanu s-a inspirat dintr-o întâmplare a lui Carol cel Mare care a fost, mi se pare, rege al grecilor. Iar mama din legendă nu era mama lui Carol, ci chiar soacră-sa. Ceea ce arată că oricât de Carol ai fi şi oricât de mare, soacra e de zece ori mai a dracului decât tine.

Oricât ar părea de ciudat, conferinţele lui Mişu nu plictisesc niciodată. La sfârşitul acestora, publicul aplaudă şi cere ca omul nostru să le mai povestească ceva. Soacra, ca obiect de discuţie, este ceva foarte atractiv şi, ca să se vadă că aşa este, nu trebuie decât să deschizi internetul şi să te documentezi pe seama acestui cuvânt.

Ca să se înţeleagă şi mai bine succesul lui Mişu, trebuie dezvăluit faptul că el nici nu are soacră şi nici n-a fost însurat vreodată.

PĂREREA GENERALĂ este că domnul Gogu străluceşte prin idioţenie.

Numai un idiot poate să povestească ce povesteşte el, despre sine, cu o degajare de invidiat. Cică s-a întâlnit cu un prieten şi ăla i-a zis hai să bem o bere. O dau eu, fac cinste. Prietenul acela este cunoscut ca un foarte mare zgârcit, aşa că berea, până la urmă, a plătit-o tot domnul Gogu care, de felul lui, este un om generos. Berea era rece şi spumoasă. Fiind cald afară, alcoolul l-a cam luat de cap pe domnul Gogu, care nu este un mare băutor.

Apoi s-a dus acasă. Şi, pentru că era foarte cald, ar mai fi băut ceva, a căutat prin frigider şi a găsit nişte lapte bătut. A băut o cană de lapte şi s-a culcat. Era deja seară când s-a culcat. A dormit până dimineaţa. Numai că, la deşteptare, a constatat că a făcut pe el în somn. Laptele şi berea, amestecate, îşi făcuseră de cap. Domnul Gogu n-a simţit nimic când s-a întâmplat dezastrul. Îngrozit de cele întâmplate, s-a dus la baie, s-a frecat cu săpun şi cu un burete aspru, dar berea şi cu laptele bătut, amestecate, rezultă un miros atât de penetrant încât, ca să scapi de el, ar trebui să-ţi jupoi pielea.

Cel mai condamnabil în idioţenia domnului Gogu nu este ceea ce s-a întâmplat. Şi nici cum şi-a spălat izmenele de mâzga galbenă, apoi cum s-a spălat pe el însuşi. Ar putea să i se întâmple oricui, şi mie, şi dumitale. De neiertat este faptul că ţine secretă descoperirea pe care a făcut-o, combinaţia dintre bere şi lapte bătut. Şi zic asta pentru că optzeci la sută din bătrânii lumii în care trăim suferă de constipaţie! Asta e o obală a vârstei. Este o suferinţă de care să te ferească Cerul! Se cimentează maţele în tine, te scremi şi parcă aştepţi să elimini sârmă ghimpată! Or, cu o sticlă de bere şi o cană de lapte bătut, amestecate în proporţia ideală (nimerită întâmplător de domnul Gogu), ai rezolvat problema la modul cel mai ecologic. Bei şi dă o cufureală în tine care te ţine câteva ore de crezi că nu se mai opreşte. Ai destul timp să te rogi la toţi zeii să te constipe la loc.

Descoperirea domnului Gogu este, pentru omenire, chiar mai importantă decât descoperirea dinamitei. Or, se ştie că inventatorul dinamitei suferea de constipaţie cronică şi acută. Boală a dracului, dacă te-a prins, îţi blestemi zilele!

Revoltător în toată povestea asta este egoismul inconştient al domnului Gogu. Un inventator de caracter, de obicei, pune la dispoziţia întregii omeniri descoperirea sa. Aşa că şi domnul Gogu ar putea să-şi breveteze metoda contra constipaţiei, să spună câtă bere, cât lapte bătut trebuie să fie amestecate şi astfel ar putea să scape omenirea de chinuri. Iar pentru o atât de mare binefacere, s-ar cuveni să primească Premiul Nobel pe care l-ar merita din plin. Numai că, vezi, pe el nu-l duce mintea la aşa ceva şi doar povesteşte la toată lumea cum s-a deşertat în izmene. Povesteşte ca prostul!

Nu vi se pare cam scârboasă povestea asta?

ÎN PREZENT, se ştie că una dintre cele mai bănoase profesii este cea de notar. Sau cel puţin aşa ştiu eu, pentru că încă n-am auzit pe cineva vorbind de notari scăpătaţi, săraci, vai de mama lor. Ceea ce, având în vedere multiplele informaţii care ne stau la dispoziţie astăzi, înseamnă că aceşti notari săraci nici nu există.

Şi totuşi realitatea, dacă nu cumva este parşivă, dezminte acest adevăr. De exemplu, doamna Giuliana, proprietară a unui foarte cunoscut şi prosper birou notarial situat pe Independenţei, o doamnă blondă care are o maşină de lux pe care o schimbă des cu alta şi mai de lux, umblă (săraca!) în pantaloni rupţi. Am văzut chiar eu, astăzi. Avea două rupturi pe cracul drept şi una la genunchiul stâng. Şi mai avea o ruptură pe fesa dreaptă. Nişte pantaloni dintr-un material foarte rezistent, de altfel nişte blugi albaştri din aceia care se tocesc numai după o îndelungată şi perseverentă folosinţă. Pantaloni pentru oameni amărâţi care muncesc din greu la lopată şi nu îşi pot cumpăra cu uşurinţă alţii noi şi nerupţi.

Unii zic că asta e moda. Chiar şi pentru oameni mult, mult mai bogaţi decât doamna Giuliana, atât de bogaţi

încât ar putea să îmbrace în blugi toată populaţia unei ţări cum e a noastră şi tot le-ar mai rămâne destul bănet ca să acopere fundul unei jumătăţi din Europa. Oameni bogaţi şi democraţi, din moment ce ei înşişi umblă îmbrăcaţi în rupturi şi haine peticite, ca orice trenţăros.

Unde e modă, n-ai ce face, umbli şi-n curul gol! Altfel, te faci de ruşine. Oameni suntem şi trăim printre oameni! Cei care n-aţi făcut-o încă nu vă rămâne decât să vă ascundeţi vreo jumătate de oră în vreo cămară şi să vă rupeţi pantalonii de pe voi! Ce dacă n-au nicio ruptură şi sunt noi-nouţi? Rupeţi-i, târâţi-vă cu fundul şi cu genunchii pe ciment până obţineţi doritele găuri şi rupturi! Dacă n-o faceţi, vă avertizez, o să rămâneţi de râsul lumii! Oamenii de bun-simţ o să vă arate cu degetul pe stradă! Eu deja am păţit-o!

NOTE DE LECTURĂ. Îmi place să citesc tot felul de cărţi, cu ajutorul cărora să devin cât mai deştept. De curând am citit un roman în care se povesteşte despre un soldat tâmpit, dar tâmpit de-a binelea, care este trimis la război, deşi el nu înţelege nimic din ce i se întâmplă, pe deasupra n-are nici puşcă, pentru că a pierdut-o odată cu pantofii.

Dar nu e un nefericit!

Chestiunea este că fără puşcă poţi merge la război. S-a mai scris în cărţi despre asemenea cazuri, deşi nimeni n-a văzut cu ochii lui aşa ceva, mă rog, s-a întâmplat în imaginaţia autorului. Dar desculţ la război!… dracu' a mai văzut!

Deşi romanul este scris frumos, ceea ce îl face atractiv, eu cred că totuşi autorul exagerează!

Într-o altă carte mai realistă, inspirată tot din viaţa militară, personajul principal îşi imaginează cum ar lupta el într-un eventual război, cu ciorapii în vârful baionetei de la puşcă, sub conducerea căpitanului Mişu care, fonfăit cum e, ar răcni la trupă ceva de genul asta e luptă, măi soldat, nu bătaie de joc, ce mama năvârliilor! Iar

soldatul răspunde asta fac, dom' căpitan, mă lupt! Nu se vede cum cad la pământ inamicii trăsniţi de duhoarea ciorapilor mei? Nu se vede că, astfel, mai economisesc şi gloanţele care sunt averea poporului? „Aşa erau de eficienţi ciorapii", explică autorul. „Miroseau până la cer şi, la o adică, s-ar fi putut prăbuşi avioanele inamicului, pline cu bombe. Li s-ar fi înfundat turbinele de la motoare, s-ar fi sufocat piloţii în carlingă. Ciorapi antiaerieni! Ciorapi antitanc! Ciorapi antirachetă! Cea mai cumplită armă chimică folosită vreodată!"

Ca întotdeauna, adevărul se află pe undeva la jumătate!

Ca să fiu sincer, mă dau în vânt şi după cărţile ceva mai filosofice, care conţin elemente moralizatoare. De exemplu, dintr-o carte despre destin, am aflat că acesta (destinul!) îţi joacă feste şi că nu trebuie să te încrezi în el. Pe de altă parte, se spune că destinul e forma supremă a libertăţii răpite! Tu vrei să devii morcov sau foaie de varză, iar destinul te împinge să fii cu totul altceva, împotriva voinţei tale, de exemplu să fii Beethoven sau Einstein. Te zbaţi, dai din picioare ca un copil răzgâiat, ţipi că nu vrei, dar destinul te împinge să fii Napoleon, Platon sau Gheorghe din Vale. A vrea să mori prost, dar să fii condamnat să ajungi genial este la fel de dureros cu a dori să ajungi genial, dar să fii condamnat să rămâi pentru vecie prostul proştilor!

Într-o altă carte, autorul, care este psiholog de profesie, îşi analizează memoria. Reproduc aici un fragment din „Cuvântul înainte" al cărţii: „Memoria mea nu arată prea bine şi mă doare puţin, uite aici, în partea stângă. Oare ce boală o mai fi şi asta de care suferă memoria mea? Citesc într-un tratat şi aflu că memoria mea trebuie

operată. Nu pentru că ar mai avea şanse să se facă bine, dar aşa se spune, că trebuie să fie operată! Aşadar, pregătesc sala de operaţie, chem asistenţii, îmi pun mănuşile, aşez la îndemână instrumentele, pun în funcţiune aparatul pentru respiraţie artificială şi aşa mai departe. Fac prima incizie şi… deodată… surpriză… memoria mea ţâşneşte de pe masa de operaţie, aleargă prin cameră, râde şi tropăie ca un mânz, se ascunde pe sub scaune şi strigă sâc, că nu mă prinzi! A dracului memorie!… Se vâră în coşul de rufe murdare şi, hlizindu-se, aruncă cu ciorapi împuţiţi asupra mea. Fac semn asistentelor să plece, să mă lase singur. Doamne, zic, cât este de bolnavă memoria mea!… Mă aşez pe un scaun şi încep să plâng a neputinţă".

Nota pesimistă de la sfârşitul cărţii îi diminuează oarecum valoarea: „Dacă memoria mea arată şi se comportă astfel, ce se poate spune despre memoria întregii omeniri?… O, biată memorie bolnavă a omenirii!…"

Din cauza prea multelor lecturi, am făcut un fel de nevroză. Iar de la nevroză, am ajuns la insomnii. Într-o seară, n-aveam somn şi am luat din raft o carte de poezii a lui Fane Tănăsescu. Mai demult, cineva îmi spusese că ăsta e cel mai tare somnifer care s-a inventat până acum. Citeşti, adormi şi rişti să nu te mai trezeşti niciodată! Şi îmi mai spusese acela aşa: dacă vrei să-ţi baţi soacra şi nu găseşti în tine destul nerv, destulă ură şi forţă, citeşte din Tănăsescu! Nu te vei mai recunoaşte! Vei fi mai rău decât un luptător de arte marţiale! Scos din minţi! Devii fiară, bestie, asasin!

Îl cred, dar de unde s-o iau eu pe soacră-mea la miezul nopţii, la ora când mă apucă insomnia cea mai cumplită?

LA INTRARE în oborul unde în fiecare sâmbătă e târg de vite, văd un sac mare de iută plin pe trei sferturi cu nisip. Cum instantaneu îmi dau seama că am nevoie de acel nisip, îi propun paznicului să-i plătesc şi să-l iau. Paznicul rămâne mirat: nisipul nu este al lui! Ia-l! zice el. Ia-l că nu trebuie să-mi plăteşti nimic!

Îi pun pe cei doi băieţi să-mi încarce nisipul în maşină, cu o lopăţică mică şi tocită. După ce termină lucrul, le plătesc la fiecare un leu, nu mai mult, după ce mă scotocesc îndelung prin buzunare unde am folmotoace de bani, dar numai în bancnote mari. Mă zgârcesc (ăsta îmi e felul!) şi nu le dau decât câte un leu. În timpul ăsta, ei mănâncă mezeluri împreună cu nişte muncitori de-ai locului.

În sinea mea, mă mir că a încăput tot nisipul ăla în maşină. Când mă uit mai bine, o văd pe Haralamba cum se suie pe bicicletă şi pleacă. Îmi dau seama că ea a stat tot timpul să-i urmărească pe cei doi puşti cum încarcă nisipul. Văzând-o, îmi aduc aminte că după-amiază trebuie să ajung la Ploieşti.

Haralamba s-a oprit la intersecţie să mai privească încă o dată la cei doi puşti. Apoi se suie din nou pe bicicletă şi dispare în ceaţa albăstruie de la capătul străzii. După câteva secunde mă trezesc şi eu din vis. Casc şi mă întind de-mi trosnesc oasele. Somnul e o preocupare de mare nobleţe!

EXACT ÎN MOMENTUL în care cocoşii cântară pentru ultima oară, anunţând venirea zorilor, Haralamba se trezi din somn încărcată de un sentiment de panică. Tocmai visase că îi prinsese grămadă, în pat, pe sora ei şi pe Haralambie. Asta deşi, aşa cum am mai spus de atâtea ori, ea, adică Haralamba, încă nu-l cunoştea pe Haralambie. Când i-a surprins asupra ruşinoasei fapte, cei doi nu s-au jenat. Dimpotrivă! La întrebarea ce faceţi, mă, voi acolo, soru-sa Costandina a început să scoată nişte sunete de căţeluşă în călduri şi să se rânjească ca proasta. Pentru că, trebuie s-o spunem, pe Costandina n-o duce mintea prea mult. Prostănacă este cuvântul potrivit pentru ea!

Se pare că între faptele oamenilor, chiar dacă nu se cunosc între ei, există unele legături. Uneori deosebit de strânse. Astfel că, exact cu zece minute mai înainte, Haralambie, care este şi un om de litere, rafinat cititor al dicţionarului onomastic al lui Alexandru Graur, se întreba cum un nume atât de frumos, cu atâta muzicalitate, cum este Costandina, se nimerise să fie dat ei, o redusă mintal. El nu o văzuse decât o singură dată, în treacăt, pe stradă, poate cel mult cinci secunde. Costandina îi făcuse o

impresie dezagreabilă. Dar, orice ar fi, gândea Haralambie, n-ar trebui asociată imaginea unei asemenea persoane oligofrene cu numele lui Constantin cel Mare, sfântul! Sfânt pe dracu' şi-ăsta! Îşi omorâse cel puţin una din neveste scufundând-o în apă clocotită!

Un gând venit de aiurea şi fără nicio legătură cu povestea noastră îl fulgeră pe Haralambie în partea stângă a craniului: pungile de plastic! Pungile de plastic! De la înălţimea înaltei funcţii pe care o ocupă, Haralambie a ridicat de o mie de ori, de două mii de ori, chiar de mai multe mii de ori, problema pungilor de plastic. Da, pungile de plastic! O calamitate pe viaţa oamenilor. Le vezi peste tot. Ne inundă. Ne sufocă. Nu putrezesc decât în două mii de ani! Ehee, peste două mii de ani, arheologii vor descoperi scheletul lui Haralambie şi vor zice ăsta a trăit în epoca de aur a pungilor de plastic! Peste două mii de ani!

Pe de altă parte, trezindu-se din somn, Haralamba începu să fredoneze melodia devenită un fel de şlagăr, pe care o cântase Coţaina când îl înmormântaseră pe bărbatu-său. Într-o apreciere pe care o făcuse cu nu mai ştiu ce ocazie, Haralambie spusese despre bărbatul Costandinei, care, se înţelege, se numea Costandin, că este un om de mare caracter. Cam zgârcit, dar de mare caracter!

Coţaina şi Costandina este una şi aceeaşi persoană. Dar, pentru că este limbută şi nu-şi poate pronunţa numele corect, lumea o ştie de Coţaina. Cum te cheamă pe tine, Costandino? Pe mine mă cheamă Coţaina!

Ziceam de bărbatu-său că era zgârcit. Atât de zgârcit, încât îi socotea Coţainei şi ultimul dumicat pe care îl înghiţea. Îi număra şi nucile din cămară! O înfometa de-a dreptul. Coţaina mânca şi ea ce putea, pe furiş, când nu

era bărbatu-său acasă. Într-o zi, Costandin a observat că lipsesc nişte cârnaţi din cămară. Cine i-a mâncat? Eu nu i-am mâncat, a zis pierdută de spaimă Coţaina. Ba tu i-ai mâncat! I-ai fript şi i-ai mâncat! a zis Costandin. Ba n-am fript, Coţaine! Să-mi sară ochii din cap dacă i-am fript!

Costandin i-a tras câteva bâte pe spinare, apoi s-a dus şi şi-a cumpărat un coşciug, s-a îmbrăcat frumos, s-a aşezat în el şi, gata, a murit! Mort! Dar mort de-adevăratelea! N-ai fi zis că nu e mort! Din când în când o întreba pe Coţaina dacă a fript şi a mâncat cârnaţii. Se înţelege că ea o ţinea una şi bună, că nu i-a fript, fripta de ea!

În drum spre cimitir, Costandina îi cânta la ureche, scoală, scoală, Coţaine, că n-am fript, fripta de mine! Costandin deschidea un ochi şi zicea spune, fă, cine a mâncat cârnaţii, că altfel mor şi o să mă îngropaţi de viu! Scoală, scoală, Coţaine, că n-am fript, fripta de mine! Te apuca jalea când o auzeai. Apoi l-au îngropat.

Moartea nemortului se pare că a trecut neobservată. În ziua de azi, în epoca aceasta a stresului şi a goanei după bani, a pungilor de plastic care nu putrezesc ca lumea nici după două mii de ani, dispariţia de pe faţa pământului a unui zgârcit e un lucru minor. Dacă aş fi convins că expresia „foarte minor“ este corectă din punct de vedere gramatical şi lingvistic, aş folosi-o fără jenă.

După ce toată lumea a plecat spre casă, Coţaina s-a urcat pe mormânt şi a început să joace pe pământul reavăn. Ba am fript, bărbate, da,/Şi-oi mai frige şi-oi mânca,/Şi-am să frig cârnaţii toţi,/Vin' mă bate dacă poţi!

Nişte ţărani care coseau prin preajmă se întrebau de ce joacă nebuna aia pe mormânt. Unii au presupus că, de durere, i-au sărit minţile de la locul lor. Unul dintre ei a presupus că o fi beată.

Ba am fript cârnaţii toţi, vin' mă bate dacă poţi, fredona Haralamba melodia devenită şlagăr, în timp ce îşi pregătea un ceai mare de rostopască, amar în draci, dar bun pentru boala ei de fiere. Un gând care nu dură decât o secundă îi alergă spre Haralambie, deşi, repet, Haralamba nu-l cunoscuse niciodată şi nici măcar nu ştia că el există pe faţa pământului.

ESTE TRECUT de mult de miezul nopţii. Prin fereastra cu geam special, antifonic, aud hărmălaia de câini care au năvălit peste vreun trecător nocturn, să-l sfâşie. Sunt mulţi, poate zece, poate douăzeci. Victima nu se vede, este acoperită de haita care se luptă pentru o bucată de carne. Poate că nefericitul ţipă, dar hărmălaia este atât de mare, încât strigătele lui de disperare nu pot fi auzite.

Deschid dulapul, iau puşca, ochesc prin fereastra deschisă şi trag. Trag în grămadă. Mă gândesc că din trecătorul atacat de câini n-au mai rămas decât oasele descărnate, aşa că n-ar avea ce rău să-i mai facă vreun glonţ trimis de mine, care l-ar nimeri.

Doi sau trei câini atinşi de gloanţe se zvârcolesc pe jos. Ceilalţi, atraşi de mirosul morţii iminente, se reped la ei şi încep să-i sfâşie. Rânjete, colţi, stropi de sânge. Eu trag în continuare.

Abia târziu, mult prea târziu, atacul se încheie. O parte din câini au murit împuşcaţi, alţii încă se mai zbat răniţi şi îşi trăiesc ultimele clipe sfâşiaţi de semenii lor. Cei mai mulţi au plecat nemulţumiţi, masa este insuficientă

pentru o haită aşa de numeroasă. În momentul ăsta poate au atacat deja un alt trecător de pe vreuna din străzile mărginaşe.

Într-un târziu, bătrâna profesoară de biologie, de la etajul doi din blocul vecin, iese şi începe să fluiere, chemând câinii la ea. Câinii, cu boturile pline de sânge, se adună la auzul fluierului, se gudură şi o urmează în apartamentul ei în care îi invită să-şi petreacă noaptea. Bătrânul colonel de la parter deschide fereastra cu destulă precauţie şi strigă ascuns de după o perdea huo! huo! huo, javra dracului dementă!

Într-un târziu, liniştea nopţii încearcă să se aştearnă, deşi, undeva departe, în alte cartiere, se mai aude hărmălaia altor haite care au dat peste vreun nefericit ieşit să se plimbe visător în ore târzii din noapte.

DOAMNELOR, Domnilor şi Domnişoarelor! (Text pentru o conferinţă)

Ştiinţa este o mare nenorocire căzută pe capul oamenilor!

Ce nevoie are o bălărie oarecare de ştiinţă? Cât de mult o interesează pe râmă sau cât de curios este şoarecele când e vorba de previziunile ştiinţei? Pentru orice om normal la cap, este clar că acestea pot trăi liniştite şi fără zgâlţâieli emoţionale până la adânci bătrâneţi. Până când mor liniştite. Nu stresate! Nu îmbolnăvite de spaimă!

Stau răsturnat în fotoliu, cu ochii aţintiţi la ecranul televizorului. Încerc să mă simt o fiinţă fără probleme, un belfer, un puturos lipsit de griji. Dar pot? Da' de unde! Iată ce scrie pe ecran: „Ascultaţi, băgaţi la cap! S-ar putea ca în doi ani, doi ani şi jumătate, să ne luptăm pe întuneric pentru apă şi hrană!" Adică să ne sfâşiem cu ghearele şi cu dinţii şi, eventual, să ne mâncăm între noi!

Dar de ce? Pentru că va înnebuni soarele! Asta ni se spune din partea oamenilor de ştiinţă! Soarele se va duce nu ştiu unde şi nu ne va mai da lumină!

La acelaşi televizor, ni se aducea la cunoştinţă cu numai o săptămână în urmă, pe toate canalele, că soarele va avea

nişte bâzdâcuri, va da din picioare şi din celelalte mărunta-ie ale lui şi s-ar putea să nu mai apună şi să vină ziua veşnică, dar nu veşnică, înţelegi matale, că nu va dura la infinit, ci doar vreo două mii de ani. Soarele nu va mai răsări şi nu va mai apune, va sta tot timpul atârnat ca o flacără acetilenică deasupra capului nostru. Nu va mai fi noapte! Nu va mai fi dimineaţă şi vor dispărea amurgurile cântate de poeţi! Va deveni nefolositoare până şi noţiunea de 24 de ore!

Din punctul meu de vedere, avantaje ar fi multe! Va fi tot timpul cald şi nu vom mai avea nevoie de sobă în casă. Nu ne vor mai îngheţa picioarele şi nu ne vor mai curge mucii. Şi nici de becuri electrice nu vom mai avea nevoie. Mă tem însă că bunul-simţ mă îndeamnă să iau în calcul şi posibilele nenorociri: nu ne va mai sta gândul la mărunţişuri, pentru că va fi un pârjol de neimaginat, şi vom căsca din gură ca peştele pe uscat! Aerul inspirat va fi atât de fierbinte încât ne va carboniza instantaneu plămânii. Noi, în întregimea noastră fizică şi intelectuală, ne vom usca şi vom deveni ca nişte coji. Cei pe care evenimentul ne va prinde urcaţi în pomi vom fi atât de uscaţi, încât vom arăta ca nişte cârpe, ca nişte batiste încurcate printre crengi şi fluturând în vânt.

Doamnelor şi domnilor!

Asta se zicea cu ceva timp în urmă!

Astăzi însă, ni se spune la televizor că va fi noapte veşnică şi nici măcar nu se ştie pentru cât timp! Veşnică–veşnică, dar ar trebui să ştim şi noi, fie şi numai cu aproximaţie, cam cât va dura! Ar fi bine să ne spună cineva cât! O mie de ani? Două mii de ani? Vom bâjbâi prin întunericul veşnic. Aşa spun presupunerile celor care au studiat atent chestiunea! Nu căldură, nu apă, nu păpică etcetera etcetera.

Nu-i aşa că ştiinţa este o mare nenorocire pe capul omului? Ce ne trebuie nouă să ştim toate astea? Putem schimba noi ceva?

Ba da, putem face ceva, zice un telespectator! Putem! Ne putem pregăti rezerve de ciorapi contra frigului, ştiindu-se, din experienţa de până acum, că noaptea se face frig. Şi rezerve de mănuşi. Şi conserve de carne la cutie. Şi cărţi de citit. Şi, desigur, acele obiecte pe care n-ar trebui în niciun caz să le uităm, cum ar fi lanterna. Şi baterii de rezervă.

Dar, cel mai important, zice telespectatorul, obiectul cel mai important, da, cel mai important este briceagul! Unul din alea bune, cum am mai văzut noi într-o emisiune la televizor.

Pe niciunul dintre noi nu trebuie să ne prindă asemenea vremuri grele fără briceag! Să avem cu ce tăia pâinea! Să avem cu ce deschide sticlele de bere! Să avem cu ce ne scoate negreala de sub unghii! Să ne cioplim linguri de lemn dacă nu le mai găsim, din cauza întunericului, pe cele metalice!

Cu briceagul putem acoperi nouăzeci şi nouă la sută din trebuinţele omului. Ne putem construi cu el mobilier, rafturi, scaune, umeraşe pentru haine, mese, case, vapoare etcetera. Cu briceagul, la nevoie, putem săpa pământul în grădina cu trandafiri, iar cu un briceag bine ascuţit putem chiar să ne bărbierim!

Numai că eu, cârcotaş din fire, de-aici, din fotoliu, din faţa televizorului, spun că, din păcate, nu putem folosi briceagul şi pe post de lampă! Aşa cred eu, deşi nu sunt în totalitate convins. Cu briceagul nu putem face lumină! Nici măcar una cât de mică! Nicio luminiţă cât a celei mai amărâte feştile de pe lumea asta!

Aşadar, doamnelor, domnilor şi domnişoarelor…

AFARĂ E SOARE, timp frumos şi, dacă vrei să asculţi, s-ar putea să auzi un cântec de păsărele.

Haralambie se gândeşte, încă de dimineaţă, la minunea care ajută o muscă să stea pe tavan, cu picioarele în sus. Un lucru care ar fi plăcut şi pentru noi, oamenii. Plăcut şi odihnitor. Dar, din păcate, imposibil!

Haralambie este străbătut, nu se ştie din ce cauză, de o undă de nefericire.

Din apartamentul de deasupra, Haralamba, echivalentul feminin şi dublură a lui Haralambie, pe care el n-a cunoscut-o niciodată şi se pare că nici nu o va cunoaşte până la sfârşitul acestei povestiri, nu gândeşte, astăzi, prea pozitiv. Îşi imaginează că este un tip la care lipsa de minte se vede fără prea multă greutate, pentru că a gândi nu este de ajuns doar să vrei, ci să şi demonstrezi că se poate. Iar el nu prea o demonstrează! Aşa sunt bărbaţii, concluzionează ea! Dar se pare că, mâine, opinia Haralambei va fi cu totul alta.

Ceva ca o ploaie măruntă cade pe creştetul lui Haralambie cel ieşit la balcon ca să admire minunata zi şi să respire aerul curat. Dar nu sunt stropi de apă, sunt

fire de praf şi alte obiecte mărunte căzute în timp ce vecina de deasupra, nimeni alta decât Haralamba, pe care Haralambie nu a avut ocazia să o cunoască şi nici nu este prea sigur că ea există, scutură diverse lucruri, un cearşaf, un pled, un pantalon, o cămaşă de noapte, capotul de casă, sutienul etcetera etcetera. Cam cincizeci la sută din ceea ce se scutură cade pe creştetul lui Haralambie. La aparatul de radio tocmai se spune că savanţii de la Geneva au putut reconstitui particula (numită nu ştiu cum!) din care a luat naştere Universul şi că, de azi înainte, avem toate şansele să beneficiem de viaţa veşnică. „…pe mările însorite şi fantastice ale demenţei, toate bărcuţele speranţei ajung în porturi minunate, cu pânzele mătăsoase umflate de cel mai blând vânt" – declamă Haralamba încercând să-şi aducă aminte cine a scris aceste versuri. Chiar aşa! Cine o fi scris balivernele astea?

Trebuie spus că, deşi sunt două entităţi identice, dar aproape fictive, atât Haralamba, cât şi Haralambie au puncte de vedere străine, deosebite. Deosebirile, defectele şi calităţile nu există doar la scara popoarelor, ci şi la scara indivizilor. Spre o mai bună înţelegere, trebuie precizat că ideea nu le aparţine, au citit-o şi ei undeva, într-o carte a unui tip care nu e nici aşa, nici aşa, dar nici altfel. Uneori cei doi au şi puncte de vedere comune. De exemplu, ei cred că ungurii sunt răi şi agresivi, nemţii, reci şi distanţi, chinezii ipocriţi, indienii se scaldă în Gange (dar mult mai rar decât ar trebui şi de-aia sunt jegoşi!), ruşii au gena cotropitorilor, africanii sunt prea negri, suedezii prea blonzi şi beţivi, italienii trăncănitori, francezii melancolici, turcii ciubucari, bulgarii pricep cam greu, polonezii umblă crăcănaţi (te poţi

convinge văzându-i pe stradă), filipinezii se uită saşiu, abia dacă le ghiceşti direcţia privirii, cazacii, mitocani (stau tot timpul cu căciula în cap ca să se laude că e făcută din miel de Astrahan), grecii sunt naţionalişti şi cu aţa de sub limbă scurtă, iar americanii locuiesc tocmai la mama naibii, dincolo de ocean. Despre naţia noastră au, de asemeni, aceeaşi părere: suntem deştepţi, dar blegi. Nimeni n-ar putea spune dacă astea două sunt calităţi sau defecte.

Provocat pentru a nu ştiu câta oară de mărunţişurile care-i cad zilnic în cap de la vecina din apartamentul de deasupra, Haralambie s-a hotărât să-i trimită o scrisoare pe care să o expedieze prin poştă. Operatoarea de la ghişeu l-a întrebat dacă este o scrisoare simplă ori una de mai mare importanţă, întrucât taxele de expediere diferă de la caz la caz.

Haralambie a ales să plătească suma cea mai mare, care să-i dea siguranţă că scrisoarea nu se va rătăci şi va ajunge în mod sigur la destinaţie. Iată conţinutul acestei scrisori:

„Dragă doamnă, am găsit pe balconul meu (şi nu e pentru prima dată!) patru fire de păr cârlionţat provenite, în mod sigur, din zona pubiană. Le-am recoltat cu grijă, folosindu-mă de o pensetă de foarte bună calitate, pe care am primit-o cadou, de ziua mea, de la o mătuşă doctoriţă de ginecologie. Le-am pus pe o coală albă de hârtie, foarte albă, format A4, de 80 de grame pe metru pătrat, am adus cât mai aproape o lampă care să-mi ofere o lumină foarte bună şi mi-am pus cei mai buni ochelari pe care îi am. După care, le-am studiat!“

*

Din punctul nostru de vedere, e de mirare că Haralambie s-a dedat la o operaţie de analiză atât de meticuloasă. El şi-a dorit, dintotdeauna, altceva de la viaţă, de exemplu să devină sculptor. O meserie evident nepotrivită pentru număratul firelor de păr. Se ştie că sculptorii nu au mâna foarte delicată, ca de ceasornicar, palmele lor sunt butucănoase, bătătorite de la daltă, ciocan şi piatră, gesturile sculptorului sunt ample şi grosolane. Haralambie nu şi-a dorit nimic mai mult, toată viaţa, decât să-şi cioplească propriul portret bust. Şi asta nu pentru a arăta lumii cât este el de frumos şi de nemuritor, şi nici pentru a se autoadmira. Dimpotrivă, ca să-şi pună mustăţi din cârlţi şi smoală, să-şi dea cu bulion pe la nas ca şi când i-ar fi curs sânge, să-şi pună între buze un fir de praz în loc de pipă, să-şi presare cenuşă şi găinaţ de pasăre în creştet, să-şi râdă de el însuşi ori de câte ori are chef, vai de capul lui!

*

„Trei dintre fire, dragă doamnă, au cârlionţii foarte armonioşi. Culoarea lor este un gri albicios, ceea ce arată că, dacă dumneavoastră sunteţi cea care le-a pierdut, nu mai sunteţi chiar la vârsta adolescenţei, părul dumneavoastră a început să se albească peste tot, chiar şi în zonele cele mai delicate. Seamănă, într-un fel, cu barba venerabilă a patriarhilor. La rădăcină, firele prezintă o mică îngroşare. Fiind neînsemnate ca gramaj, n-am putut stabili cu precizie natura mirosului pe care îl degajă acestea. Totuşi, parcă amintesc de o ştiucă intrată în putrefacţie. N-am ce face, trebuie să recunosc că şi eu am o vârstă la care simţul olfactiv nu mai este tot atât de vioi ca pe vremuri. În schimb, am putut aprecia uşoarele

străluciri şi irizări ale acestor fire, mai ales în zonele unde erau uşor cleioase–uleioase, ca şi cum ar fi transpirat. Privite cu lupa, mi-au creat o stare de beatitudine, iar dacă imaginea lor ar fi amplificată cu ajutorul unui aparat modern pe bază de laser, ar pune în umbră până şi strălucirea soarelui."

Din aceste rânduri, se vede cu ochiul liber că Haralambie este o fiinţă visătoare. Şi, întrucât gândul lui cel mai nobil se îndreaptă spre Haralamba, gândul ei face acelaşi drum, dar invers. Însă din ce în ce mai greu, pentru că a trecut de ora prânzului şi din cer s-a prăbuşit o căldură ucigătoare pe care n-ar putea s-o descrie decât un scriitor genial. Din cauza căldurii, câinii aleargă, latră şi muşcă în aer, imaginându-şi că prind lăcuste. Oamenii se dau pe marginea drumului, între bălării, şi, vorba poetului, mai mor un pic. Valurile de aer încins topesc casele. Casele sunt imagini de ciocolată moleşită. Singura persoană care mai rezistă este vânzătoarea de pepeni, nimeni alta decât Haralamba (sau poate vreo sosie de-a ei!), care răspunde cu semeţie la întrebările sâcâitoare ale ziariştilor. Neavând altceva mai bun de făcut, aceştia o chestionează cum de mai rezistă la o aşa căldură. Care căldură? Unde vedeţi voi căldură, măi, căpiaţilor? îi repede ea. Replica îi pune în încurcătură pe ziarişti. Haralamba îşi încruntă ameninţător pielea de pe frunte. Pe buză are un neg. Lombrosso spune că femeile cu neg pe buză sunt, în mod sigur, asasine. Fiţi atenţi că e asasină! strigă îngrozit unul dintre ziarişti, arătând cu degetul spre Haralamba. Toate ceasurile au luat-o razna. Chiar şi ceasul primului meridian, cel de la Greenwich, bate ora zero într-o parte — englezii nu pot să explice fenomenul, nu pot să justifice, nu pot să înţeleagă şi nu le vine a crede ochilor

ce se întâmplă acum, pentru prima oară în lunga lor istorie de sânge, asasinate, omoruri şi ceaţă hamletiană.

„Ceea ce m-a lăsat nelămurit, stimată doamnă, a fost cel de al patrulea fir de păr, diferit de celelalte trei, mai viguros, băţos aş spune, negru ca pana corbului (iertat să-mi fie: eu nu ştiu de ce se foloseşte expresia asta pentru că la viaţa mea am avut ocazia de atâtea ori să văd corbi albi!), mai scurt şi care, oricât am tot încercat să-l îndrept cu două beţe de chibrit, aşa cum fac criminaliştii, fără să-l ating cu degetele, a rămas tot nedescârlionţat.

Un fir de păr creţ şi nedescârlionţat!

Concluzia mea este că acesta a aparţinut unei alte persoane decât cea căreia i-au năpârlit celelalte trei despre care am mai discutat. Şi care provin tot din zona pubiană, din moment ce sunt cleioase. Mai mult ca sigur că aparţin unui bărbat care şi le-a pierdut. Şi, tot aşa de sigur, ele au aparţinut vreunui amant de-al dumitale. Da, mai mult ca sigur! Dar asta e o altă chestiune care te priveşte. Pe mine nu mă interesează ce şi cu cine faci dumneata!“

*

Aici trebuie să ne oprim şi să spunem că Haralambie nu este, de felul lui, nici invidios, nici pofticios la femei, cu atât mai puţin gelos. Păi, pe cine să fie gelos? Tot căutând răspunsul la o asemenea întrebare despre gelozie, îl găsise într-o zi prin paginile îngălbenite ale unei cărţi cu proverbe egiptene în care se spunea, negru pe alb, că „pofta trupească pentru femei duce la pierzanie pe omul prost!“ Încheiat citatul.

În ceea ce o priveşte pe Haralamba, ea bănuia de mult că Haralambie este un visător. Şi mai ştia că nimic

nu este mai minunat decât să ai vise în care visezi un vis. Unii visează că au vise, dar n-au! Cazul lui Haralambie este unul aparte, el ştie că, dacă visează peşti, atunci şi peştii îl visează pe el. Din lucrurile cele mai banale poţi să scoţi un poem.

Gândurile Haralambei au fost întrerupte de ştirea de la radio, spusă ca o simplă banalitate, ca un ceva lipsit totalmente de importanţă, că a murit cel mai bătrân om de pe planeta noastră albastră. Totdeauna există un cel mai bătrân om de pe planetă care, într-o bună zi, moare şi el şi nimeni nu bagă de seamă! Acesta de azi avea 129 de ani. Haralamba s-a înfuriat: păi asta este o ştire minoră? Conspirativă? Lipsită de importanţă? Cum de poate omenirea să nu-l serbeze pe cel mai în vârstă dintre pământeni? Cum de nu se bat tobele? Cum de nu se aud alămurile fanfarelor? Fraţilor! N-a murit un oarecare! A murit însuşi Bătrânul! Unicul! Cel mai!…

„După încheierea studiului, analizei şi cercetării amănunţite a celor trei fire de păr, stimată doamnă, am ajuns la concluzia cea mai firească, anume că trebuie să vi le trimit în acest plic, cu toată grija şi răspunderea. La primirea lor, nu vă rămâne decât să faceţi cu ele ce vă pofteşte inima, eventual să vi le puneţi înapoi, acolo de unde v-au căzut, atât dumneavoastră, cât şi celeilalte persoane. Sunt convins că mulţi procedează aşa, dar, sincer vă spun, habar n-am cum şi de ce o fac. Vă urez succes. Cu stimă, vecinul de sub dumneavoastră!“

Afară căldura e sufocantă. Meteorologii s-au tâmpit şi ei de atâta fierbinţeală şi nu se mai opresc cu prezicerile: 35 de grade Celsius, 37 de grade Celsius, termometrul urcă încontinuu, 41 de grade, 53, 63, 71 de grade la umbră, o sută de grade, apa fierbe până şi în instalaţiile frigorifice…

PRIMELE SEMNE au apărut într-o dimineaţă însorită. Terente fredona o arie şi se simţea într-o dispoziţie excelentă. Şi, dintr-odată, şi-a adus aminte de ceva! Între timp a uitat despre ce era vorba. Dar se pare că era vorba de o chestie hazoasă, motiv pentru care lui Terente i-a venit să râdă ha, ha, ha. Dar din gât i-a ieşit iha, iha, iha, aşa cum fac caii când nechează. Vreo două săptămâni după aceea nu s-a mai întâmplat nimic.

După două săptămâni însă, într-o dimineaţă, uitându-se în oglindă, Terente a văzut cum bărbia îi coborâse mult. Foarte mult. Ba chiar şi nasul luase o formă cam ciudată. Pentru prima dată a început să se îngrijoreze.

Au urmat celelalte modificări care, acum, par logice, modificări ale buzelor, ale dinţilor, ale sprâncenelor, ale urechilor, ale pometţilor de la obraji, ale pilozităţii care, din zi în zi, îi defineau noua lui înfăţişare, cea de cal.

Multă lume ar fi interesată să afle dacă în continuare s-au mai produs şi alte schimbări, de exemplu ale picioarelor, dacă în loc de degete i-au apărut copite, dacă i-a crescut coadă şi, hai să fim sinceri, cred că toţi ne-am întrebat ce s-a întâmplat cu partea lui bărbătească, dacă

şi aceasta i-a crescut la fel de mare ca la cal. Ei, bine, nu! Alte modificări decât cele de la cap n-au mai fost. Este adevărat că de acel iha, iha, iha, ţipătul cailor când simt vreo iapă prin preajmă, n-a scăpat, dimpotrivă, parcă s-a mai acutizat şi îi scapă din gât în mod spontan şi destul de des. Îl apucă chiar şi când merge pe stradă. Da, şi noaptea în somn!

Informaţia cea mai sigură obţinută de la medicii care l-au consultat este că alte modificări nu se vor mai petrece. În mod sigur. Şi nici felul de a gândi al lui Terente nu se va modifica.

Datorită concluziilor medicilor, Terente este un om normal care trăieşte printre noi, ceilalţi.

ÎN FAŢA MAGAZINULUI Caraiman, colţ cu Independenţei, m-am oprit la chioşcul de unde îmi cumpăr, din când în când, câte ceva, un măr, un kil de caise, două roşii, uneori chiar şi usturoi turcesc care pare mai puţin agresiv decât al chinezilor care ne-au invadat piaţa şi nu numai. Pe geamul chioşcului era un afiş „angajăm vânzătoare". L-am întrebat pe puştiul care vinde, de ce vrea patronul să angajeze şi o vânzătoare. Cumva ca să-i aducă lui o gagică să nu se plictisească? Cântăreşte şi pentru mine două banane! i-am zis. Nu de-aia, mi-a răspuns el plictisit, dar patronul s-a operat de piatră la rinichi. Nu două, pune-mi trei banane! Şi ce dacă s-a operat de piatră la rinichi? Ăsta e motiv să angajeze încă o vânzătoare, nu eşti tu de ajuns? Ba da, de care banane vreţi, mai mari sau din alea mărunte care sunt mai coapte? Păi de-alea mari, zic. Aşa, din acelea! Are nevoie să angajeze pe cineva, zice el, pentru că eu plec. Nu mai stau. E bine un kil două sute? Mai pune o banană mică, să se facă un kil jumate! Plec, nu mai stau, zice el. Sunt prost plătit, programul e lung, sunt şi eu tânăr, am o viaţă de trăit. Când s-o trăiesc dacă lucrez de dimineaţă până seara?

Costă şapte lei şi cinzeci. Bananele. Dar ce leafă ai, dacă nu e un mare secret? Ei, e mică! Mică, mică, dar cât de mică? Îţi dă zece milioane? Vă pun bananele într-o pungă de plastic? Da, îmi dă zece milioane, dar e puţin. Sunt şi eu tânăr, îmi trebuie bani! Păi cum ai vrea să îmi dai bananele dacă nu mi le pui într-o pungă? În braţe, în buzunare? Pune-mi-le într-o pungă de plastic! Doar zece milioane!… Un deputat din parlament are leafă de vreo optzeci de milioane pe lună. Ai dreptate, zece milioane e puţin!… Şi, dacă pleci, n-ai să-ţi mai iei serviciu, n-ai să mai lucrezi nicăieri? Să le mâncaţi sănătos! Sunt bune. Sunt aduse din Grecia. Ba da, o să lucrez pe undeva. Ştiu vreo trei locuri unde mi-ar conveni. Mi-ar plăcea să lucrez la o bancă. Acolo stau pe scaun şi lucrez. Nu e ca aici unde vând fructe şi zarzavaturi. Eu am studii superioare. Aha, zic, eşti cam ca în America. Numai acolo faci studii superioare şi ajungi şofer de taxi ori vânzător de legume şi fructe! Unii chiar mai rău. Am auzit de nişte doctori care descarcă ţucalul bolnavilor.

Apoi l-am lăsat pe băiat şi am plecat să-mi văd de treburile mele. După cincizeci de metri, m-am întâlnit cu Macarie, bătrânul profesor de vioară. Mi-a povestit cum au vizitat ei Austria pe vremuri, dormind toţi trei în maşină, el, copilul şi nevasta. A fost greu! Maşina era o Skoda, primele tipuri, bună la drum, dar mică, înghesuită. Când am ajuns la Bratislava, am dat aproape toţi banii pe care îi aveam şi am cumpărat un cort. Altă viaţă! Restul nopţilor am dormit în cort, prin parcări. Mai are cortul acela şi acuma. Domnul Macarie este un mare admirator al lui Napoleon. M-a întrebat dacă a mai apărut vreo carte despre Napoleon. Are tot ce a apărut până acum în România. N-a mai apărut nimic de mult timp. Ne mirăm

de ce nu mai publică nimeni cărţi despre Napoleon. Probabil, îmi dau eu cu părerea, Napoleon nu e la sufletul guvernului ăsta al nostru. Nu este exclus ca Napoleon să fie de partea opoziţiei. De la el te poţi aştepta la orice. Şi totuşi, prim-ministrul ăsta al nostru aduce a Napoleon! E scund, chel, burtos, dacă-i pui bicornul în cap nu mai faci nicio deosebire. Atâta doar că nu e la fel de deştept ca ăla, ca Napoleon! Dimpotrivă!

Domnul Macarie a fost un bun profesor de muzică. Te bătea cu nuiaua peste degete până scoteai exact notele din partitură. Nu te lăsa cu niciun chip. Uneori îţi mai trăgea cu nuiaua şi în cap, de-ţi umplea scăfârlia de diezi şi bemoli. Vioara este un instrument al naibii de greu. Bun profesor! Din păcate, elevii lui erau cam secături! N-a făcut niciunul cine ştie ce brânză în viaţă! Păcat de bătăile încasate!

ERA PE LA NOI unul, Ion al lui Gâlmă, îl ştii, că Tu le ştii pe toate! Şi Ion ăsta vorbea cu morţii în vis. Veneau morţii pe la el şi-i spuneau tot felul de lucruri, de exemplu, mâine să-şi ia umbrelă când pleacă de-acasă, că o să vină o ploaie mare şi o să bată grindina. Sau, altă dată, să n-o lase pe nevastă-sa timp de nouă zile să plece cine ştie unde că o s-o muşte un câine. Bineînţeles, muierea nu a ascultat, că aşa sunt muierile, a plecat la ambiţie, numai de-a naibii, să se plimbe pe uliţă, avea năbădăi şi a muşcat-o un dulău mare de buca dreaptă. Beleaua a fost nu buca, ci câinele, că era turbat. Aşa că a turbat şi nevasta lui Gâlmă! De turbare nu scapă nimeni, dacă i se întâmplă, dar asta a scăpat că a venit Cel din Vis şi i-a spus lui Ion să-i facă nişte ceaiuri din nu ştiu ce bălării, omul a ascultat visul, a făcut ce trebuia şi a scăpat-o de la moarte. Dar a rămas cam turbată tot timpul, după aia. Cu toate că nu se bagă de seamă, cam toate nevestele sunt la fel! Poate nu chiar toate!…

Într-o noapte, Ion a visat că a venit la el Gheorghiţoiu şi i-a zis să se ducă într-un sat, Prăpădeni, s-o caute pe Leana, nevastă-sa, Leana lui Cotonogea, că aşa o ştie

toată lumea după poreclă, şi să-i spună să caute în podul casei în haina aia veche de dimie unde sunt ascunşi banii pe care-i luase, în timpul vieţii, pe nişte boi pe care tocmai îi vânduse cu o săptămână înainte de a muri. Ion al lui Gâlmă s-a născut şi a trăit la oraş, habar n-avea cum stau lucrurile la sat, dar cu rugăminţile morţilor din vis nu e bine să te pui rău. A căutat pe hartă satul Prăpădeni, a găsit-o pe Leana, tocmai mărunţea cu barda nişte frunze de soroaică pentru raţe, şi i-a spus ce a visat. Femeia, săracă şi amărâtă ca vai de capul ei, s-a dus în pod, a găsit banii respectivi despre care ea ştia că i-a furat o cumnată pe care a bănuit-o că le cam trăia cu Gheorghiţoiu al ei, dar se vede treaba că nu era aşa. Râdea şi plângea, plângea şi râdea, nu mai putea de fericire. Ţinea banii strânşi în poala şorţului şi plângea de bucurie. Mare noroc pe ea!

Când s-a mai liniştit baba, că tânără nu mai era de mult, poate că nici n-a fost vreodată, l-a întrebat pe Ion al lui Gâlmă ce a mai zis de pe lumea ailaltă Gheorghe şi ce mai face el pe-acolo. Păi zidea la o casă, i-a spus Ion. Aoleu, a zis femeia, păi asta făcea când a murit, zidea la o casă, a căzut în cap de pe o scară şi nici n-a avut timp să-şi dea seama că moare, aşa de repede s-a petrecut!

Aşadar, Prea Înaltule, Gheorghiţoiu habar n-avea că a murit! Deşi era mort de un amar de ani! Şi pe lumea ailaltă făcea tot ce a făcut şi până s-o mierlească, zidea o casă! Şi de-aia îmi vine să cred, câteodată, că, spre exemplu, eu nu-mi dau seama dacă sunt viu sau mort! Adică eu pot să cred că sunt viu, dar, de fapt, am murit şi nu-mi dau seama. Merg pe drum, merg prin magazine, mă mai cert cu unul, cu altul, scriu poveşti cum este şi asta cu Ion şi Gheorghiţoiu, pictez, mănânc, citesc, fac tot ce face

un om în viaţa lui de zi cu zi. Numai că s-ar putea să nu mai fiu în viaţă, ci în moartea de zi cu zi! Şi n-am băgat de seamă! Poate oi fi fost viu şi poate că încă mai sunt. Sau nu mai sunt! Oi fi murit în somn ori mi-o fi căzut o cărămidă în cap şi nici n-am avut timp să-mi dau seama ce mi s-a întâmplat. Poate că nu doar eu, ci şi oamenii ăştia care umblă pe stradă sunt morţi ca şi mine, de cine ştie când, şi habar n-au, ei cred că trăiesc, că altfel nu-mi pot da seama de ce sunt aşa de nepăsători.

Am mai povestit lucrurile astea şi altora şi au râs de s-au prăpădit, au zis că un scrântit la cap mai mare ca mine n-au văzut. Râdeau ca proştii şi nici nu-şi dădeau seama că sunt morţi ca şi mine, Prea Înaltule!

De aceea, Prea Înaltule, îndrăznesc acum să te rog, într-un fel sau altul, după cum îţi este voia şi înţelepciunea, să mă luminezi şi pe mine, să-mi spui care e situaţia mea de fapt, în momentul de faţă, cu alte cuvinte dacă eu sunt mort sau viu. Slavă Ţie Prea Înaltule!

CA SĂ NU MOARĂ de foame şi de sărăcie, dodea Ionel Piulică a fost dat de tac-su, încă de mic copil, la stăpân. Ca să înveţe o meserie. Aşa erau vremurile: te dădea la stăpân.

Familia stăpânului se compunea din şaptesprezece persoane care mai de care cu mofturi şi cu idei. Cele mai ale dracului erau două fetiţe pe care Ionel trebuia să le ducă în fiecare zi la şcoală. Dacă nu executa pe loc ce îi porunceau ele, îl pârau imediat, uite, mamă, Ionică nu mă ascultă. Ceea ce, de cele mai multe ori, se lăsa cu înjurături şi cu scatoalce după ceafă, la care, din condiţia lui socială, Ionică nu avea dreptul să crâcnească. De fiecare dată trebuia să se facă mic şi umil. Lucru pe care a trebuit să-l mai facă de atâtea ori în viaţă.

Dodea Ionel Piulică este de părere că, dacă şi-ar povesti toate cele trăite, ar putea să scrie un roman uite aşa de gros! Cu palma ridicată deasupra mesei, îmi arată cam cât de gros ar putea fi romanul. Apoi se răzgândeşte, ridică palma ceva mai sus pentru că, nu-i aşa? romanul ar putea să fie, pe cinstite, mult mai voluminos!

ERAM MIC şi încă nu plecasem la şcoală, nu dădeam deloc semne de inteligenţă. Şi nici când am plecat la şcoală nu arătam mai bine, eram printre proştii clasei. Dar nu mă deranja faptul. În felul meu, eram chiar fericit!

Schimbarea s-a petrecut într-o zi când, enervat de tembelismul meu, învăţătorul, un basarabean cu palma ca o cărămidă, mi-a altoit una după ceafă. Pe neaşteptate! Am simţit atunci o durere cumplită, ca şi cum aş fi fost dezintegrat în mii de bucăţi de o bombă care mi-a căzut direct pe creier. În urechi aveam un vârtej ciudat, un fel de huiet cosmic, cam aşa ceva. După un timp, am început să-mi revin şi am constatat că, de spaimă, mă pişasem pe mine. Nu ştiu de ce, învăţătorul m-a dat afară din clasă, du-te şi te curăţă, idiotule!

Din acele momente, am ştiut totul! Minune mare! Tot! Absolut tot! Şi ce ne predase până atunci învăţătorul şi ce nu ne predase. Am ajuns curând, spre mirarea tuturor, premiantul clasei şi apoi al şcolii. Am devenit tipul cel mai deştept (şi se pare că aşa am rămas până acum! He, he, he!...). Aveam o memorie uluitoare, înregistram tot, ţineam minte tot, chiar şi lucrurile cele mai

neînsemnate. Probabil că palma aceea, echivalentă cu lovitura unei copite de cal, îmi zdruncinase creierul şi repusese în funcţiune cine ştie ce relee şi circuite electrice pe care le aveam în cap, dar nu funcţionau.

Şi totuşi palma aceea nu a fost bună!

Raţionamentul meu actual este următorul: orice om are de la natură o cantitate de memorie, s-o numim Q. Ea nu creşte şi nu scade, dar poate fi consumată, de-a lungul vieţii, într-o manieră neraţională şi poţi să te trezeşti, dintr-odată, la fundul sacului. Tot aşa cum se întâmplă cu unii oameni care sunt, toată viaţa, de-a dreptul bătuţi în cap şi, dintr-odată, la bătrâneţe, devin culmea deşteptăciunii. Necazul multora dintr-aceştia din urmă este că vine peste ei moartea şi-i prinde cu inteligenţa neconsumată.

Dar să revin la mine! Se pare că mi-am consumat resursele când eram tânăr şi-acum lada este goală. În prezent, m-a lăsat, într-un mod scandalos, memoria! Uit al dracului! Spune-mi care îţi este numele şi ai să vezi că peste cinci minute, dar ce zic eu cinci minute? peste zece secunde am şi uitat cum te cheamă! Am uitat şi tabla înmulţirii! Încep să nu mai recunosc literele din alfabet. Mă apucă foamea şi nu îmi dau seama ce se întâmplă, aşa că, uneori, în loc să mă aşez la masă, mă apuc să mă încalţ sau să mă dezbrac, pregătindu-mă de culcare.

Uit, uit, uit! Asta e! Şi totul din cauza acelei palme care m-a trezit şi m-a făcut deştept, deşi nu mi-a folosit la nimic. Poţi fi fericit şi dacă eşti un pic mai nerod! Există unii oameni norocoşi care nu au avut ghinionul să fie deştepţi nici măcar cinci secunde în viaţa lor!

AVOCATUL GOGONEL Alexianu este o namilă de om de peste o sută şi optzeci de kilograme, mare cât un ozeneu şi amator de paleoastronautică. Nu profesează, fiind ocolit de clienţi, având în vedere că până în prezent nu a câştigat nici măcar un singur proces. A încercat de câteva ori, nu putem zice că nu s-a străduit! Este fiul renumitului doctor Alexianu, care s-a căznit cât l-a ţinut cureaua să-şi vadă fiul avocat şi a murit de inimă rea când a înţeles la ce progenitură a reuşit să dea naştere.

Gogonel, cu figura lui visătoare, mi-a arătat cu mâna peste clădirile din jur zicând că, dacă ar fi după el, ar dărâma tot cartierul, dar de ce numai cartierul, ar dărâma tot oraşul şi ar construi, în locul blocurilor astea idioate, nişte piramide mari cât alea din Egipt. Exact ca alea! Nu mai mari. Şi ar mai face şi nişte piste de aterizare ca la Nazca, foarte vizibile, ca să nu se încurce extratereştrii când vor veni pe pământ. Dacă ar fi după el!

A, nu! Nu şi-a propus niciodată să ajungă şeful statului, cum îşi doresc mai toţi oamenii, deşi numai aşa ar putea să-şi realizeze visul, să dărâme tot şi să construiască de la zero! Adevărul, zice el, este că pe mine nu mă

interesează o lucrare la nivel naţional, ci una la nivelul oraşului nostru. Doar pe ăsta aş vrea să-l dărâm ca să fac loc pentru piramide şi pentru piste de aterizare. Nu, nu vreau să mă extind prea mult, m-ar solicita peste măsură, n-aş mai avea timp să reflectez şi să fac proiecte. Şi, pe deasupra, sunt şi leneş, de felul meu! O suprafaţă cam cât a oraşului nostru mi-ar fi de ajuns!

Dar, dacă totuşi n-ar avea încotro şi ar fi pus cu de-a sila să conducă ţara asta, nu-şi dă seama deocamdată ce ar face. Poate tot nişte piramide, însă mult mai mari. Dar asta numai dacă n-ar avea nicio posibilitate să refuze funcţia de şef al statului care, de ce să n-o spunem cu sinceritate pe cea dreaptă, nu-l interesează!

ÎN TIMPUL liceului, Haralambie a avut un profesor de latină mic, chel, negru, cu ochii bulbucaţi şi atât de tulburi că nu puteai, văzându-l, decât să te întrebi de ce naiba a făcut Dumnezeu oameni atât de urâţi pe lumea asta.

Dar chipul lui era o nimica toată în comparaţie cu firea de tiranozaur pe care o avea! Haralambie era atât de îngrozit de el, încât şi acuma crede că, în întreaga istorie a omenirii, nimeni n-a dârdâit mai tare în faţa unei fiinţe umane decât i s-a întâmplat lui în faţa acestui profesor. Mai ales când îl scotea la tablă şi folosea nişte expresii năucitoare precum diateză pasivă, diateză activă, hic, haec, hoc, cazul ablativ şi aşa mai departe.

Totdeauna, după ce se termina ora de latină, inima lui Haralambie îşi revenea la loc încet-încet, se descătuşa, iar el începea să cânte hic, haec, hoc, treci la loc, eşti un mare dobitoc, nota doi în catalog!

Ce s-a întâmplat într-o bună zi este greu de crezut: lui Haralambie nu i-a mai fost frică de năpârstocul terorist! Dar deloc! A început să se poarte obraznic cu el. Îi dădea seara, la ore târzii, tot felul de telefoane la care se

prezenta ca inspector şcolar şi îl certa că se poartă urât cu elevii. Se ducea până sub fereastra casei profesorului şi mieuna ca pisicile, lătra, făcea ca strigoii şi într-o mie de alte feluri. Bietul profesor ajunsese să plângă de necaz. Dar prost nu era, aşa că, încet–încet, s-a cam prins cine îl şicanează.

Într-o zi, urâtul, chelul, tiranozaurul i-a făcut semn cu degetul lui Haralambie să se apropie. Erau singuri pe holul şcolii. Haralambie s-a apropiat, sfidându-l cu privirea, deşi inima îi ticăia nebuneşte, de fapt nu îi ticăia, bătea ca un baros. Auzi, mă, i-a zis profu de latină, vino diseară în parc, dar nu pe aleea principală pe unde circulă toată lumea, vino pe unde e mai întuneric, de exemplu pe unde sunt băncile alea vopsite în violet! Vino să te curăţ ca pe o cioară! Uite, cu ăsta! Şi-a dat la o parte pulpana de la haină şi i-a arătat pistolul, unul de-ăla mare, de-adevăratelea. Dar te rog frumos să vii! Auzi, mă?

Păi ce, s-a dus Haralambie? Doar nu era nebun!

Dar din ziua aia i-a plăcut nebuneşte nu numai de profesor, ci şi de limba latină. A învăţat pe dinafară poezia „Tityre tu patulere cubans sub taegmine fagi“. Şi ştie pe dinafară, chiar şi acum după atâţia ani, toate prepoziţiile din limba latină: ante, apud, ad, adversus, circum, circa, citra, cis, erga, contra, inter, extra, infra, intra, iubsta, ob, pene, pane, per secundus… şi aşa mai departe!

Pe toate le ştie! Dar la nimic nu-i folosesc, de unde se poate trage concluzia că memoria este un lucru nu doar nefolositor, ci şi nesănătos pe alocuri!

BĂTRÂNUL VETERAN de război.

Câteva persoane culte, dar lipsite de simţul umorului, au remarcat cu reproş că „bătrânul veteran“, expresie folosită aici, este un pleonasm. Eu cred că aceste persoane ar trebui mai degrabă să critice tot felul de paraşute care, pentru că şi-au vopsit părul şi sunt blonde, pot spune o sumedenie de tâmpenii şi pot face tot felul de dezacorduri gramaticale pe ecranele televizoarelor noastre. De astea nu are grijă nimeni!

Bătrânul veteran de război e un moşneag de nouăzeci de ani, dărâmat şi care stă cu lumânarea la capătul patului, pregătită pentru orice eventualitate. Că, de reparat sănătatea, cu ce s-o mai repare? Poate cu vreun transplant de organe, că tot e la modă! Îţi trebuie un rinichi? Dacă ai bani, găseşti un amărâştean mâncat de sărăcie şi nevoi, care să-ţi doneze unul! Îţi trebuie o inimă sănătoasă? Aşteaptă să moară vreun nenorocit şi să iei de la el! Dar cu ce bani? Pensia lui de veteran de război e mică. Dar, deşi mică, pentru el este vitală! Bătrânul o aşteaptă conştiincios şi cu răbdare la fiecare cinsprezece ale lunii. Se aude că actualul guvern, care face numai boacăne, ar

vrea s-o impoziteze şi p-asta, dacă nu cumva chiar s-o elimine prin vastul său program de acţiuni economice…

Aşa că de unde transplant de organe? Poate doar să furi de la cineva! Se practică. Un turist a fost răpit într-o benzinărie din Bulgaria. A fost găsit, după două zile, într-o altă parcare, într-o baltă de sânge şi fără un rinichi. Un copil, de asemeni răpit, a fost găsit harcea-parcea, spintecat, fără inimă, ficat şi rinichi, dar cu un pachet de bani în abdomen, pe care era scris „în scopuri umanitare".

Câţi veterani din al Doilea Război Mondial mai trăiesc acum în ţara asta? se întreabă retoric moşul. O mână de oameni! La noi în sat mai sunt doi, eu şi Ionel Piulică. Atâta, doar doi! Pagubă mare în bugetul naţional! Patria îţi va fi totdeauna recunoscătoare… vorba'ceea…

Bătrânul veteran a apucat să facă războiul de la cap la cap. A fost trimis mai întâi să lupte împotriva ruşilor şi, apoi, după ce s-a întâmplat căcănăria şi s-a schimbat schimbarea, a luptat şi împotriva nemţilor. N-a împuşcat niciodată un inamic pentru că nu a avut ocazia, el a fost şofer. Nu ca dodea Vasile care a fost mitralior şi zicea: ehei, nepoate, dacă aş avea atâţia bani câţi oameni am omorât, acuma aş fi guvernatorul băncii naţionale! Că trăgeam, nepoate, cu mitraliera la grămadă şi cădeau ăia ca puii de vrabie!

Bătrânul veteran a avut şi el o întâmplare crucială pe care o povesteşte de câte ori are pe cineva care să-l asculte. Se pregătea să înnopteze într-o gospodărie părăsită, din Ungaria. Dar, când să intre pe poartă, a văzut că stătea unul acolo, lipit de gard. Era cam spre seară, nu se vedea prea bine. Bătrânul veteran povesteşte că, după ce a depăşit primul moment de groază, s-a dat tiptil înapoi, a

băgat mâna pe uşa întredeschisă a camionului, a apucat puşca şi, pentru că nu avea gloanţe în ea, s-a repezit şi l-a lovit pe ăla cu patul armei în cap. L-a pus jos dintr-o singură lovitură! Groaza te face puternic. Apoi a băgat de seamă că individul era deja mort şi rămăsese agăţat de cine ştie când într-o ulucă de la poartă. Era pe jumătate putred şi, după lovitură, hoitul i s-a spart şi a început să dea duhoarea din el.

Cam asta a fost cea mai mare ispravă a bătrânului veteran la vreme de război. Şi, pentru că nu pare a fi un act de mare vitejie, eu îl şicanez, îi spun că nu merită pensia de veteran de război. Carevasăzică n-a împuşcat nici măcar un rus! N-a omorât niciun neamţ! Cu ce dovedeşte el că a fost la război? Dacă n-ai omorât pe nimeni, înseamnă că nici n-ai fost pe acolo! Şi-acuma mai vrei şi pensie mare şi neimpozitată de guvern?

Îl ameninţ că o să mă duc la comisia aia guvernamentală sau ce-o fi ea şi o să-l reclam că nu a omorât pe nimeni timp de patru ani de război, iar acuma primeşte pensie de veteran!

Bătrânul veteran râde. Deşi ştie că glumesc, are totuşi o îndoială: te cred în stare, zice el. Tu eşti mai diliu decât guvernul ăsta!

TATĂL LUI Terente avea un picior de lemn. Stângul.

Bunicul lui Terente avea şi el un picior de lemn. De asemeni, şi străbunicul lui Terente. Nimeni nu mai ştie dacă înainte de străbunicul lui Terente au mai fost şi alţii, în neamul lor, cu un picior de lemn. Dar nu ne opreşte nimeni să presupunem că da. Lucruri de genul acesta, se ştie, se transmit înainte şi înapoi pe cale genetică.

Spre deosebire de înaintaşii săi, Terente apucase vremurile când lemnul a început să fie înlocuit tot mai frecvent cu materialele plastice. La început, cine avea un obiect de plastic, o masă, un scaun, o farfurie, ceva, se fudulea cât putea de tare, provocând invidia celor din jur.

Este uşor de înţeles că Terente, ambiţios din fire, şi-a procurat, printre primii oameni, un picior dintr-o polietilenă de culoare verzuie, dură şi, în acelaşi timp, elastică. Piciorul putea fi spălat uşor cu un jet de apă de la furtun şi se lustruia foarte bine frecat cu o cârpă uscată de bumbac. Nu ruginea, nu scârţâia şi nu făcea păduchi de lemn. Umbla pe stradă cu cracul pantalonilor ridicat ca să i se vadă preţioasa comoară. Erau mulţi cei care îl invidiau! Din acest motiv, Terente este socotit şi azi un precursor care şi-a depăşit cu mult vremurile şi cartierul în care îşi ducea viaţa liniştit.

CITESC ce a scris unul, Domnule Doctor, anume că e terorizat de memoria sa. Că vin peste el, noaptea, când nu poate să doarmă, toate himerele copilăriei, toate spaimele trăite în viaţă, toate amintirile faptelor proprii de care se jenează singur.

Eu ce să mai zic, Domnule Doctor, precis că tipul e nebun! Auzi, să te plângi de memoria ta!

Mă opresc la cazul meu şi mă întreb ce să cred de faptul că pe mine m-a lăsat memoria. Dacă ăla se plânge de prea multă memorie, eu ce să mă fac? Să ţopăi de bucurie şi să cred că sunt fericit că nu mai am? Să mă laud la toată lumea că nu mai ţin minte aproape nimic, că uit de multe ori cum mă cheamă, că merg uneori pe stradă şi mă întreb încotro mă îndrept, în ce oraş mă aflu şi cu ce treburi am plecat de acasă?

Aşadar, Domnule Doctor, bag de seamă că aproape nu mai am memorie. Oi fi tocit-o definitiv de prea multă folosinţă, oi fi pierdut-o pe undeva tot aşa cum pierzi un stilou sau cheile de la maşină. Cine ştie! Or, despre ce vorbeam, Domnule Doctor? Am uitat ce ziceam!...

Cineva vorbea despre terapeutica uitării, care este ca o coajă ce se aşterne peste bubă şi acoperă zeama împuroiată a rănii. Altcineva spunea că proştii sunt totdeauna

oamenii cei mai proaspeţi, nu trebuie să te lupţi cu ei pentru că au mintea odihnită.

Dar de ce am scris eu astea, Domnule Doctor? Oi fi avut, bănuiesc, vreun motiv, dar am uitat care este acela! Poate pentru că scrisul pe hârtie rămâne, nu se uită!… Numai că pe mine mă chinuie întrebarea ce să scrii dacă ai uitat totul?

Mă dor urechile, Domnule Doctor! Am fost astăzi la un concert de muzică de-asta modernă, pentru tineret, asurzitoare, dementă, înnebunitoare, îţi trebuie cap de fontă ca să rezişti, e torturantă, milioane de decibeli, tremurau pereţii, tremurau duşumelele, mi s-au desfăcut şireturile de la pantofi şi mi s-au descheiat nasturii de la şliţul pantalonilor, aşa de grozav a fost zgomotul! Mi-au distrus timpanele!

Uite, p-asta n-am cum s-o uit, Domnule Doctor!

ERA O ZI de primăvară. La urma urmelor, orice zi poate fi de primăvară. Trebuie doar s-o vrei.

S-a demonstrat încă o dată, pentru a nu ştiu câta oară, că americanii nu mor de deştepţi: a fost nominalizată, evident în urma unui concurs, „cea mai frumoasă americancă". Atenţie, cea mai frumoasă, nu şi cea mai deşteaptă!

Aşadar, Haralambie simţea lumina puternică pulsând asupra oamenilor, asupra pământului, asupra gâzelor care ieşiseră printre crăpături şi care gâze ţi-ar putea explica de ce se bucură ele ca nişte idioate.

Ce e drept, aleasa de anul ăsta a americanilor s-ar putea să aibă şi ceva minte în deavlă, nimeni n-are de unde să ştie asta. Dar dacă este vorba de frumuseţe… eheeee!… mai e mult până acolo! Tipa are o gură până la urechi, umblă crăcănată, cică aşa e la modă, şi posedă nişte şolduri de aschimodie. Te tai în ele. Ce-or fi găsit americanii frumos la ea?

Lumina şi căldura primăverii!

Dar sufletul omului este precum ceva care se topeşte de prea multă căldură şi, din cauză că se topeşte, îşi

pierde forma. Haralambie era trist! Haralambie era fără vlagă! În acel moment, Haralambie îi înţelegea pe aceia care aleg să se sinucidă. Pe cei care nu mai întrevăd niciun orizont. Sufletul lui Haralambie se topea încet, se scurgea, devenea diform, se transforma în ceva lichid, o pată oarecare ce va trebui curăţată de cineva de pe asfaltul drumului. Lumina şi căldura…

Într-un gest de nobleţe se poate spune totuşi că frumoasa americancă are şi o calitate. De fapt, una singură: nu este grasă! Dar după cum arată semnele şi după cum este obiceiul peste ocean, nu este exclus ca în câţiva ani, tipa să atingă dimensiuni şi forme pachidermice.

POVESTEA lui Terente sună cam aşa:

Dar, mai întâi cine a fost Terente ăsta. Se spune că avea o înălţime de vreo doi metri şi patruzeci de centimetri, dar asta nu înseamnă mai nimic, întrucât putem vedea, fiecare dintre noi, fără să ne ducem la capătul pământului, oameni atât de înalţi. Chiar şi mai înalţi, şi asta în fiecare zi.

Terente ăsta era renumit pentru scula lui care avea vreo patruzeci de centimetri în stare flască. Nimeni n-a măsurat cât se lungea când era provocată. Până şi caii erau invidioşi pe Terente! Se spune că în tot Bucureştiul a existat o singură femeie care să-i facă faţă. După părerea mea existau mai multe, desigur, dar, cum se întâmplă de obicei cu personalităţile importante, totul a fost trecut sub tăcere. Discreţia e aur curat!

Terente al nostru, adică cel despre care facem vorbire aici, nu era deloc ceea ce se spunea despre el. În realitate, avea un element atât de neînsemnat, încât şi simpla operaţie de urinare îi crea probleme deosebite. Îşi găsea cu greu ciucurelul, abia după mari şi insistente eforturi. De multe ori, nici nu reuşea să-l scoată şi se

descărca precum bebeluşii, direct în pantaloni. Dar nu era singurul de acest fel pe lumea asta. Înainte de a râde de el, ar fi bine ca unii dintre noi să ne uităm mai întâi în oglindă!

Aşadar, lui Terente al nostru i-a zis unul într-o zi bă, tu ai un picior mai scurt. Terente a râs şi i-a zis du-te-n mă-ta de chior! Nu vezi că merg fără să şchiopătez? Şi momentul a trecut fără să i se acorde vreo importanţă.

Aşadar, ăla i-a zis bă, tu ai un picior mai scurt şi unul mai lung. La care Terente i-ar fi replicat ceva de genul şi ce dacă am? Se observă cumva? Nu se observă! Deci, du-te-n mă-ta! De regulă, Terente nu prea înjură, probabil însă că de data asta şi-a ieşit din năbădăi.

După un timp, mânat de situaţia lui materială precară, în speţă de foame, Terente s-a apucat de furat şi a fost condamnat, pentru că-i şparlise soacră-sii oala cu sarmale pregătite pentru Sfintele Sărbători ale Naşterii Domnului, adică de Crăciun.

Aici trebuie să facem o pauză şi să arătăm că Terente ăsta, pe lângă faptul că era un mare mâncău, avea şi o amantă. Cam frigidă, dar la ce instrument avea Terente nici că-i trebuia mai mult. Nici ei, nici lui! Pe ea o interesau mai mult sarmalele.

Deci, a furat oala soacră-sii cu sarmale, le-a mâncat cu amanta şi, după Sfintele Sărbători ale Crăciunului, a dus oala înapoi. Goală, desigur! Fără sarmale şi nespălată. Povestea asta mi-a spus-o un scriitor basarabean talentat în draci, şi este atât de haioasă, încât nu trebuie să pară de mirare că a mai fost relatată, până acum, într-o carte de mare scandal.

Pentru că a furat oala, Terente a fost chemat în judecată. Soacră-sa era un vestit avocat care-l apărase cu

succes până şi pe şeful statului, pe care l-a scos curat ca lacrima într-un proces cu nişte bărcuţe pe care acesta le vânduse americanilor. Nişte nesătui şi americanii ăştia! Vor ei să le aibă pe toate! Cu un aşa avocat al acuzării, Terente n-a avut nicio şansă şi, deci, a fost condamnat la trei ani de închisoare corecţională, o lună pentru fiecare sarma furată în oala aceea.

Chiar din prima zi, directorul închisorii l-a întrebat de când are el un picior mai scurt. S-a născut aşa, ori a păţit ceva? Terente a rămas uimit. Uimit peste măsură! Auzea pentru a doua oară că are un picior mai scurt. Şi uimit a rămas toţi acei trei ani de puşcărie, perioadă în care a fost supranumit, de ceilalţi hoţi, Şchiopul.

Trebuie să ne oprin un pic şi să amintim, cum s-a înţeles din rândurile de mai înainte că, de fapt, Terente aflase încă din copilărie că are un picior mai scurt, de la fratele său, Ghiţă Buzăfriptă. Terente, atunci, se făcuse că nu-l bagă în seamă pe frate-său, dar suferise amarnic, fiind de felul lui un om foarte sensibil. Se ştie că nimic nu este mai dureros decât să-ţi amintească o rudă apropiată despre un defect pe care îl ai. Mai ales când ţi-e frate. Cu atât mai mult cu cât tu te ştii perfect, nu ai defectul respectiv. Bă, tu ai un picior mai scurt! îi zisese rânjind într-o parte a gurii Ghiţă Buzăfriptă.

*

Să ne abatem un pic din drum şi să facem oarece arătare despre acest Ghiţă. Prin strădanii deosebite şi pupare perseverentă de dosuri, el ajunsese un mare inspector financiar. Un om sârguincios. Pe unde trecea el, se lăsa cu sancţiuni, pedepse, demiteri, amenzi şi sinucideri.

Când auzeai că vine în control Ghiţă Buzăfriptă, primul lucru la care te gândeai era să te duci să-ţi cumperi nişte funie tocmai bună de spânzurat şi o bucată de săpun, ca să alunece funia mai uşor. Despre oameni ca ăştia, cărţile spun că ei sunt sută la sută cei mai mari complexaţi sexual. Dar asta nu e treaba noastră, mai ales în povestea de faţă! Ce, Napoleon n-a fost la fel? Şi toată lumea ştie cine a fost Napoleon şi unde a ajuns!

Într-o zi, Ghiţă Buzăfriptă a fost convocat la Chira Cocoşatu, Mare Şefă a Departamentului Superior, cu care se şi înrudea pe departe. Muiere a dracului şi nimeni nu pricepea cum a ajuns pramatia atât de sus, având în vedere cultura ei mai mult decât precară, pe care reuşea să şi-o arate ori de câte ori deschidea gura. Adică era bătută-n cap! Pe deasupra, mai mergea şi puţin împiedicată, asta era tot din născare. Mersul împiedicat era la modă, adoptat de tinerii care voiau să-şi dea importanţă şi păşeau de parcă erau opăriţi între picioare. O vreme am încercat şi eu mersul ăsta, dar m-am ales cu febră mare la şolduri şi la muşchii fesieri. Ca să faci pe importantul trebuie să ai talent, nu glumă.

Când a auzit că este chemat la Marea Şefă, Ghiţă Buzăfriptă a crezut că urmează să-l laude pentru câte isprăvi a făcut şi să-l înalţe în funcţie, poate chiar să-l pună ministru, ceva. Nu avea motive să se îndoiască de meritele şi calităţile proprii pe care şi le folosise cu atâta vehemenţă, încât zece la sută dintre cei pe care îi inspectase el ajunseseră să se sinucidă prin varii metode, unele de o inventivitate uluitoare.

Numai că bestia, licheaua asta din neamul lui Cocoşatu, cu care Ghiţă Buzăfriptă se înrudea, l-a anunţat fără pic de menajamente că trebuie să-l retrogradeze din

funcţia de mare inspector, nu să-l avanseze. Aşa erau ordinele venite de sus, de la Piticul Cel Mare: Chiro, mai schimbă-i din funcţie, cel mai bine este să-i retrogradezi pentru că altfel încep să-şi ia nasul la purtare, să se creadă mai deştepţi ca tine, să facă tot felul de mişmaşuri, să se apuce de afaceri dubioase, să nu te mai asculte, să te bârfească, să te lucreze pe la spate şi, până la urmă, să te dea jos din scaun. Dă-i afară, Chiro!

Şi Chira l-a dat! Degeaba a plâns Ghiţă Buzăfriptă să-l mai lase în post măcar vreun an, că mai are nişte inspecţii neterminate, degeaba a căzut în genunchi şi era cât pe-aci s-o pupe pe sandale şi pe genunchii ei noduroşi ca de capră, muierea s-a dovedit a fi al dracului de intransigentă.

De fapt, pe noi, în momentul ăsta, ne interesează doar faptul că Ghiţă Buzăfriptă i-a zis într-o zi lui Terente, fratele lui de mamă, bă, tu ai un picior mai scurt! Atât a zis. Ba pe-a mă-tii! i-a răspuns în gând Terente. Împrumutase înjurătura din manualul de limba română pentru clasa a opta…

După cei trei ani de puşcărie, Terente s-a angajat contabil la o cooperativă. Acolo a cunoscut-o pe Florica, tot un fel de contabilă căreia îi cam mirosea gura, şi nu a zambilă. Într-o seară, când cei doi se aflau sub plapumă, în timp ce-l mângâia cu multă dragoste de la brâu în jos, ea i-a mărturisit că n-o deranjează deloc, chiar deloc, faptul că el are un picior mai scurt. Mai ales că nici pe ea n-a pricopsit-o Mama Natură cu nişte picioare de top-model, ci dimpotrivă.

Era pentru a treia oară în viaţa lui Terente când cineva îi semnala chestiunea acelui picior mai scurt. La un moment dat, i s-a părut că ar putea fi victima unui

complot. Că se vorbiseră toţi să-l înnebunească cu una şi aceeaşi tâmpenie. Şi asta în timp ce el se simţea absolut normal şi simetric. Hotărât să lămurească pe deplin cum stau lucrurile, s-a dus la un medic specialist, acesta i-a făcut o radiografie pe care a studiat-o cu maximă atenţie, apoi i-a dat verdictul: are ambele picioare, ca să zic aşa, absolut egale. Mai egale de-atâta nici nu se poate! Ba mai mult, doctorul a făcut şi o glumă ce poate fi găsită în orice manual de medicină: l-a întrebat care este asemănarea între o găină. Idioată glumă! Terente s-a prefăcut că nu ştie. O mai auzise de nu ştiu câte ori. Atunci doctorul, luând o morgă savantă, i-a spus că asemănarea între o găină este că are amândouă picioarele egale, în special dreptul! Ha, ha, ha!!!

Hai să ne gândim: poate exista o glumă mai stupidă decât asta? Lucurile s-ar fi putut opri aici dacă, a doua zi, şeful de birou nu l-ar fi întrebat ce neplăceri îi cauzează faptul că are un picior mai altfel decât celălalt şi că, din partea lui, dacă este nevoie, va găsi destulă înţelegere, că poate chiar să-i dea nişte sarcini de serviciu mai uşoare, care să nu-l solicite prea tare la mers etcetera. Trebuie să fim atenţi şi să ne fie de învăţătură rafinamentul întrebării: dacă nu cumva îl supără faptul că are un picior mai altfel decât celălalt!… Hm! E mare lucru să ştii să vorbeşti cu subalternii!

Apoi, din ziua aceea, fără să ştim de ce lucrurile s-au întâmplat chiar aşa, i-au mai amintit despre piciorul lui mai scurt următorii: un fost profesor rablagit care, în timpul liceului, îl lăsase corigent la limba latină, un inspector de finanţe cu un început de Parkinson, un fotograf de nuduri, un farmacist specializat în pastile anticoncepţionale din cauza cărora a şi murit, un şef de gară, un

borfaş cu mai multe condamnări pentru furturi din buzunare, toţi oameni unu' şi-unu'. Aceasta arată că omenirea este cu ochii pe tine oricine ai fi, te observă permanent şi nu te poţi strecura fără să-ţi inoculeze otrava ei.

Finalmente, convins că toţi aceşti oameni au dreptate (prea mulţi pentru a fi cu toţii mincinoşi!...), Terente a început să meargă şchiopătând. Din cauza şchiopătatului a început să aibă dureri la coloana vertebrală şi în zona pelviană. Întrucât durerile au devenit atroce, a fost nevoit să meargă la medic, să i se facă o radiografie şi să i se prescrie nişte medicamente.

Numai că, la unison, toţi medicii au spus că Terente nu are niciun defect, că picioarele îi sunt egale, absolut egale, ca la orice om normal. Şi-atunci, se întreabă Terente, de ce merge el şchiopătând? Şchioapătă vizibil, nu se poate abţine şi, dacă nu ar avea bastonul în care să se sprijine, ar fi de rău!

OMUL CARE citeşte cărţi şi se prăpădeşte de râs când citeşte chiar există! Nu, nu e vorba despre acela care citea de dimineaţa până seara în cartea de telefoane şi pe seama căruia apăruse chiar şi un banc! Ăla era altul. Când l-am cunoscut, l-am întrebat cum e romanul pe care tocmai îl citeşte. Excepţional! mi-a zis el. E drept că are un mic inconvenient, are o hibă: prea multe personaje! E destul de greu de ţinut minte!

Dar iată ce citea omul despre care vorbesc: „Miţi a dispărut din viaţa mea cam după două săptămâni de pârjol sufletesc în care am iubit-o ca pe nimeni altcineva. Nu-mi aduc aminte cum de mi-a trecut jăraticul de la inimă, dar sunt sigur că n-am s-o uit niciodată. Parcă o mai văd şi acuma în faţa ochilor! Uneori îmi vine să-i cânt numele, Miţi! Miţi! Miţi! Parcă simt zulufii părului ei răcoros cum îmi ating faţa! Închid ochii şi încerc să-mi amintesc privirea ei, dar acesta este singurul lucru pe care nu-l reuşesc. Uitarea şi neuitarea sunt două chestii la fel de complicate şi de cumplite“.

Romanul din care citea omul nostru era unul serios şi foarte sobru, cu nimic comic în el. Ba chiar se termina tragic. Din cauza unei iubiri neîmplinite, eroina se aruncă

sub roţile trenului, mi se pare că toată treaba asta se petrecea prin Rusia, nu ştiu de ce cred asta!

Citind, omul acesta avea momente când se îneca de atâta râs. Atunci lăsa cu grijă cartea din mână, ca pe un ou, şi începea să se tăvălească pe covor, sughiţând de atâtea hohote.

Sau un alt exemplu. „Jumătate de cer cu nori care arată furtună. Cealaltă jumătate, cu un soare pârjolitor. Cineva, acolo sus, prăjeşte cârnaţi la flacără acetilenică. Institutul de meteorologie, verde la culoare, nu s-a hotărât dacă din cer să cadă cârnaţi sau grindină. Nemţii ăştia fac maşini bune, sunt daţi dracului! De exemplu, dizelul ăsta cu care merg eu acum. Toarce ca un pisoi. Şoseaua răpăie sub roţile lui."

Ajuns la Bucureşti, că într-acolo mă duceam, beau cafele cu şuruburi metric şase şi startere stricate de la tuburile de neon. Sunt sigur că nimeni n-o să înţeleagă ce povestesc eu aici. Dar nu-mi pasă! N-o să tac! Eu sunt făcut să tot merg înainte. Ca un dizel nemţesc. Dacă m-ar vedea nemţii că scriu dizel, şi nu diesel, cum este corect, aş da de naiba! Ăştia sunt răi, precişi, riguroşi. Şi poate or mai fi şi altfel, dar nu ştiu eu. Când nu s-au mai priceput la literatură şi muzică, nemţii şi-au transferat geniul în construcţia de motoare diesel, din care au făcut o mândrie naţională.

Ca orice om cu scaun la cap, cum mă consider, m-am întrebat de ce râde omul acela. Pot chiar să mărturisesc că, văzându-l cu ce poftă râde, am izbucnit şi eu, de mai multe ori, în hohote.

Mi-a trebuit mult timp să îmi dau seama despre ce este vorba! Dar, în final, am priceput: el râdea pentru că nu înţelegea nimic din tot ce citea! De altfel, ca mulţi dintre noi! El era un om normal! Avea două mâini, două picioare, avea ochi, urechi, nas, într-un cuvânt avea inventarul complet.

ERAM LA vânătoare. A apărut o căprioară. Am ridicat puşca, am ochit şi am tras. A căzut fulgerată!

Nu, nu, nu! Nu s-a întâmplat ca în povestea aia a lui Odobescu când căprioara s-a ridicat, s-a apropiat de vânător şi a început să lingă ţeava puştii din care încă mai ieşea fum! De data asta, a rămas acolo, moartă!

Dar să povestesc mai departe. Glonţul a trecut prin căprioară şi, absolut întâmplător, a nimerit şi un iepure care se zbenguia prin partea locului. Eu am rămas uimit de întâmplare, dar uimirea mi-a fost şi mai mare când un pescar aflat prin partea locului, pe-aproape – pentru că, precizez, totul se petrecea în preajma unui lac – mi-a povestit cum glonţul care a trecut prin iepure i-a trecut şi lui pe la ureche şi s-a oprit într-un peşte care tocmai se apropia de undiţa lui, atras de râma din cârlig. Peştele a murit fulgerător lovit de glonţ, unde credeţi?…

Mă rog, degeaba râdeţi, puteţi să credeţi ce vreţi! N-are importanţă! Lucrurile s-au întâmplat chiar aşa!

Peştele ăla era mare, unul foarte mare, uite-aşa de mare…

AZI-NOAPTE VENISE un comandou american să mă omoare pentru că am scris într-o carte ceva foarte urât despre băutura lor naţională numită Moka Kola. Pentru că zisesem că e un pişvaser în comparaţie cu ţuica de prune de la Marcona.

De precizat că eu n-am făcut acea afirmaţie, nu mă duce mintea la o comparaţie atât de reuşită şi nici n-am scris vreo carte în viaţa mea.

Militarii îmi ţinteau căpăţâna cu puşcoacele, gata-gata să mă ciuruie.

Nu sunt un curajos, ba chiar pot spune că sunt un mare fricos, aşa că le-am cerut să mă ierte, am căzut în genunchi în faţa lor, le-am promis să nu mai fac niciodată aşa ceva şi, dacă vor, le dau şi scris de mână, ca să fie mai siguri.

Am trecut prin momente de mare umilinţă. Mă opresc să oftez de două ori, să-mi şterg o lacrimă şi mucii care au început să-mi curgă din nas de atâta emoţie. Şi în continuare!

Americanii, până la urmă, au fost înţelegători şi, drept pedeapsă, nu mi-au dat decât câteva şuturi la spate,

sub cureaua de la pantaloni, şi m-au pus să beau două damigene pline cu Moka Kola, pişvaserul. Fiecare conţinea vreo zece kile de zeamă. Lichidul băut m-a umplut până la refuz, îmi ajunsese până la omuşor şi abia puteam să mai vorbesc.

Când le-am terminat pe alea două, m-au întrebat dacă mai vreau, şi eu, de frică, am zis da. Zeama aia a lor era dulce, mă răcorea, era altfel decât aflasem eu din toate spoturile publicitare de la noi, care sunt cele mai mincinoase din lume. Într-un cuvânt, era foarte bună!

Dar n-am mai apucat să beau în plus pentru că m-am trezit brusc. Vreun zgomot, ceva, sau poate o fi lătrat vreun câine, naiba ştie! Am auzit cum cineva striga cu disperare cutremur, cutremur, cutremur! Cutremur! Fugiţi, fraţilor!...

Concluzia este că, dacă ai noroc să vină un cutremur, scapi uşor de americani!...

UNORA li se pot întâmpla lucruri şi mai triste decât să aibă un picior mai scurt. Terente citise într-o carte despre un individ căruia îi crescuse al treilea picior.

Oameni cu un picior mai scurt sunt mulţi, dacă te uiţi atent, poţi să-i vezi zilnic pe stradă. Dar un om cu trei picioare… poţi să vezi doar o singură dată în viaţă! Şi-atunci dacă ai noroc.

Un cunoscut de-al meu (n-am să spun cine, persoană importantă!) nu-şi poate închipui al treilea picior decât ca pe un imens falus şi pune întrebarea, îndreptăţită din punctul lui de vedere, care este raportul între acel picior şi gheată. Gheata, zice el, ar reprezenta vulva în care intră falusul, adică al treilea picior. Inepţii din care se vede clar că oamenii sunt profund obsedaţi sexual şi că, dacă ar fi existat oameni care să nu fie marcaţi în niciun fel de asemenea obsesii, s-ar fi născut şi un Freud sau un Jung al lor. Poate chiar mai mulţi! Îmi imaginez cu greu un Freud al oamenilor fără obsesii!…

Una peste alta, privit de la distanţă, un picior mai scurt este ceva absolut normal, chiar pitoresc în comparaţie cu al treilea picior care ar putea să-ţi crească pe neaşteptate, ca un dar din partea Providenţei. Pe care tu nu l-ai cerut şi în care mai mult te împiedici în viaţa de zi cu zi.

S-AU SPUS o grămadă de lucruri despre unii indivizi dependenţi de droguri. Şi mai nimic despre atâtea şi atâtea alte forme de dependenţă care sunt aproape la fel de periculoase. De exemplu, dependenţa faţă de alcool. Despre alcool, unii specialişti apreciază că poate fi socotit, fără greşeală, un aliment. Dar aliment este şi ceapa, chiar dacă ustură de-ţi sar măselele, la fel mămăliga pe care o ironizează toţi. Şi, de asemeni, pâinea noastră cea de toate zilele pe care o mâncăm cu toţii şi fără de care nu poţi trăi decât dacă eşti lapon, locuitor al gheţurilor veşnice şi polare, care n-a văzut în viaţa lui decât peşte şi carne de focă. Pe care n-ai cum să le mănânci altfel decât crude şi fără pâine. Şi ce dinţi tari trebuie să ai dacă eşti lapon!

Concluzia este că laponii sunt, fără doar şi poate, dependenţi de carnea de focă!

Numai că, dacă aşa stau lucrurile şi alimentele produc dependenţă, nu înţeleg de ce n-am auzit pe nimeni vorbind de contrabanda cu mămăligă sau cu ceapă care, de ce nu, pot fi considerate tot un fel de droguri! Tot ce creează dependenţă se numeşte drog!

Şi nici n-am auzit să-l fi alergat poliţia pe careva pentru că avea în traistă o funie de usturoi, un drog mult mai al naibii decât ceapa şi mult mai tare decât cocaina. De ce o fi aşa, nu ştiu! E un domeniu în care logica mea stă în poziţia pe loc repaus!

Printr-o ironie a soartei, opiul, cocaina, anilina, didina, sau cum le-o mai fi zicând, au ajuns mai cunoscute şi mai căutate decât mămăliga, despre care doar foarte puţini oameni ştiu câte ceva. Da, mămăliga e o mare anonimă! De exemplu, am participat la o masă cu mulţi invitaţi, printre care şi un prieten francez. Acolo se servea produsul nostru naţional, sărmăluţe cu mămăliguţă. La un moment dat, l-am văzut pe francez mâncând mămăligă cu pâine. Nu-mi venea să cred! L-am întrebat dacă e bună. Mi-a zis că da, excepţională. Că aşa prăjitură bună n-a mâncat în viaţa lui! Vai de capul lui!

Acum, spre seară, m-au înconjurat ţânţarii. Ia uite-i ce se agită! Sunt ca o perdea groasă în faţa mea. Dau cu mâna să-i alung, iau o mătură şi încep să-i lovesc, aud cum le pârâie oasele de la loviturile primite. La noapte îmi vor intra prin plapumă şi prin haine. Mâine aş vrea să povestesc, cui are timp să mă creadă, ce am păţit toată noaptea cu ţânţarii, dar nu mă va crede nimeni şi mai degrabă mă vor băşcăliza. Unde sunt ţânţarii? vor zice ei. Şi unde sunt ăia morţi, pe care i-ai lovit cu mătura? Nicăieri! Un lucru e sigur: pentru ţânţari, eu sunt un fel de drog! Fără mine mai-mai că nu pot trăi!

DE VREO SĂPTĂMÂNĂ, Fratele Meu Grigore Celmare (alias Grigore Celcuminte) se pregăteşte să se interneze în Spitalul de Neurologie „Gheorghe Marinescu". Îl doare una-alta, dar în special capul şi-i vine să vomite. A vorbit la telefon cu un doctor, Marin, şi s-a pregătit să-i dea o carte în care să pună cinci milioane de lei (până la urmă a pus şase!), drept ciubuc, pentru că altfel nu te bagă nimeni în seamă, poţi să fii oricât de bolnav.

S-au înţeles, prin telefon, să se ducă la spital luni. Luni l-a amânat pentru marţi. Marţi i-a zis, la telefon, să vină azi. S-a dus şi s-a întâlnit cu dom' doctor pe hol, să trăiţi, eu sunt ăla, ştiţi, cu care aţi vorbit la telefon. Dar probabil că doctorul nu l-a plăcut! Grigore arată destul de hârbuit şi de agitat. Şi, contrar realităţii, pare a fi un sărăntoc oarecare, fără un leu în buzunar. N-ai vorbit nimic la telefon cu mine! i-a zis doctorul. Ba da, dom' doctor, mi-aţi zis că luni, apoi că marţi şi a rămas să vin azi. Ba n-ai vorbit nimic! Şi pleacă cu sacoşa aia de lângă mine! Ce e drept, nici sacoşa nu arăta prea promiţător!

Dar dom' doctor, dar… Auzi, ştii ce, l-a repezit doctorul, du-te la fişier şi fă-ţi internarea la salonul doişpe!

Fratele Meu Grigore Celcuminte nu şi-a dat seama că doctorul îl expediază, ca să scape de el. Năucit, s-a dus la fişier să-şi facă internarea. Coadă mare. Dar, băiat isteţ, Grigore şi-a dat seama că sunt două cozi. La una dintre ele făcea internări un doctor care lua şpagă de la pacienţi ca să le dea loc într-un salon mai bun, o rezervă, mă rog, ceva după puterea fiecăruia. Lui Grigore i-a făcut internarea la salonul doişpe pentru că el n-a dat şpagă. Grigore nu e zgârcit, dar nici imoral. Pentru ce să dea şpagă? se întreabă el. S-a dus în salonul doişpe şi, după ce a văzut că sunt şaisprezece în cameră şi unii dormeau câte doi în pat, a zis că mai bine merge să moară acasă. De obicei, este greu de descris ce se petrece într-un salon de neurologie unde sunt şi bolnavi inconştienţi care se cacă pe ei.

S-a dus din nou şi l-a căutat pe doctorul Marin, l-a găsit şi i-a spus că s-a hotărât să nu se mai interneze, dar, uite, i-a adus o carte scrisă chiar de el (între timp, convins că doctorul nu merită, avusese grijă să retragă din carte cele şase milioane de lei şi să-i bage în sacoşă). N-am nevoie de carte, i-a zis doctorul. Dar, domnule doctor, e o carte cu dedicaţie, iată, v-am scris şi numele pe ea, am scris acolo şi despre doctori. Nu mă interesează, a zis doctorul enervat şi răstit. Lasă-mă în pace!

Colericul sangvin Grigore a fost cuprins de năbădăi. S-a albit la faţă şi, cu o voce cât se poate de clară, i-a zis de l-a auzit toată lumea: dar ce treabă ai dumneata cu oamenii, domnule doctor? De ce te porţi aşa? De ce ţi-ai ales meseria asta dacă nu-ţi place? Ştii ceva? Eşti o jigodie, domnule, asta eşti, o jigodie!

Fratele Meu Grigore Celbun nu mi-a mai spus, la telefon, dacă doctorul s-a bucurat cumva de complimentele primite.

După ce a mai repetat de câteva ori eşti o jigodie, eşti o jigodie, Grigore şi-a luat sacoşa şi a plecat, într-un fel bucuros că a făcut economie de şase milioane de lei (cam atâta este, la ora actuală, un salariu mediu pe economia naţională). A plecat să moară acasă, zice el. Dar n-o să moară!

M-a rugat ca, dacă îmi trece cumva prin cap să scriu despre chestia asta în vreo carte de-a mea, aşa cum îmi mai e obiceiul, să spun că doctorul Marin e şi foarte imoral, şi-a lăsat nevasta şi copilul şi acuma s-a însurat cu una mai tânără cu treizeci de ani. Frate Grigore, i-am zis eu, nu te mai agita! Eşti răzbunat! Păi, p-aia o s-o regulează cine ştie cine, că doctorul Marin în mod sigur nu mai poate! Da, a completat Grigore, ca şi în cazul lui Năstase! Şi m-a mai rugat încă o dată să scriu aşa cum i-a zis el doctorului, că e o jigodie!

Habar n-am cine o fi Năstase ăla de care a pomenit Fratele meu Grigore Celnecăjit!

VA TREBUI scrisă povestea acelor oameni veniţi la tratament. Ei sunt încălţaţi cu găleţi de tablă şi seamănă cu toţi ceilalţi oameni de pe planeta asta. Se deosebesc de cei mulţi pentru că au câte un beteşug la picioare şi trebuie să vină din când în când aici, în sanatoriu, să facă băi de nămol, masaje cu ultrasunete, unde interferenţiale, magnetoscopie şi alte atâtea şi atâtea tehnologii mediciniste concepute mai mult să dea speranţe decât să modifice în vreun fel ireversibila decădere de zi cu zi a corpului nostru.

Uf, ce frază lungă şi nesuferită!

În povestea pe care, poate, am s-o scriu chiar eu, nu poate fi vorba de vreo idilă sau de amor. Cu cine să faci aici amor? Cu babe fleşcăite şi pline de zbârcituri? Cu umbre în cârje? Dacă nu le-ai văzut niciodată mişunând de colo-colo pe holurile hotelului, zăngănindu-şi amărâtele lor de găleţi de tablă, n-ai cum să ţi le imaginezi. Degeaba încerc eu acum să le descriu! Găleţi ştirbite, fără toarte, pline de urme de la tot felul de lovituri şi ciocniri cu colţurile zidurilor, ale scărilor sau tamponări cu cine ştie ce obiecte printre care, de obicei, trebuie să te strecori riscant în amărâta asta de viaţă.

Cel mai mult m-au impresionat, căci vă spun, eu am fost acolo şi pe deasupra sunt şi un tip impresionabil, acei oameni aflaţi în cărucioare de invalizi. Fără picioare sau cu picioare atât de betegite că nu-i mai ajuta să facă nici măcar un pas. M-a impresionat modul în care trebuiau să-şi rostuiască propriile găleţi de tablă devenite de-acum inutile pentru că nu le mai încălţaseră de-atâta amar de ani, dar la care nu puteau renunţa pentru că făceau parte din viaţa lor şi le evocau tot felul de amintiri din vremurile bune. Le ţineau agăţate de mânerele căruciorului. M-au impresionat pentru că, chiar aşa agăţate, zăngăneau în timpul deplasării şi astfel arătau cine sunt şi ce au făcut oamenii ăştia la viaţa lor. Te apucă nostalgia!

Cel mai mult m-a impresionat un bătrân mai aparte decât alţii pentru că avea trei picioare, se deplasa într-un cărucior special, conceput pentru nevoile lui, şi păstra cu el toate cele trei găleţi pe care le purtase odinioară în picioare. Nu l-am întrebat dacă îl incomodează, pentru că nu este elegant să faci aşa ceva, dar am înţeles că renunţarea la cele trei găleţi care-i aminteau că, odată, îl ajutau la mers i-ar aduce o mare tristeţe. O mare tristeţe!

Găleţile îi aglomerau căruţul şi îi îngreunau deplasarea, în special cea de a treia găleată, pentru care căruţul de invalid nu avea un mâner anume, ceea ce o făcea să cadă cu zgomot şi să se rostogolească pe jos. Totdeauna trebuia să roage pe cineva să i-o dea de unde căzuse. Şi, ce e drept, se găsea totdeauna un suflet înţelegător şi plin de compasiune. Asta e povestea!

COHORTELE de grauri au reapărut şi sunt mult mai zgomotoase anul ăsta decât anul trecut. Distrug tot ce le iese în cale, cireşele, perele, merele, strugurii. Cârâie îngrozitor, scot nişte sunete stridente, certăreţe, cu care ne perforează timpanele. Curând va fi nevoie de cât mai multe spitale de nebuni pentru bieţii oameni care au luat-o razna din cauza graurilor.

Pe bătrânul veteran de război, Nicolae, îl doare cumplit un picior. Plânge de durere. Uite, zice, mă doare aici la şold şi urcă pe şiră. A luat şi o pastilă de captopril, dar nu-i spun că asta e bună pentru inimă, nu pentru junghiuri la picioare. Nu m-ar crede. Îl încurajez şi-i spun că din pastila asta o să i se domolească durerea peste o jumătate de oră. Şi chiar aşa se întâmplă.

Paul, un prieten care mă roagă mereu să nu-l pomenesc în cărţile mele, îmi povesteşte cum o colegă de la serviciu a scris o cerere în care solicita concediu medical pentru că o doare o rotulă de la picior. Este revoltat pentru că individa are studii superioare cu care se laudă ori de câte ori se nimereşte ocazia, ba mai are şi obrazul să ceară avansarea în funcţie! Auzi, rotulă la picior! Păi mai

poate avea rotulă şi în altă parte a corpului? Îl liniştesc spunându-i că nu are dreptate. Nu este atât de incorect nici dacă zici urechea de la cap, unghia de la deget sau palma de la mână. Simplu: există un curent în pictură, în care artistul descompune corpul omenesc în părţile componente şi le recompune într-o manieră proprie: ţâţele pe la genunchi, gleznele deasupra ochilor, urechile în dreptul buricului şi aşa mai departe. Este şi asta o viziune asupra omului! Păi nu?

Cât despre colega lui, afirmaţia cu rotula de la picior este de mare bun-simţ şi o plasează mai degrabă în lumea strălucită a artiştilor, decât în strâmtoarea unui birou unde nu se vehiculează decât cifre şi expresii lipsite de orice semnificaţie filosofică sau lingvistică, precum factură, chitanţă, profit, accize, dividende, rabat şi alte drăcii care ne macină viaţa minut de minut.

Pe la o oră, n-aş putea preciza care, m-am întrebat ce e cu mine, ce se întâmplă cu viaţa mea, de ce fac eu ceea ce fac, precum şi o mulţime de alte întrebări la care, evident, nu am găsit niciun răspuns. Ca tot omul! Concluzia este că de ce te căzneşti mai mult să afli esenţa lucrurilor, de-aia te împotmoleşti mai tare. Fericiţi cei care nu-şi pun întrebări!

Este o oră târzie, s-a terminat şi meciul de box de la televizor. Se băteau doi cu o hărnicie de zile mari. Le curgea sângele din nasuri şi din arcadele sparte, dar ei se loveau cu şi mai mare convingere că fac bine ceea ce fac. În pauzele dintre reprize, antrenorul le ştergea sângele cu un prosop alb. Şi o luau de la capăt cu bătaia. Cam aşa se întâmplă şi la scară planetară, oamenii se bat, nici ei nu ştiu pentru ce. Norocul lor e că există totdeauna un cineva cu prosopul alb care să le şteargă borşul de pe moace!

EHOMOIUL se urcase pe cel mai înalt stâlp de curent din faţa palatului prezidenţial, de unde striga tot felul de cuvinte, mai abitir decât un pacient de la spitalul de nebuni. Învârtea pe deasupra capului un pistol, ameninţând că se sinucide, după care îi va omorî şi pe cei care îndrăznesc să se apropie ca să-l dea jos.

Dar ce este un ehomoi? Un ehomoi este ceva foarte greu de descris. Au încercat mulţi s-o facă, dar n-au reuşit, pentru că nu există pe lumea asta doi ehomoi care să semene între ei. Unii au mania asta, să se urce pe stâlpii de curent electric, singurul loc de unde îşi pot striga în voie păsurile. Procentual, ei nu sunt prea mulţi, dar numărul celor predispuşi să devină ehomoi este înspăimântător.

Un studiu aflat deocamdată în curs arată că, atunci când vede un ehomoi urcat pe un stâlp de curent electric sau în vârful unui pom de unde strigă tot felul de măscări, mai toată lumea adunată cu mic, cu mare se gândeşte cum să-l dea jos. De la popor la popor şi de la cultură la cultură, metodele diferă. Progresul tehnologic a favorizat apariţia unor aparate foarte sofisticate, cele

mai multe dirijate prin sateliţi, care pot identifica simultan mai mulţi ehomoi aflaţi în plină stare de agitaţie, la distanţe de mii de kilometri unul de celălalt. Dar, deocamdată, nu pot să-i dea jos de unde s-au cocoţat.

La unele popoare din Africa, tribul se adună la poala copacului în care s-a urcat ehomoiul, se aduce mâncare din berechet şi se aştern toţi pe un chef de la care nu lipsesc berea nemţească, muzica rock şi femeile dedate plăcerilor trupului. Ehomoiul rabdă ce rabdă, îi curg balele de poftă, apoi îl prinde atât de tare foamea, încât se dă jos şi se alătură şi el celorlalţi.

La alte triburi, ehomoiul urcat în pom nu este băgat în seamă, este lăsat să stea acolo ca prostul cât o vrea şi până îi va veni cheful să se dea jos. Au fost cazuri când, după câteva zile de stat pe cracă, ehomoiul a adormit, a căzut din vârful pomului şi s-a ales cu gioalele fracturate.

După mine însă, metoda cea mai eficientă s-a dovedit a fi cea cu leul. Un leu înfometat este adus la baza stâlpului şi lăsat acolo. Neaşteptat de repede, ehomoiul se simte atât de singur, încât se roagă de cei de jos să dezlege fiara şi să o trimită să-şi caute de mâncare în altă parte. Frica şi singurătatea sunt printre cele mai eficiente şi mai profunde sentimente umane. Dacă n-ar fi aşa, nici eu nu aş pomeni aici de ele.

Ehomoiul se urcase pe stâlpul acela sperând că o să-l vadă Preşedintele şi o să-l întrebe ce vrei tu, măi, băiatule? Iar el o să zică Domnule Preşedinte, eu vreau aia şi ailaltă!

Soarele fierbinte se apropia de cel mai înalt punct de pe bolta cerească. Un autoturism aflat în trecere, căruia nu-i mai funcţiona cum trebuie o bujie la motor, a

dat un rateu puternic. O explozie ca un foc de armă. Mulţimea de gură-cască a început să ţipe de spaimă şi a luat-o la fugă în toate părţile, crezând că ehomoiul, enervat că nu este băgat în seamă, a tras cu pistolul. Trebuie spus că ehomoiul se speriase şi mai tare decât mulţimea de gură-cască, încredinţat că l-a împuşcat vreun poliţai şi i-a venit ceasul de pe urmă. Apoi, pentru că nimeni nu fusese secerat de gloanţe, s-au adunat la loc ca să asiste la spectacol. Printre ei se aflau câţiva specialişti militari care au început să-şi dea cu părerea privitor la tipul pistolului cu care a tras ehomoiul. Unii au spus că este vorba de un model american folosit, de obicei, de cowboy, alţii că este un mausser nemţesc din timpul războiului, iar câţiva stăteau gata să jure cu mâna pe inimă că, de fapt, nu este vorba de un pistol, ci de o puşcă-mitralieră inventată de un rus, Kalaşnikov. Aşa că, atunci când a apărut un individ care le-a spus că este doar un pistol de jucărie făcut din plastic, a fost cât pe ce să fie linşat de specialiştii în arme. Păi tu ne contrazici pe noi, măi, neisprăvitule?

La fel a păţit şi cel care a afirmat că arma ehomoiului din vârful stâlpului prezidenţial este un tun de buzunar fabricat în China şi dotat cu gloanţe speciale încărcate cu focoase nucleare ruseşti dirijate de trăgător prin metode telepatice inspirate din practicile yoghinilor tibetani. Vorbe şi păreri!

În mulţime s-au format şi alte grupuri, fiecare grup specializat într-un domeniu anume. În cel al politicienilor se susţinea ideea că domnul din vârful parului derulează, de-adevăratelea, un protest social faţă de foametea care ameninţă omenirea. Dar şi împotriva uciderii balenelor albastre. Şi, de ce nu, faţă de hoţia

guvernanţilor care au dus ţărişoara noastră de râpă. Alţii spuneau simplu, fugi, domnule, că nu e protest, ăsta e terorism! Când ameninţi omenirea cu o armă, fie vorba chiar şi de un pistol din material plastic, eşti terorist! Bine ar fi, ziceau ei, să se interzică fabricarea pistoalelor de jucărie pentru ca ehomoii să nu mai aibă cu ce să ameninţe poporul. Cine dracu' i-a mai inventat pe ehomoi?

În grupul strategilor, se discuta aprins cum să fie dat ăla jos de acolo, ca să se ducă toată lumea asta acasă, că or mai fi având şi alte treburi decât să stea aici cu ochii beliţi, aşteptând nici ei nu ştiu ce. Ideea ca pe viitor să fie dresate pisici agresive care să-i dea jos pe cei urcaţi pe stâlpi nu a prins teren. Pentru instruirea unei asemenea pisici, spun specialiştii, este nevoie de cel puţin cinci luni de muncă intensă. Or, noi avem nevoie de o pisică chiar acum, să rezolvăm cazul care se desfăşoară sub ochii noştri!

Au fost aduşi la faţa locului specialişti străluciţi în arta negocierii cu indivizi implicaţi în acte extremiste, dar nu s-a obţinut niciun rezultat.

Cineva a propus să fie aduse tunurile cu apă şi udat gherţoiul până o să-l prindă tusea şi pneumonia. Că atunci n-o să mai aibă încotro şi o să se dea jos de bunăvoie, fără să se mai roage cineva de el. Alţii au propus gazarea, dar au fost proteste din partea celor care o considerau o metodă inumană. După cât se vede, mintea omenească e grozavă. Este de ajuns ca un oarecare să propună o drăcie, şi imediat se va găsi unul care să propună o drăcie şi mai mare.

*

Pentru că individul devenea tot mai violent acolo, în vârful stâlpului din faţa palatului prezidenţial, pentru că-şi tot băga pistolul în gură, ameninţând că se omoară, şi întrucât mulţimea începuse să fie nemulţumită că nu se întâmplă nimic mai ca lumea, precum şi din o mie de alte motive, preşedintele, inspirat de ideea cu pisicile agresive, a dat ordin, de unde stătea ascuns, să fie adusă aşa-zisa pisică blondă şi să se termine naiba odată tărăşenia asta împuţită.

După ce şi-a ales rochia cea mai potrivită, cu un decolteu prin care se vedeau doi sâni minunaţi pentru care, se zice, s-au sinucis o mie de masculi labili psihic, după ce şi-a rujat buzele şi după multe alte farafastâcuri muiereşti, blonda a fost înălţată cu o platformă de pompieri până aproape de ehomoi, cu care a început un dialog în şoaptă. Nimeni n-a putut afla ce au vorbit cei doi, deşi unii cred că ea a rostit dulci vorbe înşelătoare de amor. Dar se ştie că, atunci când a fost coborâtă, blonda a spus că ehomoiului i s-a făcut sete şi că trebuie să i se dea, ca măsură umană, o cană cu apă.

Trei agenţi din serviciile speciale, îmbrăcaţi în bucătari, s-au repezit să-i îndeplinească dorinţa. În doi timpi şi trei mişcări, o cană mare decorată cu motive naţionale, plină cu ceai îndulcit cu miere de albine, a ajuns în vârful stâlpului unde ehomoiul, văzând că începe să aibă succes şi toate dorinţele i se îndeplinesc, a mai cerut să i se dea şi ceea ce merită din plin şi dintotdeauna, adică să fie pus el în locul Preşedintelui. Dacă nu, va trece la masacrarea oamenilor! Şi, ca să fie cât mai convingător, a început să învârtească pistolul pe deasupra capului cu o măiestrie pe care nu i-o bănuise nimeni până atunci.

Ca să nu mai lungim vorba: rezolvarea problemei a venit de acolo de unde nu se aştepta nimeni. Nemernicii de bucătari îi turnaseră în cana cu ceai un laxativ extrem de puternic! Aşa că pe ehomoi l-a apucat o cufureală de zile mari şi, de teamă că o să se facă de râsul lumii, s-a dat jos singur de acolo. Ajuns pe pământ, a plecat agale, ca tot omul care şi-a împlinit misiunea. Dar când a ajuns în preajma unor boschete, a luat-o la fugă gemând şi s-a ascuns acolo. Bănuim de ce. Apoi nu s-a mai auzit vreodată de el, de atunci şi până în ziua de azi.

SUNT ZILE parcă anume lăsate de Cel care organizează Timpul să se desfăşoare sub semnul lipsei de pudoare, mai de-a dreptul zis, sub semnul sexului. Într-o astfel de zi, aceasta despre care povestesc, Haralambie s-a trezit cu ochii cârpiţi de somn pentru că toată noaptea şi-o petrecuse la lumina unei veioze chioare, citind o carte a unei smintite, că altfel nu i se poate spune, pe numele ei Haralamba, care povesteşte cu guriţa ei cum a plecat din Elveţia, ţară civilizată, şi s-a dus într-o ţară africană bântuită de căldura cea mai a dracului, de muşte şi de gunoaie şi s-a îndrăgostit, nitam-nisam, de un localnic negru ca tuciul, dar frumos al naibii – după cum îl descrie pe proprie răspundere chiar povestitoarea – îmbrăcat doar într-o pânză înfăşurată în jurul şoldurilor, de sub care, când ăsta făcea paşi, i se vedea ditamai salamul bălăngănindu-se. Furios, nici el nu ştie de ce, Haralambie n-a mai rezistat să citească până la sfârşit cartea şi să vadă ce a mai făcut pramatia.

Aici putem interveni noi cu propria poveste despre Haralamba când era doar fetiţă. Habar n-am cum o să reacţioneze Haralambie la povestea noastră. Aşadar, fetiţa

Haralamba ţopăia într-un picior, repetând veselă poezia una-mija-tutu-mija, trei ori opt şi-un sticlop, şi-o bobiţă măzărică, lim-pom-pic, talpă mică de voinic. Scena se petrece în faţa unui bloc cam jerpelit, un bloc pentru familii sărace. De la unul din balcoanele de deasupra, băieţii vecinului o cheamă să se urce până la ei în casă pentru a se juca împreună. Dar se pare că Haralamba, la cei optnouă ani ai ei, nu este atât de fraieră încât să se lase păcălită, nu vin, zice ea, că voi vreţi să mă futeţi iar! Băieţii ăştia sunt, într-adevăr, nişte urâcioşi şi nişte neastâmpăraţi, fac tot felul de blestemăţii şi nici măcar nu se duc la şcoală. Degeaba insistă ei, căci n-o pot păcăli pe Haralamba!

Ascultând ascuns, din balconul său, discuţia dintre băieţi şi Haralamba, Haralambie abia se abţine să nu strige tare ca să-l audă toată omenirea: totul e sub semnul sexului! Îşi aduce aminte cum, de curând, într-o zi mai spre seară, a văzut doi bătrâni pupându-se pe o alee din parc. Bătrânilor nu le stă bine să se pupe în public, nu-ţi provoacă niciun fel de poftă! Ce naiba! Nişte boşorogi care cred că nu mai există nimeni, în afară de ei, pe lumea asta! Moşul a pupat-o cu atâta sete, încât i-a smuls proteza din gură. Se pare că asta s-a întâmplat, din moment ce baba a dat un ţipăt de surpriză.

ÎN ORAŞUL MEU există doi doctori, pot s-o dovedesc cu documente, unul se numeşte Fălcuţa, iar celălalt Ştirbeanu. Nume predestinate, pentru că amândoi sunt dentişti. Lumea le spune dinţari. Oameni serioşi, meseriaşi de mâna întâi, cu cabinete cu firmă la intrare, prinsă în cuie şi, în mod sigur, după părerea mea, niscaiva amante rămase cu gura căscată în faţa lor. Că aşa e la dentist!

N-aş vrea să creadă cineva că am inventat aceste nume. Dacă o făceam, aş fi spus că mai există şi alţii cu nume ciudate ca ale lor, de exemplu Gingie, sau Limbă, sau Buză. Ehe, câte nume nu pot fi inventate! Dar ăştia doi de care am amintit chiar există în carne şi oase!

Ei, şi-acuma e acuma! Pe vremuri, la Marcona îşi făcuse cabinet medical unul (nici până astăzi nu se ştie dacă era chiar doctor!) care se numea, nici n-o să vă vină să credeţi, Dinţescu. Da! Dinţescu! Trebuie să precizez că asta se întâmpla demult, poate că el este primul om de la care marconezii au aflat că dinţii stricaţi se mai şi repară. Până atunci, nu se ştia decât că un dinte care doare sau este cariat trebuie scos. Cu asta se ocupa unul, Sotir, fierarul satului. Avea un cleşte mic, făcut de el, te aşeza pe o buturugă în bătătură, te crăonea până îţi

dădea dintele afară şi gata! După care te sfătuia să tragi o duşcă mare de ţuică tare, ca să nu se infecteze rana.

Dinţescu ăsta îmbrăca dinţii oamenilor. Îi făcea frumoşi. Luceau de-ţi luau ochii, nu ştiu ce metal era ăla, dar tare frumos era, căci arăta ca oţelul inoxidabil. Se înţelege că îmbrăcatul ăsta al dinţilor costa ceva bani, aşa că nu-şi permiteau luxul decât cei cu dare de mână.

Aceia care trecuseră prin mâinile lui Dinţescu umblau mai mult rânjiţi, ca să li se vadă, spre cinstea lor, podoaba din gură. Era o mare fală să ai dinţi de fier! Moda, încet, încet, i-a cuprins şi pe sărăntoci. Făceau ce făceau şi se duceau la Dinţescu să-şi pună dinţi lucitori, chiar dacă dinţii lor naturali nu aveau nicio stricăciune şi ar fi putut să-i mai servească fără probleme până la sfârşitul vieţii lor. Aşa că Dinţescu s-a pus pe treabă. Pilea şi îmbrăca dinţi cât era ziua de mare. Pare de necrezut, dar, dintr-un ţinut atât de mic, cum e Marcona, a scos atâţia bani încât l-au apucat plictisul şi lenea. Şi-a cumpărat o casă la Bucureşti şi dus a fost!

A venit altul în locul lui. Pe ăsta îl chema Gae. Gae! Nici Dinţescu, nici Ştirbeanu, nici Fălcuţa! Şi nici nu mai era ce fusese Dinţescu! Dinţii făcuţi de el nu mai străluceau atât de tare. Nu are material bun, ziceau marconezii. Şi lucrurile s-ar fi oprit la această afirmaţie dacă nişte muieri n-ar fi observat că începuseră să le ruginească dinţii în gură. Gae îi făcuse din tablă de la cutii de conserve! S-au dus femeile la el, dom'le doctor, ne ruginesc dinţii, nu e nimic, le-a zis el, frecaţi-i şi voi cu tix! Tix era un detergent abraziv pentru spălarea vaselor la bucătărie. Spălaţi-i cu tix!

Eu am plecat la şcoli, nu ştiu cum s-a terminat conflictul atunci. Dar povestea, uite, a rămas! Încă mai sunt marconezi care nu l-au uitat pe Gae dinţarul!

PENTRU CĂ totul se petrece în vis, nu-mi dau seama dacă tipul ăla din cartea de istorie, care a aşezat un măr pe creştetul fiului său, după care a tras cu arcul de la vreo sută de metri şi a străpuns mărul cu săgeata, se numea... Ceea ce nu era chiar aşa de ciudat, pentru că...

Aşadar, cum ziceam, lucrurile se petreceau în vis: eu eram fiul, habar n-am cine era ăla care trebuia să tragă cu arcul; de fapt, îmi aşezase mărul pe umeri şi capul deasupra mărului. Cam aşa mi se întâmplă tot timpul în viaţă... Unde s-a mai pomenit aşa ceva?

Vremea era friguroasă şi burniţa mărunt. Recunosc, îmi era teamă că tipul n-o să nimerească mărul, ceea ce, de fapt, s-a şi întâmplat: săgeata m-a lovit în gleznă! Cu toate astea, aşa cum se obişnuieşte, publicul setos de sânge se bucura de păţania mea şi îl îndemna pe arcaş să mai tragă încă o dată, măcar încă o dată.

M-am speriat şi am luat-o la fugă, încercând să-mi reaşez, din mers, capul pe umeri, acolo unde îi era locul. Iar mărul să-l aşez deasupra capului, nu invers. Nici

până în ziua de azi nu-mi dau seama dacă am reuşit. Atâta doar că am rămas cu o spaimă faţă de mere. Cum văd un măr roşu, sunt în stare să depăşesc toate recordurile la alergări pe suta de metri plat şi garduri! Cel mai greu, când fug, este să cotesc la dreapta sau la stânga. Foarte greu! Nu ştiu care om de ştiinţă n-a avut de lucru şi a inventat inerţia, care mă încurcă grozav! Datorită inerţiei, aproape întotdeauna iau curbele în linie dreaptă! Fără inerţie, atât lumea visului, cât şi cea reală ar fi arătat cu totul altfel!...

PUŢINĂ LUME ştie ce este o „gaură de vierme“. De aceea, o să încerc să explic eu, deşi vor fi unii care vor zice că fac pe deşteptul şi că pe ei să-i las în pace cu tâmpenii de-astea ştiinţifice. Există chiar şi o teorie conform căreia oamenii de ştiinţă cei mai mari sunt nişte tâmpiţi. Mă rog!

„Gaura de vierme“ este o dimensiune în timp. Acum fiţi atenţi la explicaţie! Am o coală mare de hârtie. Marchez pe ea două puncte, la distanţă cât mai mare între ele. Pe unul din puncte scriu „Andromeda“. E vorba de Galaxia Andromeda, sau, mă rog, Steaua Andromeda, ce-o fi ea — că nu prea mă pricep la astronomie. Pe celălalt punct scriu „Eu“, adică eu, cel care scriu aici. Ca să ajung de la punctul în care am scris „Eu“ până la punctul în care am scris „Andromeda“, cu pasul meu de pământean limitat în posibilităţi, am nevoie de, să zicem, o mie de ani. Indiferent dacă merg pe jos ori cu autoturismul cu care tocmai m-am buşit săptămâna trecută de un gard. Deci, o mie de ani!

Dar cine trăieşte o mie de ani? Nimeni. Iar distanţa de parcurs dintre cele două puncte „Andromeda“ şi „Eu“ este enormă! Fratele meu cititor, enormă!…

Atunci apelez la un artificiu inventat de un matematician deştept foc, dar cam diliu. I-am uitat numele. Îndoi foaia de hârtie care, bineînţeles, este foarte subţire, în aşa fel încât cele două puncte, „Eu“ şi „Andromeda“, să se suprapună. În acest moment, distanţa dintre ele, enorma distanţă practic a dispărut! E zero! Iar timpul nu mai există. Cele două puncte s-au suprapus. Pot să trec cu uşurinţă dintr-un punct în altul, dintr-un timp în alt timp. Asta e „gaura de vierme“! Nu trebuie decât un singur pas ca să trec din „Eu“ în „Andromeda“. Îmi pun rucsacul în spinare şi mă pregătesc să fac pasul. Numai că exact în momentul ăsta apare un poliţist de la serviciul circulaţie rutieră, care vrea să mă chestioneze în legătură cu întâmplarea de săptămâna trecută, când m-am lovit cu autoturismul de un gard. Cum s-a întâmplat? Eram beat? Mai eram cu altcineva în maşină? A fost cineva rănit? A murit cineva?

Încerc să-i explic agentului de circulaţie că nu prea am timp, deoarece vreau să traversez „gaura de vierme“, adică distanţa dintre punctul „Eu“ şi punctul „Andromeda“. Auzind expresia „gaura de vierme“, poliţistul crede că îmi bat joc de el, că-l ironizez. Ceea ce legea interzice, ba chiar pedepseşte cu ani grei de puşcărie. Ce ne-am face dacă toată omenirea asta, în loc să coopereze cu poliţiştii, s-ar apuca să-i miştocărească?

Ca să-l fac să înţeleagă situaţia în care mă aflu îi explic pe îndelete cum devine chestiunea şi chiar îl invit să facem amândoi pasul în cele două puncte suprapuse.

Curios din fire ca orice om normal, poliţaiul a acceptat. Cât ai clipi din ochi, am ajuns amândoi din „Eu“ în „Andromeda“! Într-o secundă sau mai puţin, am parcurs o distanţă de o mie de ani! Ori poate chiar mai mare.

Ideea salvatoare îmi vine imediat ce am ajuns în „Andromeda“. Îl las pe omul legii acolo, să admire peisajul minunat, iar eu, fără ca el să bage de seamă, fac pasul înapoi, în „Eu“. După care, cu un fel de sadism inexplicabil şi de care nu mă ştiam în stare, îndoi la loc coala de hârtie, o fac plană ca la început.

Acum, cele două puncte, „Eu“ şi „Andromeda“, sunt din nou depărtate. Atât de depărtate! La o mie de ani distanţă!

Probabil că şi în momentul ăsta agentul de circulaţie, încântat de peisajul din Galaxia Andromeda (sau ce-o fi ea, că nu prea mă pricep la astronomie!), se întreabă unde naiba am dispărut. Nu de alta, dar trebuia să-mi încheie un proces-verbal de amendă pentru că săptămâna trecută m-am lovit cu autoturismul de un gard. Şi poate chiar eram beat!

HAMLET ESTE numele unei piese de teatru scrise de un avocat celebru chiar şi astăzi, deşi a trecut atâta amar de timp. El se numeşte Shakespeare şi face o strălucită pledoarie pentru apărarea în faţa umanităţii a unui criminal latent, marcat profund de propriile slăbiciuni şi cu un subconştient bolnav până la putreziciune. Hamlet este un individ labil psihic, care trăieşte în lumea fantomelor. O lume plină de crime odioase care n-ar avea alt rost decât să-i justifice lui omorurile la care se dedă în finalul piesei. Nu este exclus ca Hamlet să fi fost un consumator de halucinogene înrăit.

Se pare că una dintre motivaţiile piesei ar fi marile interese financiare aflate la mijloc, ceea ce face ca avocatul să uzeze de toate tertipurile meseriei pentru a-l transforma pe acuzat în victimă, aşa că piesa se încheie cu un Hamlet ucis mişeleşte de un vârf de spadă otrăvit. Ce vremuri, dom'le, ce vremuri mai erau pe-atunci! Să umbli tot timpul, indiferent cine erai, cu spada la tine, ditamai cuţitoiul agăţat la şold! Ce vremuri!…

Adevărul este că, pentru a scăpa de rigorile legii, criminalul Hamlet a fugit cu toţi banii aflaţi în vistieria

statului, într-o insulă aproape pustie, uitată de Dumnezeu, departe de lume, unde s-a însurat cu o băştinaşă buzoasă şi a trăit până la adânci bătrâneţi. A murit otrăvit, dar nu de un vârf de spadă, cum reiese din piesa lui Shakespeare, ci muşcat de un păianjen veninos. Lucrurile astea nu le zic din capul meu, există destule documente care să-mi confirme spusele!

Abil ca orice avocat de clasă, autorul piesei profită de naivitatea noastră, a celor care citim piesa sau o vedem pe scena teatrului, prezentându-ne un Hamlet iluminat, cu studii profunde, îndoctrinat de mari valori morale, sensibil şi iubitor. Totul ca să poată fi ascunse după perdea pornirile lui asasine înnăscute, despre care facem noi vorbire aici.

Piesa este inspirată din fapte reale sută la sută.

Cu experienţa istorică pe care o avem deja, ne putem da seama cu uşurinţă că lucrurile nu s-au schimat nici măcar cu o centimă în aceste sute de ani care au trecut de la întâmplarea respectivă şi până astăzi. Aşadar, nimic nou! Un nou Shakespeare nu ar mai avea ce să inventeze.

M-A SUNAT la telefon verişoara mea din America. Se vede treaba că nu are somn! Pe la ei trebuie să fie ora cam două noaptea. Chestie de fus orar. La capitolul ăsta suntem mai tari decât americanii, la noi se face ziuă înaintea lor!

Când am auzit telefonul sunând, m-am enervat puţin întrebându-mă cine mă deranjează. Eram surescitat întrucât, cu puţin timp în urmă, tocmai urmărisem la televizor un film documentar excepţional despre o expoziţie de pictură care m-a emoţionat până la lacrimi. O lume a culorilor şi a formelor care ating sublimul şi pe care, văzând-o, îţi vine să te sinucizi, marcat de micimea ta. Asta poţi să păţeşti!

După filmul ăsta, eram atât de transportat, trăiam o descriptibilă reverie şi aş fi vrut să rămân aşa pentru veacul veacurilor. Dar ceva asasin, ceva întunecat, ceva ce poate fi numit contrariul absolut al reveriei, m-a sustras din starea de visare: m-a apucat pântecăraia şi a trebuit să mă cărăbănesc de urgenţă la closet! Of, Doamne, de ce, atunci când l-ai creat pe om, nu l-ai ferit de pacostea asta?

Apoi a venit telefonul verişoară-mii din America. Auzind-o pe huhurează, pe insomniacă (repet, la ea este cam ora două noaptea!), cât de veselă este, nu m-am putut abţine să nu o temperez, povestindu-i mizerabila mea păţanie petrecută doar cu câteva minute înainte de a mă suna ea la telefon. Dar nu cred că a înţeles mare lucru, pentru că m-a întrebat cine este pictorul ăsta de zici că e aşa de important, e cumva rudă cu noi?

Ei bine, la o aşa întrebare, dacă n-ar fi verişoară-mea, aş scrie aici că e incultă. Dar mă abţin! Aşa că, în loc să încerc să-i explic cine este pictorul, am întrebat-o dacă a fost vreodată la un muzeu, la vreo expoziţie acolo, la ei, în America. Ei, dragă vere, mi-a zis ea, m-aş fi dus dacă nu aveam un job! Aici toată lumea are un job. Lucrează ca să scoată un ban. Nu ai timp de expoziţii şi muzee! Aici toţi oamenii muncesc. Nu munceşti, n-ai!

Simţind că sunt pus pe harţă, mi-a zis că a luat-o somnul şi că la ea e ora două noaptea. Şi că se duce să mai prindă două–trei ore de somn până dimineaţa. Şi s-a dus.

PENTRU ANUL ăsta, clarvăzătoarea bulgară Vanga prevede începerea unui eveniment destul de important, dacă stau să mă gândesc: un nou război mondial! Da, nici mai mult, nici mai puţin! O fi al treilea? O fi al patrulea? Al câtelea oare?

Informaţia asta îmi vine într-un moment nasol! Tocmai beau nişte tărie a dracului de scârboasă. Nişte whisky. E nevoie şi de fraieri ca mine care să bea tot felul de spurcăciuni de-astea.

Dar nu doar bulgăroaica zice despre inevitabilul război, ci şi unul Nostradamus, un tip plecat pe vremuri, din cauza sărăciei, de pe plaiurile noastre, ajuns într-o ţară al cărei nume nu-l dau aici, uite-aşa, de-al naibii! Şi care a zis şi el că prin noiembrie anul ăsta, gata începe balamucul cu puşcoace, bombardele atomice şi arme bacteriologice. Habar n-am de unde ştie el de bomba atomică, pentru că încă nu se inventase pe vremea lui.

La radio se anunţă că o actriţă mare, nu-i dau numele pentru că eu nu sunt agenţie de publicitate, întrebată fiind ce pastă de dinţi foloseşte de are dinţi atât de

minunaţi, a recunoscut că n-a folosit niciodată aşa ceva, dar îşi curăţă zilnic dinţii cu mâneca de la pulovăr.

Măi, futu-i mama mă-sii!

Whisky-ul e groaznic! Arde la maţe! Unii îl beau cu gheaţă, dar de unde să iau gheaţă la ora asta, că e miezul nopţii? A, uitasem un amănunt: Nostradamus zice că pe la noi, în Marea Neagră, va fi o chestie, n-am înţeles cum îi zice, oricum, ceva cu mult hidrogen sulfurat, ştiţi ce e ăla, ceva ce pute îngrozitor a ouă clocite sau a ce ţi-a scăpat din izmene după ce ai mâncat iahnie de fasole, vor fi falimente, încălzire globală, de-a dreptul prăjeală ca la mama ei, crize economice, cutremure multe în Rusia (lasă să fie şi la ei!), cataclisme în SUA (o s-o feştelească yankeii!), se dărâmă o clădire uriaşă la Moscova, eu beau whisky. Ptiu, ce băutură scârboasă! Chestia cu hidrogenul sulfurat din Marea Neagră, eheee!… Acesta este inflamabil şi se găseşte în cantităţi uriaşe. Dacă vreun inconştient ar umbla cu băţul de chibrit aprins pe acolo, s-ar produce o explozie cât toate hiroşimele la un loc. Dar nu de explozie vor muri oamenii, dacă vor muri, ci din cauza mirosului de băşină al gazului ăstuia nenorocit, ce va invada lumea.

Whisky se va găsi tot timpul! Şi înainte, şi după explozie. E scârbos la gust, dar n-avem ce face! Omenirea se pregăteşte să nu moară!

CUM A SCĂPAT doamna Violeta de necaz.

Nu se ştie de ce, din an în an auzea tot mai slab. Până într-o zi când iubitul ei soţ a făcut-o să înţeleagă că va da divorţ de ea, pentru că nu poate convieţui cu o surdă.

Panică mare, aşa că doamna Violeta (ce nume frumos!) a renunţat la sentimentul de jenă care o ţinea pe loc şi s-a dus, la cine credeţi? la doctorul Ştefan, cunoscut specialist în chestiunea urechilor. La doctori ginecologi mai fusese ea, dar ăştia nu-i rezolvaseră problema auzului. La urechişti nu fusese niciodată, Doamne fereşte, ce să caute acolo dacă nu are nevoie de vreo întrerupere de sarcină?

Doctorul Ştefan i-a ţinut, mai întâi, o prelegere despre ureche şi, dacă nu cumva se înşală doamna Violeta, a făcut şi nişte aluzii, analogii, comparaţii, nici nu ştiu cum să le zic, cu vaginul dumneaei. Dar, trecem peste asta!

Doctorul Ştefan i s-a uitat în urechi şi a descoperit nişte dopuri (sau doape, nici asta nu ştiu cum se spune în limbaj medical!) de ceară. Tari ca betonul. De când

nu… a vrut să întrebe el, dar s-a oprit la timp, se înţelege că a vrut să o întrebe pe doamna Violeta de când mama naibii nu s-a mai spălat în urechi. Întrebare jenantă, dar doctorul Ştefan este un om de mare bun-simţ!… S-a oprit la timp!

A dat cu jeturi de apă, a pompat, a scormonit şi i-a scos din ambele urechi nişte cocoloaşe de ceară exagerat de mari! Uriaşe!

De-atunci, doamna Violeta aude ca pe vremea când s-a născut. Dar acum face pe surda. Vrea să audă ce porcării şi înjurături îi adresează scumpul ei soţ, convins că are o nevastă surdă ca lemnul. Că aşa sunt bărbaţii ăştia, nişte porci! Dacă ai şti ce le poate ieşi din gură!…

AVEREA BUNICULUI lui Haralambie era o cioară şchioapă. Pentru că o iubea foarte mult şi credea în viitorul ei, încerca să o înveţe engleza, dar făptura nu se prea îndemna cu studiul. De altfel, nici cu sanscrita nu o ducea mai bine. Pentru sensibilizarea vieţuitoarei, bătrânul o punea să asculte arii din „Trubadurul" de Verdi, folosindu-se de un patefon de pe vremuri, care gemea de bătrâneţe. Când a murit, a lăsat cioara moştenire fiului său care se numea Haralambie.

Mai pragmatic din fire, Haralambie Fiul a vândut cioara şchioapă pe bani buni şi a investit totul într-un cabinet de consultanţă. Conştient că forma şi nu fondul problemei contează, Haralambie Fiul şi-a angajat un secretar pe care l-a însărcinat cu primirea clienţilor, înregistrarea petiţiilor şi stabilirea orelor de audienţă. Multă lume ar putea să creadă că secretarul era un mustăcios ursuz îmbrăcat după moda portarilor de la hotelurile de lux vieneze. Dar se înşală! Încă nu se ştie dacă a apelat vreodată cineva la serviciile cabinetului de consultanţă.

Haralambie Nepotul, fiul lui Haralambie Fiul şi nepotul lui Haralambie ăl Bătrân, are o fire la fel de sensibilă

şi preocupări la fel de subtile ca înaintaşii săi. Singurele informaţii pe care le am despre nepot sunt de la un plutonier-major dat afară din armată pentru că scria poezii în timpul serviciului (proaste, ce e drept!), în loc să-şi cureţe zilnic pistolul din dotare, care ajunsese o ruginitură. N-ai mai fi putut omorî cu el nici măcar o muscă!

Plutonierul a povestit cui a vrut să-l asculte că Haralambie Nepotul are o pasiune devoratoare: autografele! Cumpără cărţi cu grămada, scrie pe ele dedicaţii şi autografe ca şi cum ar fi fost scrise chiar de autorul cărţii, apoi le vinde colecţionarilor înrăiţi. Până acum, nimeni n-a observat şmecheria, dar există acest risc întrucât dedicaţiile şi chiar şi semnăturile seamănă între ele, fiind scrise de aceeaşi mână.

Astfel, Haralambie „posedă" o dedicaţie chiar din partea a lui Molière, pe un exemplar din ediţia bibliofilă a piesei „Avarul".

Cea mai valoroasă carte din ciudata „colecţie" a lui Haralambie Nepotul este „Iliada", un exemplar unic, cu poza autorului pe copertă, dar cam terfelit pe la colţuri din cauza mâinilor care l-au tot răsfoit în ultimele două mii de ani. Pentru scrierea autografului, Homer a folosit o cerneală albastră, puţin cam spălăcită. Totul autentic sută la sută! Şi scris cu o peniţă metalică aşa cum încă mai folosesc unii notari bătrâni de pe la noi, care fac alergie când văd un stilou sau o maşină de scris. În poza de pe copertă, Homer are o barbă mare.

UN LUCRU extrem de important pe care l-am aflat chiar astăzi despre mine!!!

O, biete suflete ce existăm şi trăim fără să ştim ce suntem, dacă suntem sau dacă trăim cu adevărat!

Oamenii de ştiinţă din vârful moţului, adică cei mai cei, au constatat existenţa fenomenului de „inseparabilitate cuantică", adică un ceva care poate fi numit fenomen, care este foarte surprinzător şi ţine de domeniul cuanticii. Ăsta sună cam aşa: „Există perechi sau grupuri de trei sau mai multe particule elementare, în mod misterios dependente unele de altele. Două particule pot fi la mii de kilometri distanţă una faţă de cealaltă şi totuşi o acţiune asupra uneia dintre ele produce instantaneu efecte asupra celeilalte, ceea ce înseamnă că viteza de deplasare a informaţiei depăşeşte viteza luminii în vid".

Susţinută cu mare îndârjire şi cu argumente serioase de cei mai mari savanţi, această inseparabilitate cuantică este caracteristică, bineînţeles, şi particulelor din care este făcut corpul omenesc. Nu este obligatoriu ca aceste particule să aibă cunoştinţă una de alta. Un caz aflat la

îndemâna noastră este chiar cel al lui Haralambie şi al Haralambei. Ei n-au habar unul de altul.

Dacă pe o particulă o doare o măsea, se va întâmpla ca şi pe particula ei corespondentă să o prindă junghiurile, zvâcniturile şi să aibă arsuri ca de jar în falcă. Un exemplu: Haralambie simte un fior în oase, în toate cele câteva sute de oase care-i compun anatomia şi scoate o exclamaţie la gândul că se apropie vertiginos anul Apocalipsei, Anul Sfârşitului Lumii. Poate o fi în 2012, să zicem, poate că asta se va întâmpla în 2014. Sau în 2114, de ce nu în 21114, naiba ştie! Ce e drept, semnele apropierii sunt clare şi indiscutabile! Indiscutabile!

La această exclamaţie (e vorba de cuvântul „indiscutabile") care nici măcar nu a fost rostită cu voce tare, ci doar ţipată pe muteşte în complicata reţea de pliuri din creierul lui Haralambie, deci la această exclamaţie Haralamba gândeşte aproape instantaneu şi bineînţeles simultan: lui Jan Juju, consăteanul lui Galileo Galian, i-a apărut o gâlmă într-un vers (tipul este un înfocat poet). Nu într-unul oarecare, ci într-un vers cu rimă, care promitea să devină perfect din punct de vedere literar. Ce altceva ar putea să însemne această gâlmă? s-a întrebat Haralamba, ce altceva decât un semn al Apocalipsei? Părându-i totuşi rău ca omenirea să dispară dintr-odată nitam-nisam, oricât de ticăloasă este ea în prezent, Haralamba şi-a zis că nu se poate aşa ceva! E inadmisibil! Inacceptabil! Poate că o fi vorba doar de o părere de-a ei pornită din visul pe care l-a avut azi-noapte, când se rătăcise prin Germania, nu mai ştia să se întoarcă acasă şi încerca să se descurce într-un fel sau altul, deşi habar n-avea să vorbească vreo limbă străină, lucru atât de necesar în asemenea situaţii, când necunoaşterea unei alte limbi nu este

altceva decât o jenantă infirmitate. Ce e drept, Haralamba încercase mai demult să înveţe rusa şi chineza de la una, Tanţa, care se dovedise, până la urmă, să fie vrăjitoare, pentru că făcea tot felul de moşmoande şi farmece ca să-i fure Haralambei amanţii.

Da, este adevărat, Haralamba remarcase mai multe semne prevestitoare ale Marelui Sfârşit: o pisică a murit călcată de o maşină (pisica era neagră!), pe ea a durut-o toată ziua un picior ceva mai jos de genunchi, stângul, a fost interzis, la nivel european, consumul de mărar şi canabis, iar în altă zi şi-a pierdut cheile de la complicatul atelaj primit în dar de la Primărie pentru îndeplinirea unor activităţi de salubritate (ridicarea gunoaielor, desfundarea canalelor, strânsul frunzelor şi chiştoacelor de ţigări răspândite pe străzi şi, nu în ultimul rând, a milioanelor de pungi de plastic).

Simţind de la distanţă păsurile, dar şi optimismul Haralambei, şi în conformitate cu principiile emise de savanţii de care am amintit puţin mai înainte, Haralambie se întreba, mai mult ca să-şi facă singur curaj, de ce trebuie să ne temem noi de Apocalipsă în loc să ne bucurăm? Pentru noi a fost o mare neşansă, gândea el, faptul că nu ne-am născut la Începutul Lumii. Să vedem cu ochii noştri cum s-a întâmplat totul şi, eventual, să fi pus umărul la Marele Început. Poate că, prin contribuţia noastră, lumea în care trăim acum ar fi fost mai puţin infirmă, mai bună, nu atât de ticăloasă de-ţi vine să pui bomba atomică pe ea şi să o faci zdrenţe! În schimb, acum avem şansa să fim prezenţi la Marele Spectacol al Sfârşitului Lumii (ce noroc poate fi mai mare?) şi nu doar de a-l vedea, dar şi de a participa direct. Există ceva mai minunat decât să fii erou şi contemporan al acestui Moment Magnific?

La asemenea gânduri alese ale lui Haralambie, Haralamba, emoţionată până la lacrimi, nu a găsit un alt răspuns mai bun decât să aplaude furtunos. De când se ştie, i-au plăcut aplauzele din sălile de spectacole, cu excepţia situaţiilor când, din prea mult entuziasm, unii spectatori tropăiau din picioare şi fluierau mitocăneşte. Plăcerea nu este totuna cu lipsa de maniere!

Haralamba a aplaudat îndelung, şoptind copleşită de sentimente ce nu pot fi traduse prin cuvinte: o, ce om deştept, o, ce bărbat minunat!

Se înţelege că se gândea numai şi numai la Haralambie. Altfel cum? Sufletul ei nu mai poate aparţine altcuiva, deşi nimeni nu îi poate spune dacă îi va fi dat vreodată să se întâlnească faţă în faţă cu Haralambie.

ORA DOUĂ noaptea. M-a sunat din nou verişoara mea din America. Fata asta e dilie, ea nu pricepe că, pe aici, oamenii dorm la ora asta! Este adevărat că pe la ei trebuie să fie cam ora şase după-amiază. Americanii muncesc şi când noi dormim. Se prea poate ca asta să fie explicaţia că au ajuns aşa de înstăriţi!

M-a sunat să mă întrebe ce mai fac. Bine, am zis. Am fost astăzi la farmacie să-mi cumpăr nişte ceai cardiac. Nu suport pastilele. I-am spus asta doctorului meu şi mi-a zis atunci, bea ceaiuri, mă! Ca să-l enervez l-am întrebat domnule doctor, dacă beau ceaiuri, mă fac bine? Nu ştiu, mi-a zis, întreabă-l pe popa!

I-am povestit verişoară-mii din America discuţia avută cu doctorul. Şi faptul că s-a purtat cu mine mârlăneşte. Verişoară-mea din America a zis omaigod! În America, dacă nu zici omaigod de cel puţin două ori în interval de cinci minute, te dau ăia afară din ţară, cică să fugi de-aci, emigrant prost ce eşti! Verişoară-mea respectă legea şi are un mod încântător de a zice omaigod, îşi ţuguie buzele uite-aşa! Şi se uită cu o privire pierdută spre cer.

Farmacista mi-a adus cutia cu ceaiul cerut şi am întrebat-o dacă este cardiac pentru inimă, la care ea a zis da, e cardiac pentru inimă, chiar pentru inimă, şi mi-a explicat cum se prepară. Dar cardiac pentru ficat aveţi? Că mă cam supără şi ficatul!

Fugi, mă, de-aci, nu se poate, a zis verişoară-mea din America, ba se poate, i-am zis eu, este chiar de-adevăratelea, aşa i-am zis, eu nu mint, omaigod, a zis verişoară-mea!

Şi ce a zis farmacista când ai întrebat-o dacă are ceai cardiac pentru ficat? Nu-mi aduc aminte ce a zis, dar abia m-am abţinut să întreb dacă are ceai cardiac pentru gleznă, că m-am lovit mai demult la un picior, când mă jucam cu o minge, şi am rămas cu o gogoaşă umflată la locul cu pricina.

Discuţia s-a încheiat cu constatarea făcută de verişoară-mea din America, anume că nu eşti sănătos la cap măi băiatule! Iar eu nu am mai avut niciun motiv să o contrazic, recunosc această realitate cu care mă confrunt zilnic. Omaigod! Dar ce să fac? Ceai cardiac pentru cap n-am auzit să existe! De unde să iau? Cu ce să mă fac bine? Omaigod!

NU ORICINE se aşază pe o bancă în parc, priveşte visător în neant şi nu spune niciun cuvânt este şi poet. Aşadar, nici eu!

Stau, privesc, gândesc – nu gândesc, nu zic nimic. Şi nici n-am chef să zic ceva.

După un timp, vine şi el. Se aşază alături de mine, priveşte niciunde, nu ştiu dacă gândeşte, iar după un timp zice: ai văzut aseară la televizor chestia aia cu Vântu? Nu, zic eu, n-am văzut! E unu la noi, zice, care seamănă cu Vântu de zici că este chiar el. Picătură, nu alta! Şi şchioapătă ca Vântu ăla pe care-l căuta poliţia să-l aresteze acum vreo doi ani. Şi are mustaţă la fel ca el. M-am gândit să mă duc la poliţie, am doi veri acolo, să le spun unde să-l găsească. Poate aşa îi avansează pe ei în grad. Nu m-am dus şi bine am făcut că nu m-am dus! Mie Vântu nu-mi făcuse niciun rău. De ce să mă duc? Iar dacă nu m-am dus, ce era să fac, m-am interesat, carevasăzică m-am mai interesat şi am aflat că ăla de la noi nu e Vântu, pentru că nu-l cheamă aşa. Ehe! Cum crezi că-l cheamă? Dacă vrei, te ajut să ghiceşti. Uite, nu-l cheamă Furtună! Nici Vijelie! Hai, ai ghicit? N-ai ghicit. Păi e şi greu

cu numele astea! Am un văr din partea neveste-mii pe care-l cheamă Noru. Noru Dumitru. La Bucureşti e o actriţă pe care o cheamă Ploaie. Pe-ăsta, de am crezut eu că-l cheamă Vântu, îl cheamă Fulger! Fulger, domnule! Şi dacă ai şti ce neam mare e ăsta al lui Fulger! A, nu, Vântu nu este rudă de niciun fel cu ăştia ai lui Fulger care sunt nişte oameni aşezaţi, la locul lor, nu fură, nu mint, de-aia au rămas aşa săraci!

Adevărul este că, dacă stai pe o bancă în parc, ca un om fără treabă şi vremea e frumoasă, n-ar fi chiar imposibil să-ţi vină inspiraţia şi să te apuci să scrii vreo poezie. Una cât de mică. O poezioară, acolo! Două versuri, chiar şi un singur vers, dar să fie poezie! Ceva în genul vine vântu dintr-o parte, iarna-i ici, vara departe! Sau altceva, că p-asta cu vântu tocmai a scris-o nu ştiu cine…

CONSTAT cu uimire că oamenii vorbesc foarte mult, exagerat de mult la telefon. Şi nu o spun doar eu, au constatat-o şi statisticile care nu se feresc să arate că omenirea ar mai avea şi alte posibilităţi de a-şi consuma aiurea timpul, cum ar fi, de exemplu, cititul, fumatul, statul cel de toate zilele pe oala de la closet, vizionarea de filme lipsite de orice noimă, băutul cafelei care, se ştie, face atâta rău organismului uman etcetera etcetera.

Astăzi am vorbit la telefon o grămadă de timp cu Grigore Doi pe care, în ultimul timp, îl gratulez cu numele de Fratele Meu Grigore Cel Mare. Asta nu pentru că ar fi mai înalt sau pentru că este cu vreo zece ani mai bătrân ca mine, şi în niciun caz pentru că mi-a fost şef pe vremuri. Îi zic aşa pentru că chiar el mi-a declarat cu emoţie în glas, într-o zi cu soare (toate vorbele frumoase se spun doar în zile însorite!) că eu îi sunt mai mult ca un frate, că nici cu fraţii lui (are vreo trei) nu se înţelege aşa de bine cum se înţelege cu mine. Şi îl cred când zice asta, dovadă e faptul că chiar în momentul de faţă se află internat în spital la Paşcani. A fost în vizită la unul dintre fraţi, i s-a făcut rău şi acuma este la pat, cu perfuzii. Poate

s-or fi certat, îmi închipui eu, i-o fi zis careva ceva şi l-a enervat la inimă, i-or fi pus ceva în mâncare, cine ştie! De, ca fraţii! Acuma e în spital şi-mi spune că are nu ştiu ce, am uitat cum îi zice, oricum, ceva cu oză, gen tromboză, scolioză, prognoză, artroză, pietroză (să-mi fie iertat dacă pronunţ denumirile astea incorect, nu mă pricep la boli!), nevroză, cartofoză, pârţoză, popoză, că el are foarte multe. Are foarte multe boli! Şi le ştie pe toate cum se numesc, mai abitir ca un doctor cu vechime.

Zice: măi fratele meu, capul îmi este bun, dar m-a lăsat şasiul! Adică picioarele, cum s-ar zice, genunchii. Consider că n-am niciun motiv să-i atrag atenţia că pe toţi, când îmbătrânim, ne lasă genunchii şi credem că încă mai este ceva bun de capul nostru!

Aşadar, am vorbit cu Grigore la telefon, cum ziceam, o grămadă de timp. De fapt, mai mult ne întrebam unul pe altul dacă ne auzim, ceva în genul alo, mă auzi? nu prea te aud! dar tu mă auzi? alooo!… Eu îl auzeam, el nu prea. După îndelungi insistenţe, ne-am dat seama ce se întâmplă: în prima fază, eu ţineam receptorul la urechea cu care nu aud, că am una cam surdă, iar în a doua parte îl ţineam invers, cu microfonul la ureche şi receptorul la gură. De-abia în a treia fază, când am ţinut receptorul cum trebuie, ne-am înţeles câte un pic. Zicea că a povestit la toată lumea din spital despre mine, că una, că alta. Că sunt deştept şi nici n-am cum să fiu altfel din moment ce am citit toate cărţile scrise de el. Şi îi dau dreptate întru totul. Le-am citit!

La toată lumea a povestit. Ştie tot Paşcaniul de mine! Ce bine e să ai prieteni şi, mai ales, să se îmbolnăvească, să ajungă în spital unde să aibă timp destul ca să povestească despre tine! Te simţi alt om! Eşti cineva! Altfel,

dacă nu ai prieteni, nu se îmbolnăveşte nimeni, Paşcanii sau alt oraş din lumea largă n-ar avea cum să afle de tine şi rămâi un mare necunoscut. Adio celebritate! Poţi să fii cât de deştept şi de genial, atâta timp cât nu te cunoaşte nimeni, eşti nimeni! Nici chiar tu nu te cunoşti! Nu exişti! Eşti un zero până şi în faţa ta!

La un moment dat, a trebuit să întrerupem convorbirea deoarece Fratele meu Grigore cel Mare începuse din nou să nu mai audă. Probabil că, de data asta, schimbase el poziţia telefonului.

A VENIT domnul Zgrebu şi mi-a zis du-te mă ca să-ţi dea Sandu canistra aia cu benzină. Te aşteaptă afară. Zgrebu ăsta e un colonel. Anul trecut se îndrăgostise de o profesoară de desen mult mai tânără decât el. Tipa nu-l prea primea pe motiv că e burtos, iar el plângea pe la uşa ei să-i dea drumul în casă. Vreo câteva nopţi a dormit pe preşul de la uşa profesoarei şi n-a fost puţin lucru, pentru că era toamnă, răcoare, căzuse bruma, îţi dai seama.

Când am ieşit la poartă, domnul Sandu mă aştepta să-mi dea canistra de benzină, aia de tablă, vopsită în roşu, primită cadou de la un prieten, Moţoc, altul, nu ăla din piesa lui Alexandru Lăpuşneanu. Cu ăsta mă bătusem la tinereţe pentru o gagică cu care eu eram în cârlig. E tipul de om căruia i se pare tot timpul că bucăţica ta e mai mare decât a lui.

Domnul Sandu mă aştepta în stradă, canistra era cu benzină în ea. Cu omul ăsta eu nu am avut niciodată vreo relaţie şi de-aia m-am mirat să-l văd. Ştiu doar atâta, că are o fată blondă, dar nasoală, în Suedia, asta are un restaurant pe-acolo, iar el se duce pe la fie-sa, în

special vara, cam şase luni pe an, să o ajute la dat cu mătura prin restaurant şi să cureţe mizeriile făcute de clienţi. Sunt şi unii care vomită pe sub mese. Aşa că am avut toate motivele să mă supăr pe domnul Sandu, în special pentru faptul că a umblat în maşina mea fără să mă întrebe şi că a luat canistra de parcă o primise de la mă-sa. L-am admonestat şi i-am zis că e nesimţire curată ceea ce a făcut. I-am mai zis şi altele pe care, acum pe trezie, n-aş putea să le mai reproduc pentru că le-am uitat. Dumnealui a tăcut, n-a zis nimic. Ba nu, domnul Sandu şi-a cerut scuze într-un mod foarte politicos, a zis că merge puţin până în Suedia şi a plecat. Dus a fost!

M-a lăsat cu puştiul ăla pe care-l cunosc de câţiva ani, este cam dezarticulat la cap, mă-sa lucrează la un spital de dilii, iar taică-su este nu ştiu ce şef pe la un depozit de petrol. Aşa că l-am întrebat pe puşti unde este maşina mea, din care a luat canistra, iar el mi-a spus că e după colţul blocului, dar, când m-am dus, maşina nu era acolo. Mă tot întrebam unde am parcat-o ultima oară, pentru că, de la un timp, am obiceiul să uit al naibii de rău, deşi iau pastile pentru ţinere de minte. Mă bucur totuşi că nu sunt eu cel mai uituc om din lume. Am auzit de un doctor de la Pupăcioasa, care a plecat cu familia la mare, cu nevastă şi fiică. Undeva, s-au oprit pe marginea drumului, lângă o pădurice, şi s-au dat jos să-şi facă nevoile. Se pare că el, datorită anatomiei bărbăteşti mult mai eficiente în cazuri de-astea, a terminat treaba mai repede, s-a urcat în maşină şi a plecat mai departe. După ce mersese vreo optzeci de kilometri, şi-a adus aminte că le-a lăsat pe cele două în pădure. S-a întors şi le-a luat.

*

Citind ce am scris până aici, editorul acestei cărţi mi-a zis că nu pricepe nimic. Degeaba am încercat eu să-i explic cu tot calmul meu proverbial că, de fapt, eu visam povestea asta cu domnul Zgrebu, cu domnul Sandu şi cu puştiul ăla cam deranjat la cutia craniană. Editorul nu s-a lăsat convins şi a apelat la o altă găselniţă: povestirea e prea lungă! Prea lălăită! Scurteaz-o sau, dacă nu, împarte-o în două!

Editorul este o doamnă cam la patruzeci de ani, deşteaptă, n-am ce zice, dar încăpăţânată, când a zis ceva, aşa rămâne! Ca autor, în faţa unui editor eşti dezarmat. Totdeauna! Aşa că am spart povestirea în două, după cum se vede, şi o las să continue în rândurile următoare.

*

Altă dată, doctorul a plecat cu maşina la Bucureşti, cale de vreo sută de kilometri, şi, când s-a întors seara acasă, l-a întrebat nevastă-sa unde a lăsat maşina. Iar el s-a mirat, care maşină, că a venit de la Bucureşti cu trenul! O uitase acolo.

Aşadar, se poate spune că nu sunt chiar cel mai uituc om din lume, deşi de multe ori uit nu numai unde am parcat, ci şi alte lucruri, de exemplu, merg pe stradă şi nu-mi aduc aminte încotro şi cu ce treburi am plecat de acasă.

La un moment dat, a dispărut şi puştiul. Eu nu îmi mai făceam probleme că a rămas canistra pe marginea drumului şi o fură cine ştie cine, eu mă agitam că

nu-mi găsesc maşina. Maşina mea este un Opel Astra de o mie patru sute de centimetri cubi, fac treabă bună nemţii ăştia. La o lună după ce am cumpărat-o nounouţă, a venit unul cu viteză mare şi m-a lovit în spate. Zob mi-a făcut-o! Reparaţia a costat cam vreo zece, cinsprezece salarii medii. Noroc că maşina era asigurată şi a plătit asigurătorul! Partea haioasă este că poliţistul (nu ştiu dacă era beat sau răuvoitor!) m-a găsit vinovat tot pe mine, deşi ăla venise din spate şi mă lovise în timp ce eu mergeam liniştit, ca tot omul cu un scaun la cap, ba chiar cu mai multe. Mi-a mai dat şi amendă şi am stat fără permis de conducere vreo patru luni. Nu m-am zbătut să mai cheltui şi pe la judecătorie şi să-mi caut dreptatea. Uneori este mai comod să cazi de prost!

La Opelul ăsta îmi place antena de radio, arată cumva aparte şi este montată altfel decât la toate maşinile, mă ajută s-o găsesc repede văzând-o de la distanţă, mai ales în parcările noastre atât de aglomerate.

Cum tot căutam şi n-o găseam, mi-a venit ideea să mă uit şi în faţa blocului în care locuiesc, unde o parchez de obicei seara. Dar, culmea, nu era nici acolo, iar pe locul meu parcase altcineva, un tip cam fătălău, patruzeci de ani, i-a zis unul într-o zi hai mă să-ţi fac cunoştinţă cu o domnişoară să te însori şi tu că ai îmbătrânit şi fătălăul a zis mai lasă-mă vreo două săptămâni că am de încheiat nişte acte contabile la firma la care lucrez. Şi a rămas neînsurat până în ziua de azi.

Unde să fie, unde să fie? Habar n-aveam cum se procedează în caz de pierdere sau furt. Cauţi până ameţeşti? Anunţi la poliţie? Ce trebuie făcut? Dar, chiar când mă frământam cel mai tare, mi-am adus

aminte că am mai păţit chestia asta şi altă dată. Visasem că mi s-a furat maşina! Dar, dimineaţa, când m-am trezit, am văzut-o pe locul în care o parcasem de cu seară. Aşa şi acuma! Se întâmplase la fel! Nu mi-a rămas de făcut decât un lucru simplu: să mă trezesc din nou! Ceea ce am şi făcut. M-am trezit, m-am ridicat din pat, m-am dus la fereastră, m-am uitat afară. Maşina mea era acolo, pe locul ei, unde o parchez seară de seară dacă n-a apucat fătălăul să parcheze pe locul ăla înaintea mea!

AM AFLAT că, pe vremuri, greierele a fost om!

Doi poeţi, unul de pe la noi, altul de pe la francezi, au scris aceeaşi fabulă, cu greierele şi furnica. Greierele cel chiulău, puturos, hoinar cu scripca sub braţ, va muri de foame la iarnă, în timp ce furnica va refuza să-i dea şi lui ceva de mâncare.

Eu am bănuit de la început că trebuie să fie ceva adevărat în toată povestea asta şi că furnicuţa a avut toate motivele să nu fie prea galantoană.

Astăzi, Neluţă, cum ne place nouă, prietenilor, să-i zicem, mi-a povestit o chestie ce mi-a confirmat bănuiala. Neluţă e pescar, dar unul din aceia înrăiţi, uneori stă pe gârlă cu zilele, nu mai ajunge pe-acasă, se sperie familia şi îşi închipuie că l-o fi păpat vreo ştiucă. Plini de griji şi de spaime, nevasta şi copiii pleacă după el noaptea să-l caute cu lanterna prin stufărişuri şi aşa mai departe.

Neluţă mi-a povestit că s-a pregătit ieri să plece la pescuit şi a prins nişte greieri care sunt deliciul cleanului. Cleanul este un peşte răpitor. Dar, pentru că a venit ploaia, Neluţă nu a mai plecat la pescuit. Dar nici n-a dat drumul la greierii pregătiţi pentru momeală. I-a fost

ciudă, îi prinsese cu atâta greutate! Cum îi prinsese? Are el o metodă super, ceva cu un fir de aţă la capătul căruia atârnă o bobiţă de ceară cu care-i stârneşte pe greieri să iasă din găurile din pământ, unde se ascund.

Aşa că a pus greierii la păstrare, pentru ziua următoare de pescuit. Dar nu toţi la un loc, pentru că ăştia se mănâncă între ei. Pur şi simplu! Se mănâncă şi nu mai rămâne nimic. Eventual, rămâne un singur greier, ultimul, dacă nu cumva s-a autodevorat şi el. Ăştia, zice Neluţă, sunt ca noi, românii, se mănâncă unii pe alţii ori de câte ori se întâlnesc.

Le-a pus miez de pâine, evident, în cutiuţe separate, frunze suculente şi nu ştiu ce mai zicea el că le-a pus din belşug. În timpul nopţii, mâncaseră tot! Tot!

Chestia asta mă face să cred că starea de detenţie şi de claustrare măreşte foamea. Pe de altă parte, sunt convins că greierii sunt mari mâncăi. Aşa sunt ei! Asta e o chestie pe care n-au evidenţiat-o cei doi fabulişti, unul de pe la noi şi altul tocmai de prin Franţa.

Dar furnicuţa ştia că, dacă îl primea pe greier în cămara ei, haplea ăsta era în stare să o devoreze şi pe ea. Mai mult ca sigur! Bineînţeles, asta e doar o presupunere a mea. Ca multe altele! O chestiune pe care Platon totuşi n-a lămurit-o pe deplin! Pentru că el este primul om de seamă care a vorbit despre greieri.

„NU SIMT NICIO adiere în după-amiaza asta. Aerul arde de parcă ar fi dogoarea unui foc, şi nu simplu aer…

…de parcă după-amiaza asta ar vrea să moară. Nu sunt nici nori, ci numai dungi albe, foarte subţiri, zdrenţe de nori."

Atenţie, textul ăsta prins între ghilimele aparţine unui scriitor portughez. Fac precizarea ca nu cumva să-mi aud cine ştie ce vorbe!

Şi-acum, textul meu:

Podul de gheaţă se întinde aproape cât vezi cu ochii. Peste el a căzut de curând un puf de zăpadă înşelătoare, calci şi habar n-ai ce se află sub tălpi.

Un fir albastru despică podul de gheaţă în două, semn că pe dedesubt circulă un râu. Pe malul lacului stau nişte lebede albastre. Da, da, albastre! Ce vi se pare ciudat? Vă rog, nu vă mai miraţi atâta! Există şi lebede albastre!

Speriate de mirarea noastră, două dintre ele îşi iau zborul bătând pista de apă şi de gheaţă cu labele lor înroşite de frig. Nu ele seamănă cu un avion când îşi iau zborul, ci avionul le imită. Metaforă: avionul lebădă de fier!

Gata, au zburat lebedele cele albastre pictate pe la subsuori cu pete roşu-portocalii. Zborul lor e liniştit, fără zgomot. Iar eu nu ştiu ce aş putea să mai spun. Fără ele peisajul nu mă mai inspiră. Nici scriitorul ăsta portughez, de care vorbeam, nu-mi mai stârneşte inepuizabila imaginaţie creatoare. E un scriitor anost, fără cine ştie ce talent, ba chiar lipsit total de ceea ce-ţi trebuie ca să te apuci de scris. De fapt, ce poate să facă şi el? Îl citesc şi bag de seamă cum îndrugă vorbe fără nicio noimă. Iată un alt exemplu din cartea lui: „Un iaz fără peşti şi fără fund e cerul acesta". Mă întreb ce-a vrut să spună! Şi mă mai întreb ce-l costa dacă mai punea acolo doi–trei peştişori, aşa, de fantezie şi ca să arate cerul acela mai ca lumea. Nu-i aşa că e caraghios ce face şi cum scrie?

Dacă aş fi fost eu în locul lui, eheee!...

FRATELE GRIŞA a îmbătrânit al naibii de tare. A albit tot, îi bâţâie mâinile, nu-l prea ajută picioarele, se foloseşte de baston şi s-a cam prostit. Într-un cuvânt, mai nimic din bărbatul falnic şi pus cândva pe fapte mari!

N-am înţeles niciodată de ce trebuie ca oamenii să îmbătrânească! Ce e drept, nici nu m-am căznit să înţeleg decât când am văzut că am început şi eu să mă ramolesc.

După moarte (de la Grişa citire!) nu mai există nimic. Nimic! Nici rai, nici iad! Ce spun popii e păcăleală curată! Ce-a fost să fie a fost aici, pe pământ! Aşa că viaţa asta trebuie în primul rând apărată de boli. La capitolul ăsta merită să-ţi dai toată silinţa. Grişa e un mare ipohondru, de aceea casa lui arată ca o farmacie de cartier mediu, cam de vreo cinci mii de locuitori. Medicamente cât poate cuprinde pentru cele vreo sută de boli pe care le are, dintre care vreo câteva esenţiale, incurabile şi potenţial fatale.

Mă căznesc să-i fac lui Grişa un portret frumos, pentru că îmi este un atât de bun prieten, încât îl numesc fratele meu mai mare. Uneori, obişnuit să mă iau pe mine

în băşcălie, mai glumesc şi pe seama lui, dar asta nu e bine, mai ales că o să ajung şi eu ca el cât de curând. Foarte curând!

Uşa apartamentului lui din blocul în care locuieşte este descuiată zi şi noapte. În primul rând pentru că, dacă ar muri pe neaşteptate, n-ar putea să intre nimeni la el să-l găsească. Ar trebui să spargă uşa şi ar fi mare păcat de ea. O reparaţie de uşă costă o avere! În al doilea rând, îşi face calculul că ar putea să îl calce hoţii. De aceea, pe măsuţa din hol are pusă o sumă de bani, nu mulţi, cam vreun milion de lei vechi în bancnotele cele mai mici. Dacă vin hoţii, o să-i ia pe-ăştia şi o să se mulţumească şi cu atât. O să le zică chiar el, luaţi-i, taică, sunt toţi banii mei, eu sunt un pensionar sărac. Luaţi-i, dar nu mă omorâţi!

Problema asta a hoţilor este o adevărată obsesie atât pe plan individual, cât şi la scara întregii naţiuni. Într-o zi, când se întorcea acasă, a pus un pachet de cărţi pe scara de la intrare, ca să-şi caute cheile în buzunar. A mai apucat să vadă doar cum nişte ţigănci fugeau de rupeau pământul cu pachetul pe care-l şterpeliseră. Îţi dai seama că nu-l furaseră din sete de lectură! Dar se păcăliseră ca proastele! De! Nişte ţigănci!…

În altă zi, în troleibuz, i-au furat un tub cu diclofenac pe care-l foloseşte contra durerilor pe care le are la şira spinării. Nu e un unguent prea ieftin, dimpotrivă, de unde se poate deduce că ţigăncile ştiau asta, deci nu sunt atât de proaste pe cât s-ar putea crede. Tehnica lor de lucru e una eficientă, se urcă în troleibuz grupate câte patru-cinci, sunt îmbrăcate în fuste largi, ţigăneşti, colorate strident şi cutate cu mii de pliuri. Tot ce fură ascund sub fuste. N-ai cum să le controlezi. Cine are

curajul să le bage mâna şi să le controleze? Pe mână poartă totdeauna un pulovăr, ceva sub care să ascundă ce-au ciordit. Într-o zi, un grup de-ăsta l-a tapat şi pe Grişa. Scurt, doar în două minute, îl buzunăriseră de portofel şi deja alte cinci persoane au început să ţipe că li s-au furat telefoanele mobile. A fost un scandal monstru, şoferul a fost nevoit să pună brusc o frână, iar Grişa a fost proiectat cu capul într-o bară şi şi-a pierdut ochelarii pe care tocmai şi-i cumpărase cu o zi în urmă, nişte ochelari speciali pe care dăduse o grămadă de bani.

E o plăcere să-l auzi pe Grişa cum povesteşte. Nu o poate face decât stând în picioare, cât e el de înalt, deşi nu prea are echilibru şi-i bâţâie mâinile şi barba.

AVEAM OCAZIA să redescopăr frumuseţea mersului cu trenul, după ce mulţi ani n-am călătorit decât la volanul maşinii mele. Mai ales având noroc, în compartiment, de un partener de drum agreabil ca domnul Drodu, care nu cred că şi-a spus numele adevărat, ceea ce înseamnă că dascălii de biserică, cum era el, mint şi ei, ca tot omul, fie din plăcere şi obişnuinţă, fie pentru că au ceva de ascuns.

Domnul Drodu mi-a povestit despre cum s-a îndrăgostit el de una, era nebun după ea şi, zicea el, şi ea era nebună după el. Se cunoscuseră de câtva timp şi n-aveau şi ei unde să se… Aşa că au mers la un prieten, un pictor burlac, despre care ştia toată lumea că nu prea are ce-i trebuie când e vorba de femei. Înţelegi matale. Adică el ar fi vrut, săracul, dar nu putea.

Şi, cum ziceam, domnul Drodu şi cu aia s-au dus la pictor, s-au rugat de el, i-au promis ceva, nu mi-a spus ce, să-i lase şi pe ei singuri în casa lui. Nu mult, o oră! Bine, o oră, le-a zis pictorul, dar nu mai mult, în timpul ăsta eu mai merg puţin prin oraş că tocmai am nişte treburi de rezolvat. O oră!

Acuma, ca să fac şi eu ce fac cei care scriu romane lungi şi de cele mai multe ori plicticoase, aş putea să descriu interiorul casei pictorului, ce tablouri sunt pe pereţi, ce se vede pe fereastră, să fac biografia pictorului, să descriu cum au început cei doi să se mângâie, să se pupe, să se gâdile, dar nu e stilul meu, aşa că revin la poveste. Mai ales că nu am la dispoziţie decât o oră!

O oră! Ş ce poţi face într-o oră? E prea în scurt! Drodu şi domnişoara, sau ce-o fi fost ea, forţaţi să se grăbească, au trecut direct la treabă, numai că ea era în perioada aceea şi zicea că nu se poate, că ne murdărim. Dar pentru ţârcovnic nu mai era stavilă, se îndârjise rău, dăduseră toţi hormonii năvală peste el, s-au repezit unul în altul, au făcut ce-au făcut şi i-au umplut cearşaful pictorului de sângele ei. Pictorul ăsta era un tip curat, cu lenjerie frumoasă, spălată de curând, lucru neobişnuit la un burlac, mai ales dacă e artist. Baltă de sânge!

Şi bine că s-au grăbit, că s-a şi întors pictorul din oraş numaidecât, ora promisă a fost doar de vreo cinşpe minute, o fi fost omul invidios sau poate s-a gândit că îndrăgostiţii în cauză o să-i fure lucrurile de prin casă şi duşi o să fie. Cine ştie ce-a fost în capul lui! S-a întors numaidecât, îşi rezolvase treburile uimitor de repede, aşa zicea el, abia apucaseră cei doi luptători (ţârcovnicul şi matracuca) să arunce în cada băii cearşafurile pline de sânge şi să se cureţe şi ei cât de cât.

Eu cred că pictorul o fi vrut s-o abordeze şi el pe domnişoara să facă ce-am făcut eu, presupunea domnul

Drodu, dar, când a văzut sângele, mai-mai că era să vomite!

Domnul Drodu a coborât din tren cu două staţii înaintea mea. Când a deschis uşa vagonului, a dat peste noi un val de aburi şi de aer rece. Ne-am despărţit, nu ştiu de ce, în grabă. Nici nu cred că am apucat să ne spunem la revedere.

MI-AM ÎNCEPUT ziua cu o muscă. Era cam ora opt, după aprecierea mea. Eram în pat şi trebuia să stau toată ziua tolănit, pentru că aşa mi-a spus doctorul. Am o problemă la şira spinării. Dacă nu stai două săptămâni la pat şi nu iei pastilele astea pe care ţi le prescriu aici, m-a asigurat el, o să ajungi să te operez la şira spinării!

Doctorul este un tip înalt, frumos, genul de om care îţi inspiră încredere şi e direct în exprimare: dacă nu faci ce ţi-am zis, ai belit-o! Cuţitul te aşteaptă!

Dar cum să stau eu în pat ca un trântor şi să nu fac nimic? Măcar de-aş putea dormi! Dar poţi să dormi bâzâit de musca asta înfiorător de agresivă? Pe unde naiba o fi intrat? O fi lăsat cineva deschisă sita de la fereastră!…

Încep să mă apăr cu mâna. Apoi cu o carte luată de pe capul patului. Mă întreb cum s-o sperii mai tare ca să fugă de pe lângă mine. Mă strâmb spre ea, fac bau bau, bat din palme, doar-doar s-o speria dihania. Dar, de ce depun mai multă râvnă, de-aia musca devine şi mai îndrăcită.

Până la urmă, peste vreo oră, când stăteam la masa de lucru, pentru că a trebuit să mă ridic din pat din cauza

ei, am plesnit-o când nici nu se aştepta. Am storcit-o de-a dreptul! Gata, am scăpat de ea!

Numai că, la poala blocului unde stau, tocmai s-au apucat să repare asfaltul. Mai întâi îl sparg cu un ciocan pneumatic pe cel vechi, ca să poată pune altul nou. Pikamerul, aşa se numeşte scula aia pneumatică, face un zgomot infernal, dârdâie pereţii camerei în care stau. Apa face mici vălurele în paharul de pe masă. Iar mânuitorul pikamerului, surpriză! este unul dintre cei mai destoinici muncitori români pe care îi ştiu eu. Nu face aproape niciun pic de pauză! Eu mă rog cerului să i se strice drăcovenia aia sau să-l apuce pe el cufureala ori dorul de nevastă-sa şi să se mai oprească din când în când.

În asemenea condiţii, timpul trece greu. Încerc să citesc ceva, dar literele alunecă pe paginile cărţii şi, cum stau eu răsturnat, încep să-mi curgă pe piept, pe cearşaf, se adună ca o pastă care încearcă să mă sufoce.

Timpul trece greu! Minutul durează cât o oră, ora cât un an şi mai e puţin până când în întreg cosmosul se va instala o veşnicie asurzitoare.

N-am ce face şi mă împac cu gândul că se pot întâmpla lucruri şi mai înfiorătoare decât atât.

Într-un târziu, a venit ora serii. Şira spinării mă doare cu picior cu tot, la fel de tare, deşi pikamerul a încetat. Mă întreb dacă nu cumva doctorul ăla m-a păcălit şi m-a pus pe mine, ditamai omul, să vegetez ca o plăcintă toată ziua în pat.

Iată un titlu foarte frumos pentru viitorul meu roman: Plăcinta care vegetează!

DEŞI STATUL mult în faţa televizorului dăunează grav sănătăţii, încă n-am văzut pe careva să moară din cauza asta. Mare invenţie mai e şi televizorul!

Zilele astea am văzut un reportaj făcut într-o puşcărie, cu un bărbat tânăr şi, pe deasupra, binedispus, bine hrănit şi cu o faţă de dandy, cercei în urechi, păr lung, pieptănat cu cărare, lăsat peste umeri, condamnat la închisoare pe viaţă, dar care speră să i se micşoreze pedeapsa cândva, cumva.

Încăperea în care locuieşte este foarte curată, luminată, întreţinută bine, aşa cum milioane de oameni din lumea asta nu au. Nu seamănă în niciun fel cu închisoarea lui Monte Cristo sau a lui Papillon.

Tipul povesteşte reporteriţei cu seninătate, până la mici detalii şi cu un fel de mândrie, cum a ucis el, rând pe rând, şase oameni. În cazul unei bătrâne, pe care de altfel o cunoştea, s-a prefăcut că merge să cumpere vin de la ea. Când a intrat în casă, a strangulat-o. Altul îi era prieten, dar se pare că era turnător la poliţie. Aveau împreună nişte furturi comune, aşa că a trebuit să-l lichideze de teamă că ăla n-o să-şi ţină gura. I-a tăiat beregata. Şi aşa mai departe.

Cu ceva timp în urmă, am văzut un film documentar american cu un condamnat la moarte pentru 26 de

crime din care el n-a recunoscut decât 13, adică 50%. Acum, aşteaptă de 12 ani în închisoare să fie executat, dar se pare că pedeapsa, în virtutea unor considerente de ordin uman (chiar aşa!), îi va fi comutată.

În timpul uraganului Katrina, care a devastat New Orleansul şi a ucis 1600 de oameni, hoţii devastau spitalele în timp ce armata şi voluntarii luptau să-i salveze pe cei aflaţi în pericol de moarte.

În timpul cutremurului din ţara noastră, din 1977, hoţii cotrobăiau prin casele din care lipseau proprietarii, jefuiau cadavrele prinse în dărâmături, le smulgeau inelele şi cerceii, de multe ori tăind degetul de la mână ca să le fie mai uşor.

De curând, peste 250 000 de hectare din Rusia au fost cuprinse de incendii devastatoare. S-a decretat starea de urgenţă. Armata şi-a intrat în atribuţii şi orice hoţ prins asupra faptei a fost împuşcat de soldatul Alioşa. Fără comentarii!

Întrebarea mea este: ştie cineva cam cât cheltuie lunar societatea cu un criminal închis pe viaţă? Vă spun eu, ceva mai mult, uneori chiar de două–trei ori un salariu mediu pe economie, câştigat prin trudă, sau de două– trei ori pensia lunară a unui om care n-a furat, toată viaţa, nici măcar un capăt de aţă.

Nu mi-au plăcut niciodată ruşii, cu excepţia copilăriei, când eram îndoctrinaţi de comunişti. Dar am motive serioase să-i admir, acum, pentru modul în care, în situaţii speciale precum cele amintite mai sus, curăţă pe loc pământul de gunoaiele umane. Nu le duce la pensionar!

Aş accepta cu bucurie să trăiesc într-o lume în care, pentru cel mai mic furtişag şi mai ales pentru crimă, răsplata să fie glonţul! Pe loc!

Să nu încercaţi să-mi spuneţi că sunt inuman!

COLEGUL MEU insista să nu intrăm în sat. Să ne întoarcem din drum. L-am convins să nu dăm bir cu fugiţii (nu ştiu de unde a mai apărut pe lume şi expresia asta, bir cu fugiţii!), pentru că s-ar putea să ne întâlnim din nou cu mistreţul ăla albastru cu şase picioare şi cu ditamai roţile în dreapta şi în stânga capului. Roţi din care scotea un fel de curcubeie în timp ce grohăia neliniştit şi cu ochii ieşiţi din orbite.

Venind încoace, pe drum, văzusem şi alte bâzdâgănii mai ciudate chiar şi decât cele din basmele lui Ispirescu. De exemplu, văzusem o mulţime de păsări, un fel de coţofene foarte colorate purtând în zbor, pe spinare, ghivece cu muşcate înflorite.

Cum eu voiam cu orice preţ să ajungem la casa pictorului, am continuat drumul. La marginea satului ne-a întâmpinat un toboşar ştirb şi slab ca un ţâr, care înainta prin pulberea din mijlocul drumului, anunţându-i pe localnici, cu bătăi de tobă, să se prezinte la primărie, că aşa e ordinul. Purta pe cap o tichie roşie, foarte ţuguiată. Am intrat în vorbă cu el şi i-am lăudat toba care, de fapt, era o gioarsă. Bucuros de laude, ne-a arătat şi o trompetă

de alamă pe care o ţinea ascunsă sub haină. Ne-am dat seama că era o trompetă veche şi valoroasă, de la războiul din 1877. Ba e şi mai veche, ne-a zis el, e chiar de la Revoluţia franceză. Ia spuneţi, ştiţi în ce an a avut loc Revoluţia franceză? Nu ştiam, aşa că el ne-a arătat cum sună trompeta şi a insistat pe faptul că lucruri bune ca pe vremea Revoluţiei franceze nu mai face nimeni astăzi. Ca să ne convingă, ne-a arătat locul de pe trompetă unde era gravat anul fabricaţiei.

Apoi ne-a condus la casa pictorului. La bătăile lui repezi de tobă, de după un gard a apărut un bătrân. Noi ne-am mirat văzându-l adus de spate şi alb ca neaua. Ce tablouri ar putea face moşul ăsta? ne-am întrebat. Nu sunt pictorul, a zis el, eu sunt tatăl pictorului. Ei, da, aşa se mai explică! Pictorul e la Bucureşti, ne-a zis. Eu sunt tatăl lui. În satul ăsta nu mai sunt oameni, au plecat toţi, care pe unde au putut. N-am mai rămas decât eu. Pictorul a plecat şi el la Bucureşti. Nu ştiu pentru cine mai bate zevzecul ăsta toba!

În virtutea faptului că orice om rămâne copil toată viaţa şi că nu scapă de amintirile acestei vârste, mi-au revenit în minte anii când eram elev în clasele primare şi doamna învăţătoare, care era şchioapă şi purta o rochie cu floricele, îşi ţuguia buzele când ne învăţa cântece, cum era, de exemplu, cel cu toba: Nicuşor are o tobă, bum, bum, bum/O tot ia de după sobă, bum, bum, bum/Toată ziua vrei, nu vrei/Bate-n tinicheaua ei/Nicuşor are o tobă, bum, bum, bum.

Apoi tatăl pictorului ne-a oferit câte o cană cu vin răcoros şi, crezând că suntem de pe la vreun ziar şi vrem să scriem un articol, ne-a povestit despre fiul său pictorul. Cum s-a dus el odată la Bucureşti, când „băiatul meu“ a

făcut o expoziţie mare cu tablouri la Sala Dalles. O mai fi sala aia Dalles acolo? Era multă lume, erau şi unii de pe la televiziune care filmau, n-am văzut niciodată atâta lume adunată la un loc. Eu stăteam pe margine, ca omul de la ţară, mă dureau picioarele şi găsisem un loc de odihnă pe un pervaz de fereastră. Şi-atunci a venit unul la mine, un domn gras, un umflat şi un încrezut, uite-aşa era de umflat, şi zice, dumneata, nene, înţelegi ceva din ce a pictat tâmpitul ăsta? Unde a mai văzut el păsări cu ghivece în spate şi lighioane cu roţi la cap? Ce părere ai? Dumneata pricepi ceva? Nu pricep, i-am zis eu, dar tâmpitul care a pictat tablourile este băiatul meu. Eu sunt tatăl lui. Şi-atunci nu m-am mai putut abţine şi am început să plâng.

La plecare, tatăl pictorului ne-a condus până în uliţă şi încă nu încetase din plâns. Să ţineţi minte de la mine, ne-a zis el, când sunteţi între oameni mulţi, să vă simţiţi singuri, ca şi cum aţi fi în pustiul Saharei, iar când o să fiţi în pustiul Saharei, să vă simţiţi ca şi cum aţi fi între oameni! Toboşarul-gornist nu mai era pe uliţă, plecase acasă trist că în satul ăsta nu mai sunt oameni care să-l audă când bate din tobă. Cât despre goarnă, ce folos să mai sune şi din ea? Pentru cine? Şi ce goarnă! Foarte bună, de pe vremea Revoluţiei! Originală! Deşi tot gioarsă!

AM FOST aseară la o nuntă simandicoasă şi încă mă mai doare capul de atâta mâncare şi, mai ales, de la urletele unei orchestre hard rock apucate parcă de toţi diavolii din lume. Nu ştiu cui i-a venit prima dată ideea să aducă la nunţi orchestre atât de zgomotoase încât, la sfârşit, să te simţi de parcă te-ar fi bătut cineva cu maiul în cap şi astfel ţi-ai ispăşit toate păcatele comise în viaţă, precum şi cele nefăcute sau doar închipuite, aşa că ai putea apărea alb ca neaua la Judecata de Apoi.

Am băut moca-kola, produs cancerigen sută la sută, şi apă minerală cu bulbuci, acidulată adică! Asta nu-ţi poate face niciun rău, poate doar să te trimită mai des să faci pipi. Alcool nu ni s-a servit. Nuntă simandicoasă!

Am avut nişte vecini la masă, cu care m-am înţeles foarte bine, dar nu şi ei cu mine. Au vrut să fie mai şmecheri şi mai intelectuali. Mi-au venit la timp câteva replici inspirate, mi-am arătat muşchii şi am fost mai tare ca ei, cel puţin aşa cred eu! Sunt un om care-şi face iluzii din nimica!

Pentru că nu le-a plăcut mai deloc de moaca mea, am făcut şi câteva bancuri de prost gust, ca să-i mai

înveselesc. De exemplu, le-am spus că, având în vedere ospăţul care mă aştepta la nunta asta, în ultimele patru – cinci zile n-am mai mâncat nimic. Aproape o săptămână! Au râs de s-au prăpădit, ceea ce m-a bucurat la gândul că am avut umor şi am putut face o faptă bună, adică să le destind moacele alea pleoştite, atât de pleoştite încât păreau cu toţii că suferă de constipaţie.

De asemeni, le-am spus că eu, pe la nunţi, am obiceiul să bag prin buzunare linguri, furculiţe şi cuţite pe care le duc la mine acasă unde am o colecţie impresionantă, uite-aşa de mare! Câteva mii! Ei, bine, p-asta n-au prea înţeles-o şi, prin urmare, nici n-au râs. De unde am tras concluzia că umorul e o chestiune grea.

Era acolo şi un tip care se dădea mare religios şi mi-a reproşat că nu mă ştie, întrucât nu m-a văzut niciodată la biserica unde se duce el şi unde mă invită şi pe mine ca să ajung pe calea cea bună. I-am zis că nici eu nu am avut onoarea să-l cunosc, întrucât mă duc, îndeosebi, unde este băutură multă şi femei iubăreţe. Şi unde, bineînţeles, fiind eu un bun cunoscător al acestor localuri, îl invit şi pe el. Din ceea ce a mormăit nu am dedus că m-ar fi refuzat.

Acuma nu numai că mă doare capul de atâta mocakola şi apă cu băşici, dar mă mai chinuie şi stomacul neobişnuit să bag în el de parcă ar fi spart. Că aşa se întâmplă la asemenea ocazii şi nu cred că există nuntă care să nu aibă farmecul ei! La o nuntă te duci să te ghiftuieşti, nu de altceva!

DE DIMINEAŢĂ, s-a spus la radio că elveţienii vor să dea o lege care să interzică scuipatul pe stradă. De parcă asta ar fi o ştire pe care să o arunci în capul omenirii la prima oră, când toţi suntem cu ochii cârpiţi de somn şi încă n-am apucat să ne bem cafeaua.

S-o dea, treaba lor! Şi, mă rog, unde să scuipe oamenii? Să-şi scuipe în buzunare? În sân? Să umble cu scuipătoarea după ei? Doamne fereşte!…

În Elveţia, dacă scuipi pe stradă, se găseşte imediat unul care să te toarne la poliţie. Nici n-ai apucat să-ţi pregăteşti al doilea scuipat, că te-ai şi trezit cu gardianul în spinare, gata să-ţi pună cătuşele sau, în cel mai fericit caz, să-ţi dea o amendă care să-ţi dezechilibreze bugetul pe o jumătate de an. La elveţieni aşa e legea, dată dracului! Iar elveţienii sunt cei mai mari turnători din lume. Nu ştiu ce naţie o mai fi şi asta! Auzi, să-ţi scuipi în buzunare! Să-ţi scuipi singur în gură ca să nu te amendeze caraliul!…

M-am dus la fereastră, curios să văd, de aici, de la etajul trei, dacă oamenii pe la noi scuipă pe stradă. Afară e mai mult soare decât nor. Nu văd pe nimeni care scuipă

şi trag concluzia că noi deja suntem elveţieni. N-am văzut oameni scuipând, dar am văzut o căţea încârligată cu un câine exact în mijlocul drumului, printre maşini şi camioane. Făceau treaba aia ruşinoasă şi nu le păsa de nimeni şi de nimic.

Ce zi, fratele meu, ce zi! La televizor tocmai se vorbeşte despre centurile de castitate şi cum se fac ele, în zilele noastre, dintr-un material foarte asemănător cu pielea umană. Spre deosebire de cele clasice, acestea au un rol stimulator şi sunt prevăzute cu un dispozitiv vibrator care îţi permite să-ţi faci plăcerile (apăsând pe un buton) chiar şi atunci când mergi pe stradă, când stai de vorbă cu cineva sau când vorbeşti de la pupitrul unei conferinţe ori chiar de la pupitrul parlamentului, unde sunt condiţii ideale pentru aşa ceva. Se alimentează cu două baterii R6 de 1,5 volţi, cu litiu, ceea ce le conferă o durată lungă de funcţionare. Preţul de cost este la îndemâna oricui. Se apreciază că astăzi, datorită progresului tehnic, există mai multe centuri de castitate decât în Evul Mediu. De fapt, în Evul Mediu nici nu existau, a fost doar o simplă legendă. Fie vorba între noi, cine naiba ar fi purtat chiloţi de tablă, singurul material la îndemână pe vremea aceea? Mai ales vara, când căldura e sufocantă!…

UN DICTATOR a ajuns de curând la putere într-o ţară, să zicem latino-americană. Până în acest moment al vieţii lui, şi-a petrecut tinereţea în Europa, unde a degustat din plin bunătăţile vieţii. Povestea asta eu am citit-o într-o carte, dar i-am uitat şi titlul, şi autorul. Iertaţi fie-mi neuronii tociţi de frecuşurile la care au fost supuşi!... Poate totuşi că chiar aşa se cuvine: să uităm lucrurile importante.

Noua viaţă de dictator îl plictiseşte enorm pe eroul cărţii, aşa că şi-a găsit o sosie pe care a instruit-o şi a lăsat-o în locul său să conducă, iar el a plecat să-şi petreacă viaţa într-un mod mult mai plăcut, în lumea largă.

După un timp, s-a plictisit şi sosia, aşa că şi-a găsit şi aceasta o altă sosie pe care a lăsat-o în locul său să conducă ţara. Şi a plecat şi el aiurea.

Cum era de aşteptat, s-a plictisit şi sosia sosiei. Şi aşa mai departe!

Autorul cărţii aceea citite de mine a vrut să spună că asta este povestea adevărată a fiecăruia dintre noi. Şi părerea fiecăruia despre sine însuşi. Că, adică, de exemplu, eu mi-am părăsit tronul de mult timp şi am plecat

vagabond, lăsând în locul meu o sosie. Iar sosia mea şi-a găsit şi ea o altă sosie care la rândul ei…

Deşi nu-mi vine să cred într-o asemenea interpretare, am totuşi o bănuială care mă împinge să întreb care dintre aceste sosii sunt eu! Şi, dacă este aşa, oare mai sunt eu cel original?

Cartea aceea se termină cu întoarcerea dictatorului în ţara sa de origine, întrucât auzise la ce aberaţii şi la ce dezmăţ se dedau sosiile lui. El vrea să pună lucrurile la punct! Aşa că a ieşit în stradă şi a strigat marele adevăr: eu sunt adevăratul! Eu sunt adevăratul!

Atunci mulţimea, crezând că el este impostorul, l-a călcat în picioare până l-a terciuit. Eu sunt adevăratul!…

PE ALEEA de ciment, zgrunţuroasă, o furnică se învredniceşte să tragă după ea o altă furnică slăbănoagă, cocârjată şi, desigur, moartă. Singură. N-o ajută nimeni. Şi nimeni, cu excepţia mea, nu este de faţă ca să-i admire efortul.

Moarta s-ar putea să-i fie cineva din familie, mamă, tată, frate, soră ori o vecină sau o prietenă care trebuie să fie înmormântată cum se cuvine acolo unde, de obicei, se înmormântează furnicile moarte. Nu există convoi funerar, nu este de faţă niciun preot care să fonfăie o rugăciune de iertare şi să laude în câteva cuvinte standard toată viaţa pe care decedata a dedicat-o interesului comunităţii. Nu jeleşte nimeni, nu se face parastas de pomenire, nu se pune un semn la mormânt, o cruce, ceva, fie chiar şi un fir de pai sau un fir de nisip, în amintirea răposatei.

Tot astăzi a fost dus cu alai şi înmormântat domnul învăţător Gege, fie-i ţărâna uşoară! A fost un om bun. Alaiul mortuar s-a întins de la capătul satului până la poarta cimitirului. S-au spus cuvinte frumoase despre domnul Gege. A fost un om citit, un mare intelectual, va

rămâne pentru totdeauna în amintirea noastră pentru tot ceea ce a făcut, bune şi rele, cum a putut şi el, în folosul şi pentru propăşirea omenirii. Avea şi el, ca orice om, unele defecte, de fapt avea o grămadă, dar asta este o altă chestiune. În ultimul timp suferea de Alzheimer, nu te mai puteai înţelege cu el, înjura, ridica fustele femeilor, râdea aiurea, spunea tot felul de porcărele, era incoerent, se descheia la pantaloni şi-şi arăta ruşinea şi cel mai greu de povestit este că nu se mai putea abţine şi făcea în pantaloni atât treaba mică, cât şi caca. Şi urla şi se zbătea când cineva se căznea să-i dea pantalonii jos ca să-l spele. De fapt, în ultimul timp nu se mai dădea jos din pat, boala îl cuminţise definitiv, abia dacă mai avea putere să bea apa pe care i-o dădeau cu linguriţa. La înmormântare, pe drumul până la groapă, i-a cântat cu trompeta Mitică, fost gornist în armată, care dădea deşteptarea soldaţilor în fiecare dimineaţă. Nea Mitică ăsta este un tip atemporal. Poate fi găsit în mai multe povestiri despre el, indiferent dacă sunt relatate fapte recente sau fapte care s-au petrecut cu o sută de ani în urmă. Ăsta e un procedeu literar, o licenţă, o găselniţă şi are un efect extraordinar la cititori. Nea Mitică ăsta are un talent deosebit, cântă foarte frumos la trompetă, deşi mai tot timpul e beat mangă. Se îmbată, zice el, de mila mortului. Are inima slabă şi de-aia bea. Repertoriul lui este bogat în cântece triste. Uneori, când ţuica a fost prea tare, nea Mitică gornistul satului mai încurcă melodiile, de exemplu intonează nişte ritmuri foarte alerte, de dans, nişte sârbe, dar asta numai până când îl trage careva de mânecă şi-i zice că nu e frumos ce face, suntem la mort, ce naiba! Astăzi, toată lumea a băgat de seamă că nea Mitică intona o melodie ştiută de toată lumea, inventată de el

mai demult pentru un fost primar care murise călare pe o ibovnică focoasă şi nesătulă, după ce înghiţise nişte prafuri de-alea care se dau cailor ca să fie harnici cu iepele. Cum primarul fusese un om cumsecade cu toată lumea, nimeni n-a zis nimic şi l-a lăsat pe nea Mitică să ducă melodia până la capăt. Ceea ce cred că, în linii mari, i-o fi plăcut şi lui Gege, mortul. Că n-avea de ce să se supere!

Exact când mă gândeam eu la toate astea, m-a sunat o rudă plecată în America. Îi este frică să se mai întoarcă acasă pentru că avioanele au devenit nesigure. Cică nişte tipi, numiţi generic terorişti, deschid uşa avionului din mers, la mare înălţime, şi-i invită pe pasageri să coboare. Cine refuză este îmbrâncit şi mai primeşte şi un şut în fund. Ca versiunea să fie cât mai credibilă, se spune că teroriştii sunt, de fapt, nişte arabi supăraţi pe nu se ştie cine. Eu regret ceea ce se întâmplă pentru că chiar îmi este dor de vărul ăsta al meu plecat în America! În plus, îmi propusesem să dau şi eu o fugă până acolo la el, să văd care mai sunt preţurile la zarzavat în piaţă, ce parfumuri folosesc doamnele, ce fel de poezie mai scriu americanii, mă rog, o grămadă de chestii. Dar, în asemenea condiţii, nu am curajul să plec.

Între timp, furnica cioclu a dispărut din raza privirii mele. Nu ştiu unde mă uitam când a dispărut ca să-şi ducă misiunea la capăt. Vorba aceea: Cine eşti? De unde vii? Încotro te duci?…

HARALAMBIE, ca de altfel toţi oamenii, nu-şi poate aduce aminte ziua, momentul, întâmplarea, sau ce-o fi fost, când a început să citească. Dar îşi aduce aminte de vremea când nu ştia să citească şi, dacă punea mâna pe o carte, o rupea, o făcea zdrenţe cu o furie pe care nici marii psihanalişti n-ar putea s-o lămurească.

Să fi fost pe la nouă ani. În prima carte pe care a citit-o cu sete din copertă în copertă (avea nişte scoarţe maronii, cartonate), se vorbea despre Spartacus, eroul antic, gladiatorul. Avea vreo 200–300 de pagini. Apoi i-a căzut în mână o broşurică despre Bostan, un haiduc de o duritate nemaiîntâlnită. Când prindea la înghesuială câte un boier putred de bogat, Bostan şi ciracii lui îl supuneau la tot felul de cazne ca să le spună unde are banii. Pentru unii, care erau încăpăţânaţi şi nu spuneau, foloseau o metodă cu rezultate sigure: îl duceau pe nefericit într-o pădure, îl spânzurau de mâini de creanga unui copac (ţi se zbârleşte părul numai când te gândeşti!), îl descălţau şi-i aprindeau focul sub tălpi.

Bineînţeles, pentru Haralambie, Bostan era un erou, mai ales că la şcoală li se spunea, pe vremea aceea, că

oamenii bogaţi sunt răi, exploatatori, sug sângele poporului şi trebuie pedepsiţi. Nimeni nu putea să explice cam care e tehnica suptului sângelui.

Tot imaginându-şi cum se petreceau lucrurile, cum ceata de haiduci nemiloşi îl prăjeau pe-ăla spânzuratul, care urla ca în focul iadului, Haralambie citea şi recitea pasajele respective din carte cu o plăcere care îi dădea sughiţuri.

Se pare că lui Haralambie atunci i-au fost trezite şi accentuate cele mai ascunse cotloane ale sadismului său. Fără voie şi pe nebăgate de seamă, Haralambie devenise un om fără milă. Marele noroc al omenirii este că sadicii sunt cei mai fricoşi oameni. Şi, de frică, Haralambie n-a torturat pe nimeni. Chiar dacă în fiecare zi simţea nevoia s-o facă! Şi poate că o mai simte şi acum.

UN DOCUMENTAR cutremurător, cu imagini imortalizate chiar în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Monstruoasele secvenţe filmate se derulează cu repeziciune. Aproape că nu ai vreme pentru o respiraţie de la o secvenţă la alta. Nemţii curăţă pământul de evrei. Îi adună în turme, îi duc pe un câmp unde este săpată o groapă mare, una din miile de gropi ucrainene, îi aliniază în groapă şi îi împuşcă. După care, aruncă pământ peste ei! Cu lopata sau cu buldozerul. Unii dintre cei din groapă sunt doar răniţi, dar nu contează. Soldaţii sunt prea plictisiţi ca să mai risipească încă un glonţ pentru a a face treaba până la capăt. Pământul îi năpădeşte pe cei căzuţi. Se aud ţipete, urlete, rugăciuni. Pământul care-i acoperă se mişcă. Mai apare din când în când câte o mână care caută cu disperare să se agaţe de ceva.

Din cauza bătrâneţii, pelicula filmului pâlpâie. Sunt imagini vechi, scăpate cine ştie cum din gura feroce a timpului, a acelui timp care digeră fără milă totul, ştergând amintirile.

Cum se vede prea bine în film, localnicii urmăresc infernalele scene cu multă curiozitate. Unii chiar îi ajută

pe nemţi şi trag şi ei cu puştile lor de vânătoare şi, astfel, au ce povesti nepoţilor şi strănepoţilor. Astea sunt fapte autentice, nu scene cu actori, aranjate de vreun regizor strălucit, plin de imaginaţie!

Cei împuşcaţi sunt chiar cunoscuţi de-ai localnicilor, oameni alături de care au trăit, cu care au vorbit, cu care au povestit şi nu de puţine ori au râs. De faţă sunt şi copii! Unii dintre cei împuşcaţi sub ochii lor le-au fost învăţători, profesori, au fost nenea de la băcănia căruia cumpărau bomboane, sare şi gaz pentru lampă. Oameni pe care, până la acest moment, îi salutau cu tot respectul cuvenit.

Morţii rămaşi neîngropaţi sunt dezbrăcaţi de săteni şi lăsaţi în pielea goală. Nu contează că unii încă nu şi-au dat ultima suflare, hainele lor mai pot fi folosite chiar şi nespălate de urmele de sânge de pe ele.

Un evreu care a trăit evenimentele povesteşte! După ce m-au împuşcat, m-au lăsat pe câmp. Nu puteam să merg şi nu aveam acolo pe cine să strig. După un timp, s-au apropiat trei tineri. Unul avea o cruce mare pe piept, cu un Hristos răstignit. Uite un om rănit! a zis unul dintre ei. Dă-l în mă-sa! a zis cel cu crucea, dezbrăcându-mă. Du-te în groapă, ovreiaşule! a zis el. Du-te şi mori! Fă-ţi datoria! Apoi m-a împins cu piciorul.

Se estimează că sub glia rusească au fost îngropaţi mai mulţi evrei împuşcaţi decât au fost aruncaţi în crematoriile de la Auschwitz. Acesta e omul! Acesta e omul?

Ecce homo?

Homo, hominis lupus est!

Lasciati ogni speranza!

RAPORT din oraşul câinilor. E noaptea câinilor. Dar nu doar acum. Toate nopţile sunt ale câinilor care latră, se încaieră sub ferestrele noastre şi nu ne lasă să dormim, sau, când au ocazia, atacă trecătorii. Cu ceva timp în urmă, am văzut cum o haită a atacat un bărbat pe strada principală din centrul oraşului. Omul a urlat de spaimă, a dat din mâini şi din picioare sub privirile nepăsătoare ale celor din jur, obişnuiţi de mult timp cu asemenea scene sângeroase. Poate că ar fi scăpat doar cu câteva muşcături dacă una dintre acestea nu ar fi fost de la un câine turbat. Când te muşcă un câine turbat, trebuie să mergi imediat la doctor pentru un tratament antirabic constând, după câte se ştie, în vreo douăsprezece injecţii foarte neplăcute, făcute, nu ştiu de ce, în burtă. Dacă nu le faci, mori! Turbarea, dacă nu este tratată imediat, nu-ţi mai oferă nicio şansă de scăpare. Iar moartea se produce în chinuri groaznice.

Cetăţeanul cutare (s-a scris şi prin ziare de cazul ăsta) a împuşcat o vulpe care venise să-i mănânce găinile. Vulpea s-a prefăcut moartă, iar când vânătorul s-a apropiat de ea, l-a muşcat de un deget şi a luat-o la fugă. Era

turbată şi omul a murit după câteva săptămâni în chinuri greu de imaginat.

Aşadar, aici e oraşul câinilor! Dacă mergi neatent pe stradă, rişti să calci în excrementele acestora, căci s-au modernizat şi câinii din ziua de azi, nu se mai cacă în iarbă. Din când în când, Primăria trimite echipe de ecarisaj să-i adune şi să-i ducă în locuri special amenajate. Numai că pe hingheri îi huiduie unii cetăţeni ai oraşului, în niciun caz eu! Ei ţin partea haitelor de câini şi proclamă dreptul animalelor de a trăi în libertate şi democraţie, iar noi ăştia roşi de spaime zicem că aşa e, dar să ne lase să dormim noaptea şi să umblăm ziua pe uliţă, fără frică.

De asemeni, raportez că o profesoară din cartier, care s-a scrântit de-a binelea, adună în fiecare seară javrele de pe stradă şi le ia să doarmă cu ea în apartament. Vecinul de sub ea, un fost inspector care a iubit-o cândva, în secret, o înjură de câte ori o întâlneşte, o ocărăşte şi o face ca pe o troacă pentru porci.

De Paşte tăiem mieii ca să-i facem friptură la tavă şi nimeni nu se scandalizează pe motiv că şi ei au dreptul de a trăi până la adânci bătrâneţi, într-o lume a iubirii neţărmurite şi a egalităţii în drepturi. Mai ales că, se ştie, mieii nici nu latră şi nici nu se reped cu dinţii la picioarele oamenilor. Cât despre mieii loviţi de turbare, nu s-a auzit decât în basme.

DUPĂ PĂREREA unora care au citit ce am scris eu până aici despre Haralambie şi Haralamba, povestea ar trebui rescrisă. De exemplu, să-i arăt ca doi oameni normali pe care să-i fac să se întâlnească, să se căsătorească, să se constituie într-o familie stabilă, aranjată, morală din toate punctele de vedere. Cu tabieturile lor specifice, dacă se poate uşor idilizate, aşa cum întâlneşti la orice cuplu.

Întrucât ideea mi s-a părut benefică în primul rând pentru cititor, mi-am imaginat cele două personaje la o vârstă când nu mai sunt chiar aşa de tinere şi am realizat tabloul care urmează!

Adu-mi ochelarii de citit, zice domnul Haralambie clipind. Doamna Haralamba, soţia lui, se grăbeşte să-i îndeplinească dorinţa cât mai repede. Nu p-ăştia, tâ…! apucă să se răstească el. Vrusese să zică tâmpito, dar s-a oprit la timp.

Haralambie este orb din timpul serviciului militar, de la un exerciţiu cu grenade antitanc pe care-l făcuse sub comanda caporalului Nucă, despre care vom vorbi în paginile următoare. Dar, deşi orb, domnului Haralambie nu i se poate reproşa lipsa de maniere. Doar rareori foloseşte

înjurături şi cuvinte din acelea atât de urâte, încât noi nu vom îndrăzni niciodată, nici chiar dacă am înnebuni de-a binelea, să le reproducem pe această pagină. Cuvinte pe care, de obicei, le scriu derbedeii pe garduri şi pe pereţii caselor mai părăginite.

Doamna Haralamba nu nimerea niciodată ochelarii ceruţi de domnul Haralambie. Ca un făcut, de fiecare dată i-i dădea pe ceilalţi. Dar domnul Haralambie nu putea fi păcălit. Orb-orb, dar îşi cunoştea ochelarii după pipăit! Se ştie că oamenilor care suferă un handicap li se dezvoltă, în compensaţie, alte simţuri. Cu excepţia proştilor. Aceştia rămân pentru totdeauna aşa cum s-au născut. Nu li se dezvoltă nimic. Domnul Haralambie are un excepţional simţ al pipăitului. De exemplu, când s-au cunoscut, i-a zis domnişoarei Haralamba, nimeni alta decât cea care avea să-i devină soţie, tu ai ochii albaştri! Da, chiar aşa i-a zis, tu ai ochii albaştri! Domnişoara a rămas mirată. Se cunoştea de la o poştă că domnul Haralambie, acest bărbat frumos, era orb! Nu înţelegea cum de a văzut el, totuşi, că ea are ochii albaştri. (Noi putem presupune că domnul Haralambie i-a zis aşa, la vrăjeală, cum de obicei facem noi bărbaţii ca să le sucim minţile femeilor!) Da, sunt albaştri, i-a zis ea cu emoţie în glas. Albaştri şi bat puţin în verzui. De moment, a fost cuprinsă de oarecare îndoieli: dacă el doar se preface, dar în realitate vede ca un om normal? Cum poţi să ştii culoarea ochilor unei persoane pe care doar ai pipăit-o? se întreba ea. Dar, tânără fiind, a trecut peste îndoieli întrucât se cam grăbea să se mărite pe motiv că încă era virgină. Ce dacă el n-a remarcat nuanţa de verzui a ochilor ei? Asta n-are cum să fie o problemă într-o familie! şi-a zis făcându-şi curaj. O familie, aşa cum le spusese profa de chimie la

şcoală, este baza societăţii, celula acesteia! A dracului celulă! Închisoare de maximă siguranţă, nu altceva!

Nu p-ăştia, futu-i!… zise domnul Haralambie scos din răbdări când doamna Haralamba îi aduse cea de a doua pereche de ochelari. Adică nu pe cei pe care şi-i dorea el în momentul respectiv. Scuză-mă, draga mea! M-a luat gura pe dinainte. Iartă-mă! Nu ştiu ce am în ultimul timp de mă enervez una–două! Ăştia sunt ochelarii de soare!

Se înţelege că lucrurile chiar aşa stăteau, doamna Haralamba nu nimerise nici de data asta ce trebuie.

Doamna Haralamba a trebuit să caute foarte mult timp ochelarii pe care îi voia domnul Haralambie. I-a găsit cu greu pe undeva pe sub pat. Cine naiba i-o fi pus acolo? După îndelungi întrebări şi investigaţii, n-au ajuns la nicio concluzie, aşa că au făcut un compromis stabilind că pisica a dus ochelarii sub pat! Pentru că pisica e tâmpită, habar n-are ce sunt ochelarii, de câte feluri sunt şi ce mare nevoie au oamenii de ochelari. Şi-apoi, hai să zicem că nu i-o fi dus pisica! Dar merită să se certe ei doi pentru nişte ochelari? Mai ales că, până la urmă, i-au găsit!

După ce şi-a găsit ochelarii care îi trebuiau, domnul Haralambie şi i-a pus pe nas. Criza actuală de hârtie mă obligă să renunţ la o descriere amănunţită a ritualului foarte precis al punerii ochelarilor pe nas de către domnul Haralambie. Dă capul uşor pe spate, mişcă din buza de sus, astfel că flocăraia de mustaţă pe care o are sub nas devine ca o perie de paie răsfirată de vânt, tuşeşte de două ori, o dată scurt şi o dată lung, mă rog, nu insistăm din lipsă de timp nici cu aranjatul celor două braţe ale ochelarilor pe cele două urechi ale dumnealui. Care urechi, spre deosebire de ochi, sunt în perfectă stare,

n-au niciun defect. Domnul Haralambie posedă o bună ureche muzicală. De fapt, două! Pe vremuri a cântat şi la vioară.

Deci, după ce şi-a pus ochelarii, domnul Haralambie şi-a luat bastonul alb în mâna dreaptă, a prins-o drăgăstos de braţ pe doamna Haralamba şi au pornit la o plimbare prin oraş, unde era o mare sărbătoare. Se împlineau nu ştiu câţi ani de la un eveniment militar la care participase în tinereţe şi domnul Haralambie. Nu poţi să lipseşti de la un asemenea moment important! Este o obligaţie moral cetăţenească faţă de comunitatea în care trăieşti şi faţă de istoria pe care ai trăit-o pe spinarea ta!

PRIETENUL MEU Mironea Cârnu m-a rugat să-i fac o fotografie, un portret care i se cere pentru o revistă. Dar lui nu-i place să fie fotografiat! Ca să fiu sincer, eu aşa ceva n-am mai văzut în viaţa mea!

Îl întreb dacă nu cumva gândeşte ca sălbaticii din triburile amazoniene care cred că, dacă îi fotografiezi, le furi spiritul, sufletul, mă rog, le furi ceva ce nu se vede. Dacă este aşa, îl înţeleg, pentru că şi eu cred la fel! O fotografie nu este doar o imagine, ci este ceva mult mai tulburător. Am cunoscut persoane cărora, dacă le pui o fotografie în faţă, pot să-ţi spună totul, cu de-amănuntul şi cu o precizie de brici, despre cei din poză. Chiar dacă acele persoane sunt moarte de cine ştie când. De exemplu, că tipul cu mustaţă (din poză, repet!) cât a trăit a fost un om bun, sau zgârcit, sau cârcotaş, sau îi plăcea să umble după femei, deşi îl chinuia al dracului de tare un junghi la noadă.

Încerc să-l aşez pe Mironea într-o poziţie convenabilă de fotografiat, să am luminile şi umbrele cele mai bune, lucruri la care este atent un meseriaş ca mine. Numai că el e „pudic“, de parcă l-aş fotografia în izmene,

dar şi alea rupte în fund. Se mâţâie, se fandoseşte ca o domnişoară cam prostănacă. Îşi trage pe faţă cozorocul unei şepci pe care este inscripţionată sigla partidului liberal. Zice nu, nu, nu! Şi aşa mai departe. Vă daţi seama!

Când să apăs pe declanşatorul aparatului de fotografiat, Mironea se întoarce brusc cu spatele. Îi fotografiez ceafa, spinarea şi fundul. Îmi face impresia că îi convine. Trag mai multe cadre. După care îi arăt pe monitorul aparatului ce am fotografiat. În câteva imagini, din întreaga lui figură se vede doar o ureche. În restul, ciuful de păr alb, încâlcit de la ceafă. Ei, bine, Mironea e mulţumit tocmai de cadrele astea. Îi place cum au ieşit, deşi îi atrag atenţia că, în imaginea obţinută, ar putea fi vorba de oricine. Va trimite una din aceste poze la revista respectivă!

După care bem câte un păhărel de vişinată.

Afară e soare, stăm la o masă sub umbrar şi mai pălăvrăgim despre soarta teribil de crudă a basarabenilor şi bucovinenilor deportaţi de ruşi în Siberia, la moarte sigură, după diktatul Ribentrop–Molotov. Dintre aceştia, numai câţiva norocoşi au reuşit să evadeze şi să ajungă acasă. Cea mai impresionantă este povestea unuia care a evadat cu soţie şi copil din Siberia, riscând să fie împuşcat în orice moment de vajnicul soldat Ivan. Ruşii sunt diabolic de harnici şi de pricepuţi la treburi de-astea!

Fugarii au ajuns, mai întâi, la Moscova. Apoi la Iaşi. De la Iaşi la Focşani, de la Focşani la Craiova, de la Craiova în Iugoslavia, din Iugoslavia în Italia, din Italia în Canada şi, în final, din Canada în Australia, unde trăiesc şi astăzi. Totul a durat mai bine de doi

ani, timp în care cei trei au călătorit clandestin, cu traista în băţ şi cu atâta avere cât putea să încapă în traista aia.

Spre seară, mă despart de Mironea şi plec spre casă pe un drum asfaltat odinioară, dar plin de gropi acum şi numai bun pentru cele mai periculoase curse de autoturisme unde participă doar şoferii scrântiţi la cap!

EXISTĂ O VORBĂ: credincios ca un câine, dar pe mine nu dragostea de câini m-a îndemnat să adopt, propriu-zis să iau de pe stradă, un căţel maidanez pufos în ai cărui ochi se citea dorinţa de a-şi dărui cuiva dragostea. M-a impresionat, mai degrabă, faptul că el şchiopăta şi chiar părea că are un picior mai scurt. Am o mare slăbiciune pentru fiinţele care şchioapătă. În cazul lui, s-a dovedit că potaia se prefăcea ca să provoace mila cuiva. Ceea ce a şi reuşit!

Îl hrăneam bine, îl spălam săptămânal în cada băii, cu detergent special, îl parfumam, îl duceam periodic la un cabinet de medicină pentru a-i face tratamente de prevenţie. Făceam totul din solidaritate cu o fiinţă neajutorată. Nu l-am iubit niciodată.

De altfel, totul s-a întâmplat într-o perioadă când nici nu puteam să iubesc ceva sau pe cineva. Sufletul meu nu se îndrepta decât spre o veche poveste de dragoste din adolescenţă, pe care o uitasem, dar revenise asupra mea ca un val uriaş, furios şi devastator. Fata pe care o iubisem şi pentru care mă gândisem de atâtea ori să mă sinucid, aşa cum îi stă bine unui îndrăgostit lulea, dar pe care o abandonasem, la un moment dat, pentru

altcineva, era de-acum o femeie în toată legea, avea familie, avea copii, iar eu nu aveam niciun semn că ea îşi mai aduce aminte de mine din când în când. Şi nici de nebunia cu care ne topeam pupându-ne şi cum ne plimbam seara prin parcul din mijlocul oraşului. Eh!

Eram torturat. Uneori îmi venea să-i caut numărul de telefon, să o sun şi să-i zic hai naibii cu mine în lumea largă! Hai să lăsăm totul baltă şi să ne ducem acolo unde!... Unde? Niciodată nu mi-a fost clar acest unde!... Bălteam în mine! Sufeream! Mă chinuiam! Se înţelege că Pufi, căţeluşul luat de pe stradă, care între timp crescuse şi ajunsese ditamai dulăul lăţos, nu era chiar cel mai important lucru din viaţa mea.

Până în ziua când...

Până în ziua când Pufi s-a întâlnit pe stradă cu Zuzulina, aşa am botezat-o eu pentru că avea o faţă de fiinţă fără nume, o doamnă voluminoasă, oxigenată, cu privire de văcuţă bleagă! Era o zi cu soare, pomii înfloriseră, deşi sufletul meu era trist. Mai trist de atâta nici nu cred că se putea.

De cum a văzut-o, Pufi s-a dus la ea, a început să se gudure şi să se zbenguie de parcă se cunoşteau de o veşnicie. Ca să-i arate ce bucuros este că a întâlnit-o, scheuna, se dădea cu picioarele în sus, ce mai, făcea un adevărat circ! Doamna, parcă fulgerată şi ea, s-a aplecat, l-a mângâiat, l-a îmbrăţişat, l-a sărutat, s-a bucurat la fel de mult şi Pufi a plecat cu ea fericit, fără să mai arunce măcar o privire înapoi, spre mine.

Eram chit: eu nu-l iubisem, dar nici el nu se prăpădea de dragul meu! Dar mă trădase, de unde se vede că scara trădării poate coborî până la nivelul cel mai de jos, cel al câinilor!

DESPRE CUM se spălau englezii pe la anul 1500. Nunţile lor aveau loc, de regulă, în luna iunie. Dar se îmbăiau o singură dată pe an, în luna mai! Asta înseamnă că, la nuntă, mirii încă mai miroseau acceptabil. Dar şi în iunie corpul le era atât de îmbibat cu transpiraţie, că te trăsnea la olfactive. Ca să mai mascheze cât de cât această minunăţie odorifică, miresele purtau în braţe un buchet de flori, obicei rămas până în zilele noastre. Vă daţi seama!

Îmbăierea se făcea după un ritual respectat cu stricteţe. Era folosit un butoi mare, plin cu apă caldă. Stăpânul butoiului se îmbăia primul. Apoi, în aceeaşi apă, se spălau, pe rând, persoanele de sex masculin. Urmau femeile şi după ele copiii, în ordinea descrescătoare a vârstelor. În final, apa era atât de murdară, încât puteai pierde un bebeluş în ea. Evident, acest ultim aspect a dat naştere unei înţelepciuni tipic britanice, răspândită apoi în lumea largă de moralişti şi filosofi, care spune să nu arunci pruncul odată cu apa în care l-ai spălat.

Având posibilităţi mai mari şi destui servitori care s-o ajute în complicatele operaţii ale îmbăierii, regina

Elisabeta I a Angliei a rămas celebră prin declaraţia făcută cu emfază unui ziarist notoriu al vremii: „Şi dacă e nevoie, şi dacă nu este, eu mă spăl o dată la trei luni!“ Încheiat citatul.

Şi când te gândeşti câtă risipă de apă fac unii semeni ai noştri în zilele astea, spălându-se pe dinţi de mai multe ori pe săptămână!

HARALAMBIE A FOST un copil mare încă de când s-a născut, pentru că avea capul mare, foarte mare. Atât de mare, încât moaşa s-a mirat şi i-a zis tinerei mame fato, p-ăsta să-l cheme Haralambie. Ca pe tac-su şi ca pe tac-su mare, că şi ăia aveau ditamai căpăţânile. Aşa le e neamul, fato!

Nimeni n-a înţeles de ce trebuie să-l cheme Haralambie, chiar dacă era cel mai căpăţânos copil de pe uliţa lui. Dar nici nu s-a căznit careva să înţeleagă de ce, aşa că bietul copil a rămas cu numele de Haralambie şi cu căpăţâna mare. Care căpăţână, cu timpul, devenea din ce în ce mai mare. Creştea mereu.

Haralambie nu auzise de la nimeni, dar, pur şi simplu, presupunea şi el ca tot omul (care om nu face tot felul de presupuneri în viaţa lui?) că ar exista o fiinţă de parte femeiască pe care a dotat-o natura cu un cap la fel de mare ca şi al lui. Aşa că s-a apucat să-i scrie fiinţei câteva rânduri pe care să le pună într-un plic şi să i le trimită prin poştă. Deşi nu-i ştia adresa. De fapt, el nici nu ştia, după cum se vede, că există această Haralamba, pe care, după mintea lui, nici n-avea cum s-o cheme altfel. Cel mai greu lucru nu era acela că nu-i ştia adresa, ci acea

îndoială pe care o avea în sufletul lui: dacă ea nu are capul mare, ci, dimpotrivă, îl are mic şi zornăitor ca o nucă goală? Să-i trimită plicul? Să nu i-l trimită?

Gândurile i-au fost întrerupte de caporalul Nucă. Am uitat să spun că treaba cu plicul se petrecea când Haralambie fusese încorporat în armată ca să apere patria de duşmanii de peste graniţă, care abia aşteptau un moment de slăbiciune şi neatenţie, ca să dea năvală peste noi. Caporalul Nucă era puţin cam tâmpit! Puţin este puţin zis! Era tâmpit de-a binelea! Ziceau unii că abia putuse să-şi termine clasele primare. Dăduse tac-su nişte găini şi nişte gâşte, plus vreo trei coşuri pline cu ouă şi i se făcuse milă învăţătorului. Îl trecuse clasa, deşi era prost şi tâmpit ca o nucă seacă. Tâmpit, tâmpit, dar făcea nişte glume cu soldaţii, pe cât de idioate, pe atât de reuşite, încât te mirai de unde le scoate. I se dusese faima.

Poate, gândea Haralambie, dacă şi ea are capul tot aşa de mare, va înţelege, va pricepe, îşi va da seama ce vrea el să-i spună în rândurile scrise. Să-i priceapă oful care îl arde la inimă.

Astăzi o să facem un antrenament cu masca de gaze pe figură, i-a anunţat caporalul Nucă. Oare n-o fi iar vreo glumă de-a lui tâmpită? s-au întrebat soldaţii din subordine. Verificaţi-vă măştile de gaze! a ţipat caporalul Nucă. Trebuia să nu mai fi întârziat, trebuia să-i fi trimis plicul! îşi zicea Haralambie. Dacă mor din cauza gazelor? Cine i-l va mai trimite?

Dar, pentru că, deocamdată, nu avem în dotare nişte gaze d-alea mai uşoare, pentru exerciţiu, care fac doar să te usture ochii un pic şi să-ţi curgă mucii, vom folosi somanul şi sarinul care, aşa cum aţi învăţat până acum la pregătirea militară, sunt gaze paralizante. D-astea

avem, d-astea folosim! le-a zis rânjind caporalul Nucă. Soldaţii din subordine nu-l puteau suferi în special pentru modul în care rânjeşte. Rânjea ca prostul. Dar n-aveau ce face! Era şeful lor. Orice om poate fi şef chiar dacă este prost! Voi să vă puneţi măştile ca lumea! le-a zis el. Să nu vă intre gazele! Sunt neuroparalizante! Inspiri — te ustură. Apoi paralizezi şi mori. Ai înţeles, soldat?

Haralamba simţea ceva ca o adiere. Parcă voia cineva să-i spună ceva telepatic. Să-i facă vreun fel de declaraţie. E de notat că, aşa cum am mai spus, nici ea nu ştia de existenţa lui Haralambie, tot aşa cum nici el nu ştia de existenţa ei. Apoi caporalul Nucă i-a băgat pe toţi într-un beci, a închis temeinic uşa, a scos dintr-o cutie două fiole cu soman şi sarin, gazele paralizante folosite la război şi le-a ordonat soldaţilor să-şi pună măştile pe figură. Soldaţii dârdâiau de frică. Atâta lucru ştiau şi ei, că de la astea poţi să mori. Sudoarea le curgea de pe ceafă până în izmene şi apoi în bocanci. Groaza s-a întipărit pe figura lui Haralambie: din cauza capului său prea mare, foarte mare, exagerat de mare, masca de protecţie nu-i intra pe figură!

Este de neînţeles de ce mai-marii armatei noastre naţionale n-au comandat fabricarea măştilor potrivite şi pentru oamenii cu capul mare. Exagerat de mare! O mare armată alcătuită din soldaţi cu capetele mari trebuie să aibă magaziile pline cu măşti mari, pregătite pentru luptă! Am zis eu ceva, aici, care nu se potriveşte? Vorbesc eu aiurea?

Măcar de-aş fi apucat să termin scrisoarea, să o pun într-un plic şi să o expediez prin poştă, se tânguia în sinea lui cea interioară nefericitul Haralambie! Unde eşti, iubitul meu? ţipa în sinea ei proprie Haralamba. Masca pe

figură, soldat! ţipa Nucă tâmpitul. Apoi tâmpitul a aşezat cele două fiole pe un butuc din preajmă, şi-a pus ceremonios propria mască pe propria figură, nu înainte de a le mai aminti (a câta oară?) că, dacă masca nu e potrivită bine pe moacă, mori. După care, a izbit cu o cărămidă în cele două fiole. Bubuitura a fost groaznică! Sau cel puţin aşa li s-a părut lor, soldaţilor aflaţi în pivniţă, care s-au îngrozit în secunda următoare şi au început să urle în măştile lor că-i ustură. Singurul care nu zicea nimic era Haralambie. Se uita la ei cum urlă şi le vedea toată perpeleala. Îi vedea foarte bine pentru că lui nu-i încăpuse masca prea mică pe capul lui prea mare. Degeaba s-a căznit el, nu s-a putut! Haralamba îl vedea ca pe un om falnic, curajos. Plin de demnitate. Neînfrânt de pericolele vieţii. Soldăţimea îngrozită a năvălit spre ieşirea din beci. Dar uşa era încuiată. Mă ustură, mă ustură! ţipau ei. Caporalul Nucă se aşezase cu spatele în uşă şi nu-i lăsa să iasă. În timp ce Haralamba avea o reverie, au reuşit totuşi să-l dea pe Nucă la o parte, să-l calce în picioare disperaţi, să iasă afară la aer curat. Habar n-aveţi ce înseamnă groaza de moarte! Caporalul Nucă, de-acolo de jos unde era trântit de puhoi, ţipa la Haralambie tu ce faci, tâmpitule? De ce nu ţi-ai pus masca, mă, tu-ţi ceara mă-tii?

Apoi a început să râdă în hohote, avea o figură de nebun, nu era nimic, bă, în fiolele alea, am vrut să vă încerc cât de căcăcioşi sunteţi, apă distilată, aia era, băi soldat! Apă chioară, mă, aia era! V-aţi speriat ca proştii, mă! Aţi făcut moale în izmene! Somanul şi sarinul nici nu ustură, mă, 'tu-vă muma-n cur! Somanul şi sarinul au un miros aşa, nu ştiu cum să vă spun, plăcut, mă! Miroase a muşcată! A frunze de muşcată, mă, tu-vă-n danie!

Postfaţă

Citesc într-o carte cum doi scriitori francezi cu un bun renume, dar atinşi de o genială imbecilitate, se laudă, unul cu inegalabila-i mediocritate, celălalt cu nulitatea pe care nu i-o poate contesta nimeni.

Nu ştiu cine naiba se cred ăştia! Păi, dacă e aşa, eu ce să mai zic de mine? Nu că m-aş ruşina să-mi fac propriul portret! Asta nu, pentru că în niciun fel nu-ţi poţi uşura sufletul mai bine ca atunci când te automărturiseşti. Ceea ce încerc să fac şi eu acuma, profitând de moment!

Numai că cei doi francezi au reuşit să găsească în dicţionar termenii cu care să se autodefinească. Pentru mine, însă, nicio limbă a globului nu posedă cuvântul care să exprime măreaţa-mi stupizenie, lipsa oricăror calităţi, la care se adaugă faptul că mai tot timpul vorbesc în dodii. Cei care mă ascultă se întreabă ce mama mă-sii a vrut să spună ăsta? Adică eu!

Dacă mai adaug, pe lângă cele spuse, şi faptul că am început să uit, tabloul este complet! Uit îngrozitor! Uit să mănânc, uit să mă îmbrac, uit de una, uit de cealaltă, uneori uit ce trebuie să fac cu ciorba şi mi-o torn în

pantofi, uit că trebuie să mă încalţ cu ea şi încep s-o mănânc cu periuţa de dinţi. E de groază!

Şi ar mai fi ceva!

De curând tocmai am scăpat dintr-un accident de maşină doar cu vreo două coaste rupte, cu fractură de stern şi ceva mototoleli la şira spinării.

Dacă eu am avut un înger care m-a protejat, autoturismul în care m-am aflat şi pe care îl conduceam nu a avut. A ajuns de nerecunoscut! O grămadă de fiare mototolite.

De fapt, autoturismul meu a fost plin de draci ascunşi prin toate piesele şi prin toate şuruburile! Mulţi draci! Rar să mai găseşti o maşină cu atâtea apucături rele, distructive! Un autoturism zbanghiu! Era a cincea oară când se buşea în mai puţin de trei ani. O dată s-a lovit cu maşina poliţiei, care a fugit de la locul accidentului.

După ultimul accident, acesta a ajuns la dezmembrări, unde va fi vândut ca piese de schimb diverşilor amatori. Dracii cei mari din el se vor diviza în draci mai mici care vor ajunge, odată cu piesele refolosite, în alte autoturisme. Acolo, probabil, vor încerca să-şi facă din nou de cap şi să-i creeze proprietarului tot felul de nenorociri.

Putem spune că autoturismul meu, neputând fi salvat de la moarte, şi-a donat organele, asemeni oamenilor ajunşi în stare critică.

Dacă eu aş fi murit în acel accident, probabil că şi organele mele ar fi mers spre alţi oameni care aveau mare nevoie de ele, rinichii, ficatul, inima, vreo bucată de maţ, una, alta. Odată cu transplantarea lor, acestea ar fi purtat cu ele, în noul proprietar, şi amintirea năbădăilor (un fel de drăcuşori) din care am fost constituit cât am trăit.

Cel mai rău ar fi fost pentru acela căruia i s-ar fi transplantat capul meu plin de gărgăuni, suceli, ţicneli, ifose, gânduri negre, bizarerii şi încă o mie de apucături din astea. Ce să facă bietul om cu un asemenea cap? Ce ai face, de exemplu, dumneata cu capul meu? Sau invers: ce aş putea face eu cu capul dumitale?

De-aia, stau şi mă gândesc că trebuie să atenţionez pe toată lumea care ar putea să aibă nevoie de un organ: nu vă grăbiţi! Gândiţi-vă bine! Nu se ştie peste ce belea daţi. De la mine, în orice caz, vă sfătuiesc să nu luaţi nimic. La mine totul e pe dos! Şi sunt toxic. Foarte toxic! Plin de defecte şi deranjamente! Vă rog, ascultaţi-mă!…

Marcona, iulie 2009 – noiembrie 2011

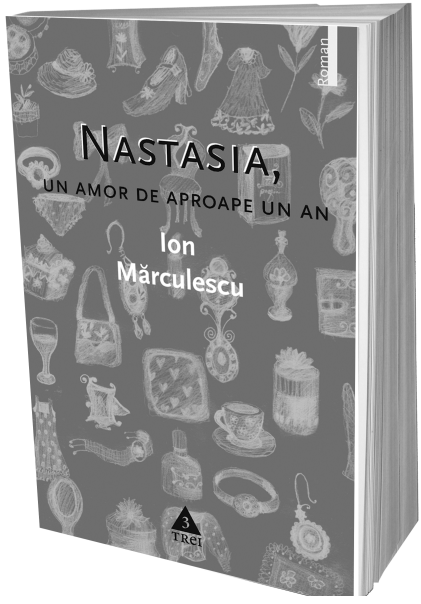

„Am învăţat ceva în răstimp, Sfinte Părinte: că marea, copleşitoarea, unica iubire nu moare niciodată. Dar că, la o adică, ea poate muri o dată, de două ori, de trei ori şi aşa mai departe. Şi că numai de-asta n-o putem uita niciodată. Niciodată!“

„Mă întreb dacă există cineva care să înţeleagă vremurile astea. Mă căznesc să stabilesc care sunt lucrurile făcute pe dos. Când le descopăr, le întorc pe faţă, dar şi întoarse se cheamă că, de-acuma, ele tot pe dos sunt.

Ne doare ceea ce nu avem, tocmai pentru că nu avem nimic care să ne doară, sau poate faptul că nu avem în mod precis un punct vulnerabil, pentru că noi înşine suntem punctul vulnerabil, dracu' ştie!... Recunosc cu sinceritate că şi eu aş vrea să ştiu, nu doar el, diavolul...“

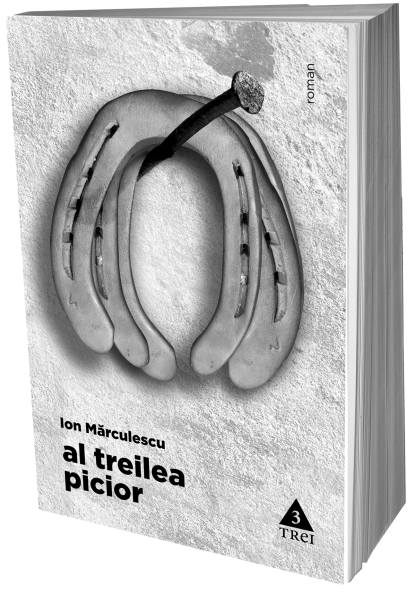

„Talentul omului, atunci când îl ai, este ca un al treilea picior, Domnule Doctor Chirurg. Deşi nu-ţi trebuie, acesta îţi creşte fără să-l fi vrut, fără să-l fi cerut. Un capriciu al Providenţei!
O ciudăţenie de care se miră toată lumea. Un ceva de care te împiedici, o ştiu din proprie experienţă: e un picior care ţi se împleteşte printre celelalte două picioare.“

De acelaşi autor:

Cioara şchioapă – 1998, Editura Pandora-M
Quatrocente – 2001, Editura Paralela 45
Jurnalul de la Marcona – 2008, Editura Marcona
O iubesc enorm, domnule judecător – 2009, Editura Paralela 45